PIĄTEK-NIEDZIELA
|07-09|07|2023|

GAZETA OLSZTYŃSKA
WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127 NR INDEKSU 350176 \\\ NAKŁ. AD 5 170 NR 130 (21 082)

CO ZROBIĆ Z „SZUBIENICAMI”?

Fot. Zbigniew Woźniak

Na zdjęciu pomnik przed skuciem sierpa i młota. Zdaniem prezydenta Olsztyna bez tej symboliki monument nie propaguje już ideologii komunistycznej

NIE MILKNIE SPÓR, CZY JAK KTO WOLI, DYSKUSJA WOKÓŁ OLSZTYŃSKIEGO POMNIKA WDZIĘCZNOŚCI ARMII RADZIECKIEJ. O STOSUNEK DO „SZUBIENIC” ZAPYTALIŚMY ZNANYCH OLSZTYNIAN ZWIĄZANYCH Z KULTURĄ. \3

SPORT CODZIENNIE

KONSPIRACYJNY MISTRZ STOLICY \21

PEWNY AWANS HUBERTA HURKACZA \22

PIŁKARSKI PRZEGLĄD WYDARZEŃ \23

ISSN 0137-9127
27
9 770137 912057

CZY POWINNIŚMY SIĘ BAĆ KALINGRADERÓW? \4

OLSZTYN MA NOWE OKNO ŻYCIA \5

ZA GŁOSEM SERCA – COKOLWIEK WYSZEPCZE \6

PRZEŁOM W KOŚCIELE? \7

W DZISIEJSZYM WYDANIU ZNAJDZIECIE

SPECJALNY DODATEK

#FundUszE NaZmiany
Fundusze Europejskie

eprasa.pl 8eed33330a

CELEM ROSJI JEST ZABIJANIE CYWILÓW

Jest to jeden z największych ataków na cywilną infrastrukturę Lwowa od początku tej wojny; Rosja zaatakowała, bo jej celem jest zabijanie cywilów – powiedział PAP mer Lwowa Andrij Sadowy po nocnym ataku rakietowym sił rosyjskich na miasto.

Nocny atak sił rosyjskich na Lwów pokazuje, że Ukraina potrzebuje więcej obrony powietrznej i konieczne jest wdrożenie mechanizmów karania państw trzecich za eksport do Rosji ważnych komponentów do produkcji rakiet – napisał wczwartek na Telegramie szef biura (kancelarii) prezydenta Ukrainy Andrij Jermak.

– Potrzebne są mechanizmy karania państw za reeksport do Federacji Rosyjskiej ważnych komponentów do produkcji rakiet – stwierdził najbliższy współpracownik prezydenta Wołodymyra Zełenskiego.

Twitter/Ruslan Stefanchuk

Atak na Lwów

Według Jermaka Władimir Putin obawia się możliwości udzielenia gwarancji bezpieczeństwa Ukrainie przez Zachód i przyłączenia Ukrainy do NATO. – NATO to gwarancja tego, że Putin będzie się bał – napisał szef kancelarii prezydenta.

– Zaproszenie naszego kraju do NATO wraz ze wzmocnieniem zdolności obronnych, pozwoli nam pokonać Rosjan. Członkostwo w NATO zagwarantuje bezpieczeństwo w Europie na wiele lat. Bez tego reżim rosyjski, jeśli zachowa on swoją integralność, będzie w stanie kontynuować terror powietrzny – uważa Jermak, który podkreślił w swoim wpisie, że nie ma gwarancji, iż podczas rosyjskich ataków któryś z pocisków przypadkowo nie trafi w terytorium sąsiednich państw. Podsumował, że decyzja o przyjęciu Ukrainy do Sojuszu Północnoatlantyckiego byłaby historyczna i zmieniłaby Europę oraz pomogła w zachowaniu pokoju na świecie poprzez wzmocnienie architektury bezpieczeństwa.

W nocnym ataku rakietowym Rosji na Lwów zginęły 4 osoby, 34 zostały ranne, w tym jedno dziecko. Uszkodzonych zostało 35 budynków. Siły powietrzne Ukrainy przechwyciły 7 z 10 rakiet wystrzelonych przez Rosjan z Morza Czarnego.

ŹRÓDŁO: PAP

BANKI: DUŻE ZAINTERESOWANIE KLIENTÓW „BEZPIECZNYM KREDYTEM"

Banki, które od poniedziałku oferują „Bezpieczny kredyt", informują, że cieszy się on dużym zainteresowaniem klientów. Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) przekazał, że umowy w zakresie nowego kredytu ze wsparciem państwa podpisało z nim sześć banków.

1 lipca br. w życie weszła ustawa, której elementem jest „Bezpieczny kredyt 2 proc.". Od poniedziałku 3 lipca banki, które podpisały umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego o współpracy w zakresie „Bezpiecznego kredytu 2 proc.", zaczęły przyjmować wnioski o kredyty z rządową dopłatą do rat. BGK poinformował, że umowy o współpracy w zakresie „Bezpiecznego kredytu" podpisało sześć banków – Alior, Pekao, PKO BP, BPS, SGB-Bank i VeloBank. Dodano, że banki te mogą dokonywać dopłat i udzielać gwarancji wkładu własnego.

Rzecznik prasowy Banku Pekao Paweł Jurek zauważył, że jeszcze przed uruchomieniem programu pracownicy banku odbierali wiele telefonów od potencjalnych klientów, którzy pytali, czy spełniają warunki kredytu bądź jakie należy przedstawić dokumenty, aby ubiegać się o kredyt.

Jurek dodał, że pierwsze wnioski o kredyt zostały złożone w poniedziałek niemal bezpośrednio po otwarciu oddziałów. – Ponad 1000 klientów zgłosiło zainteresowanie bezpiecznym kredytem, bardzo wiele osób kontaktowało się także z naszą infolinią, pytając o szczegóły oferty – przekazał rzecznik Pekao.

Wiceprezes PKO BP Maciej Brzozowski pytany o zainteresowanie tym kredytem odparł, że „jest sporo zapytań". – Jesteśmy gotowi do tego, aby takiego kredytu udzielać. Tak, jest zainteresowanie. Jest duże, wyraźne, widoczne – zaznaczył.

Duże zainteresowanie programem zanotował też Alior Bank i VeloBank.

– Zainteresowanie klientów jest duże, na co wskazuje zwiększony o 600 proc. ruch na naszej zakładce z „Bezpiecznym Kredytem 2 proc." w porównaniu do ubiegłotygodniowego zainteresowania produktami hipotecznymi. Nasi doradcy

PAP/Darek Delmanowicz

Bezpieczny kredyt z okresowo stałą stopą procentową może zaciągnąć osoba do 45 roku życia

kredytowi są również rozchwytywani. W Centrum Hipotecznym odbieramy 10-krotnie więcej połączeń wideo oraz 3-krotnie więcej połączeń telefonicznych niż tydzień temu – wskazało biuro prasowe VeloBank.

Olga Semeniuk-Patkowska, wiceminister rozwoju i technologii podkreśla, że „Program Bezpieczny Kredyt 2% to produkt na miarę naszych czasów. To kolejna dotrzymana obietnica Prawa i Sprawiedliwości". – Bardzo często w rozmowach z mieszkańcami Warmii i Mazur słyszę, że pierwsze mieszkanie, bądź dom, to właśnie jest marzenie wielu. Ten program otwiera drogę do realizacji takich marzeń. Jest bardzo korzystny i to na wielu płaszczyznach – mówi Olga Semeniuk-Patkowska.

– Dla młodych Polaków ważna jest praca oraz własne lokum. Dzisiaj wielu młodych ludzi wynajmuje mieszkania na ogromne pieniądze. I te pieniądze, które przeznaczają na wynajem, można składać na ratę kredytu, pracując na własne mieszkanie – mówi posłanka Iwona Arent, która dodaje, że „tym programem otwiera się droga dla młodych Polaków".

Kto może założyć konto mieszkaniowe?

Ustawa o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe, która wprowadza m.in. bezpieczny kredyt z dopłatą państwa do rat oraz konto mieszkaniowe z możliwością uzyskania premii mieszkaniowej z budżetu państwa, weszła w życie 1 lipca br.

Bezpieczny kredyt z okresowo stałą stopą procentową może zaciągnąć osoba do 45 roku życia; jeśli kredyt udzielany jest obojgu osobom prowadzącym gospodarstwo domowe, warunek wieku musi spełnić przynajmniej jedna z nich. Kredyt może być udzielony na pierwsze mieszkanie – osoby wchodzące w skład gospodarstwa domowego kredytobiorcy nie mogą mieć w dniu udzielenia kredytu ani w przeszłości mieszkania, domu ani spółdzielczego prawa do lokalu lub domu.

Kwota bezpiecznego kredytu nie może przekroczyć 500 tys. zł albo – jeśli kredytobiorca prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie z małżonkiem lub ma co najmniej jedno dziecko 600 tys. zł. Wkład własny może maksymalnie wynieść 200 tys. zł. W przypadku braku wkładu własnego lub niepełnego wkładu można skorzystać z gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego.

Dopłata do rat przysługuje przez 10 lat, a spłata kredytu odbywa się w formule stałych rat kapitałowych (malejących rat kapitałowo-odsetkowych). W okresie stosowania dopłat oprocentowanie kredytu, według wyjaśnień na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii, wyniesie dla kredytobiorcy 2 proc. powiększone o marżę, prowizję i inne opłaty bankowe (jeśli będą pobierane).

ŹRÓDŁO: PAP/GO

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak wydawca@gazetaolsztynska.pl
Igor Hrywna
Artur Dryhynycz sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 75 04

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów w publikowanych listach i nadesłanych materiałach. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń. Wydawca zastrzega sobie prawo odmowy przyjęcia ogłoszenia sprzecznego z zasadami moralnymi lub prawem.

eprasa.pl 8eed33330a

CO ZROBIĆ Z ROSJANINEM?

NIE MILKNIE SPÓR, CZY JAK KTO WOLI, DYSKUSJA WOKÓŁ OLSZTYŃSKIEGO POMNIKA WDZIĘCZNOŚCI ARMII RADZIECKIEJ. O STOSUNEK DO „SZUBIENIC" ZAPYTALIŚMY ZNANYCH OLSZTYNIAN ZWIĄZANYCH Z KULTURĄ.

MAREK MELNYK, historyk i wykładowca akademicki

Związek Radziecki po II wojnie światowej pokrył wszystkie podbite przez siebie obszary pomnikami ku czci Armii Czerwonej. Jednakże nie były to tylko pomniki ku czci poległych żołnierzy. W istocie były to znaki potęgi Związku Radzieckiego, które miały sławić komunistyczną ideologię. II wojna światowa była toczona przez Związek Radziecki w imię rewolucji bolszewickiej i zwycięstwa komunizmu nad demokracją i światem Zachodu. Ten pomnik jest apoteozą militarnej potęgi komunizmu.

Jest dla mnie czymś wstydliwym, że trzydzieści lat po upadku ZSRR taki pomnik stoi w centrum Olsztyna.

Zastanawiają mnie również próby obrony monumentu i nadaniu mu nowego sensu. Tyle tylko, że nie ma żadnego usprawiedliwienia dla istnienia tego pomnika. Proszę wyobrazić sobie, że w centrum miasta stałby pomnik, który sławiłby faszystowską ideologię. Dlaczego więc „szubienice" są tolerowane w Olsztynie? Po prostu jest pewna grupa, która przyzwyczaiła się do tego szkaradztwa i zapomniała o jego przesłaniu. Pociesza mnie jednak fakt, że są olsztynianie, którym nie jest wszystko jedno. To oni wyrażają swój sprzeciw wobec gloryfikowania komunizmu.

Proszę także pamiętać, że w wielu polskich miastach takiego pomnika dawno by już nie było...

JOANNA MILEWICZ, malarka

Kiedyś miałam pomysł, by pomalować „szubienice" na ultramarynę (niebieski pigment mineralny pochodzenia naturalnego lub syntetycznego – przyp. red.). A Pałac Kultury pomalowałabym na różowo. Chodzi o swego rodzaju zabawę. O to, by to wszystko stało się lżejsze i był, jak to mówi młodzież, fun. „Szubienice" są pamiątką po naszej historii. Przypominają nam o świecie, którego już nie ma, ale którego się nie wyprzemy. Historii nie zmienimy. Z tego powodu w żadnym wypadku nie jestem za burzeniem, bo to jest ważna tkanka miejska. Wiem, że to jest socrealistyczny pomnik, ale miasto powinno składać się z różnych elementów. Ten pomnik jest dzieckiem swojego czasu. Zburzyć i wysadzić w powietrze jest zawsze najprościej.

IRENA TELESZ-BURCZYK, aktorka

W tej sprawie podzielam pogląd prof. Roberta Traby, który wychodzi z założenia, że „dzieł sztuki, nawet jeżeli są trudnym dziedzictwem minionej epoki, nie powinniśmy niszczyć!". Argumenty, które przywołuje prof. Traba w swoim Apelu w obronie pomnika Xawerego Dunikowskiego w Olsztynie, są moimi argumentami. Nie burzy się historii i jej nie przekręca. Jeżeli w Paryżu do tej pory może stać pomnik Piotra I, to o czymś to przecież świadczy. Nikomu to nie przeszkadza, mimo że Francja była wówczas zagrożona. Nie grzebmy naszej własnej kultury.

Chciałabym również, by nie różniły nas tego typu sprawy. Kulturę odłączmy od polityki, bo to są obszary, które do siebie najzwyczajniej w świecie nie pasują.

MARIA PRZEŁOMIEC, dziennikarka

Fakt, że pomnik wdzięczności armii sowieckiej do dzisiaj stoi w Olsztynie, uważam za absolutny skandal, wziąwszy pod uwagę to, co Armia Czerwona robiła na Warmii nie tylko z Niemcami, ale też z Warmiakami. Co robiła z ludźmi, którzy w plebiscycie opowiedzieli się za polskością i byli prześladowani przez hitlerowców? Gwałty, morderstwa, wyrzucanie z domów! To jest pomnik morderców i barbarzyńców. Nie rozumiem zatem, kto i za co miałby być im wdzięczny?! Za to, że 17 września 1939 roku dołączyli się do ataku Niemiec na Polskę? Za wywózki za Syberię, Katyń, Charków, Miednoje? To jest skandal i wstyd dla Warmii i Mazur. Na marginesie podkreślmy również, że w sensie estetycznym ten pomnik jest bardzo brzydki.

JACEK PONIEDZIAŁEK, socjolog, wykładowca akademicki

Wydaje mi się, że o tym, co znajduje się w mieście, powinni decydować przede wszystkim mieszkańcy Olsztyna. Głosząc taką tezę, mam na myśli przeprowadzenie badań z prawdziwego zdarzenia, które dokładnie pokazałyby, jakie trendy panują w Olsztynie. Trochę nie na miejscu wydaje mi się tu ingerencja polityków z zewnątrz, chociażby takich jak Minister Kultury. To osoby tu mieszkające mają prawo decydować, co i gdzie stoi w ich przestrzeni publicznej. Kilka lat temu na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim zrobiono bardzo ciekawe badania o miejscach publicznych w Olsztynie. Co ciekawe, pomnik Dunikowskiego stanowił wśród nich tylko swego rodzaju punkt orientacyjny, jego wymowa niemal całkowicie się rozmyła, dopiero działania zmierzające w kierunku zburzenia „szubienic" ponownie przywróciły ich wymowę. Brakuje mi w Olsztynie merytorycznego dialogu, bo dziś, jeśli chcesz zburzyć ten pomnik, to jesteś nacjonalistą na smyczy partii rządzącej, a jeśli chcesz, aby został, to automatycznie robią z ciebie komunistę wielbiącego Putina. Tak świat nie wygląda. W mojej opinii mogłoby tu powstać coś ciekawego, przykładowo muzeum totalitaryzmu, które opowiadałoby historię miasta, które dosięgnęła zarówno czerwona, jak i brunatna ręka oprawcy. Wtedy ten pomnik mógłby tu zostać, gdyby go wkomponować w takie muzeum.

ROBERT SZAJ, dyrektor TVP Nauka

Pomnik bezwzględnie musi zniknąć. Olsztyn naprawdę zaczyna być znany jako miasto, w którym broni się ruskiego żołnierza. Podczas spotkań towarzyskich w Warszawie smutno jest słuchać uwag tego typu. Tym bardziej że Olsztyn jest tak pięknym miastem ze wspaniałą historią i świetnymi ludźmi.

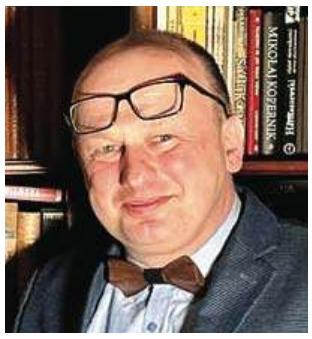

Co zrobić z pomnikiem, to już zupełnie inna sprawa. Na pewno jak najszybciej trzeba go zlikwidować. W jego miejscu postulowałbym stworzenie miejsca nawiązującego do kopernikańskich tradycji Olsztyna, a te są przecież bardzo duże, choć nie są szerzej znane w świecie. Może mógłby tu powstać zegar atomowy nawiązujący w swojej idei do gwiazd i pracy Kopernika na olsztyńskim zamku?

MACIEJ TOBISZEWSKI, doradca wojewody ds. kultury

Uważam, że mogliśmy uniknąć przepychanek pomiędzy rządem, który reprezentuje wojewoda Artur Chojecki, a prezydentem Olsztyna Piotrem Grzymowiczem. Jest to typowo polityczny konflikt. Biorąc pod uwagę okoliczności powstania pomnika, to dawno powinien on już zniknąć z centrum miasta. Oczywiście są określone procedury, związane chociażby z faktem, że wpisany był on do rejestru zabytków. Ale to mamy już za sobą. Pamiętajmy jednak, że wicepremier Piotr Gliński zaproponował, iż zapłaci za przeniesienie monumentu. Pan prezydent się na to nie zgodził, a potem stwierdził, że nie ma pieniędzy, by przenieść pomnik. Trudno jest logicznie wytłumaczyć uniki pana prezydenta w tej sprawie. Naturalnie nie mówimy o zniszczeniu pomnika, ale o jego przeniesieniu.

Jeżeli natomiast wychodzimy z założenia, że pomnik ma charakter historyczny, to powinien zachować swój pierwotny kształt. Z tego względu, jeżeli pan prezydent majstruje przy pomniku, skuwając sierp i młot, to de facto obniża jego wartość historyczną. Jakby nie patrzeć, prezydent poprawia Dunikowskiego. Proszę sobie wyobrazić „poprawianie" „Słoneczników" van Gogha albo „Damy z gronostajem" Leonarda da Vinci. Może domalujemy kolejny wąs?

KONDOLENCJE

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Pana Profesora

Rocha Mackowicza

nauczyciela, wychowawcy i wykładowcy Akademii Rolniczo-Technicznej, a następnie Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, autorytetu w dziedzinie ornitologii i ochrony przyrody, wyróżnionego Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a także Nagrodą im. Prof. Janiny Wengris.

Rodzinie i Bliskim Zmarłego

składamy wyrazy najgłębszego współczucia.

Gustaw Marek Brzezin
Marszałek
Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Bernadeta Hordejuk
Przewodnicząca
Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

138023opb1-a-M

eprasa.pl 8eed33330a

PAP/Newsroom/ Press service of Prigozhin

Jewgienij Prigożyn i najemnicy z Grupy Wagnera

CZY POWINNIŚMY SIĘ BAĆ KALINGRADERÓW?

PO ROZWIĄZANIU ZBUNTOWANYCH ODDZIAŁÓW GRUPY WAGNERA WIELU Z NICH ZNALAZŁO AZYL NA BIAŁORUSI. BYĆ MOŻE SĄ TEŻ W OBWODZIE KRÓLEWIECKIM, CO RODZI OBAWY O BEZPIECZEŃSTWO NASZEGO REGIONU. PYTAMY O TO NASZYCH PARLAMENTARZYSTÓW.

Czy najemnicy rozwiązanej Grupy Wagnera mogą przebywać w sąsiadującym z Polską obwodzie królewieckim? Takie informacje pojawiły się w przestrzeni medialnej na początku lipca. Chodzi o dokumenty znalezione w petersburskich biurach firmy Jewgienija Prigożyna, z których wynika, iż wagnerowcy mieli powiązania z tą enklawą Rosji.

Pośrednio potwierdzają to słowa gubernatora obwodu Antona Alichanova, który tuż po wybuchu buntu apelował do najemników „kalingraderów" (mieszkańców obwodu – przyp. red.), aby złożyli broń. Nie wiadomo, ilu ich było i ilu mieszkańców obwodu służyło i czy wrócili do siebie.

Przypomnijmy, że na wybudowanie wschodniej zapory rząd zdecydował się w związku z rosyjsko-białoruskim hybrydowym atakiem na nasz kraj. Budowa 5,5-metrowego płotu ze stalowych przęseł zwieńczonego drutem żyletkowym została ukończona latem 2022 roku. Granicę zabezpiecza też bariera elektroniczna, czyli system kamer i czujników ruchu. Gotowych jest 10 z 11 jej odcinków, trwają prace na ostatnim.

Z kolei decyzja o budowie zapory (2 m wys. i 3 m szer. oraz 200 km długości) perymetrycznej z obwodem królewieckim została podjęta jesienią ubiegłego roku. Potrzebę jej wzniesienia uzasadniano wówczas niepokojącymi informacjami, że lotnisko w obwodzie królewieckim zostało otwarte dla lotów z Afryki i Bliskiego Wschodu. Możliwość pojawienia się na naszej północnej granicy wagnerowców dodatkowo uzasadnia sens jej postawienia.

Budowa ruszyła w kwietniu tego roku. Pojawi się na niej 2 tys. słupów kamerowych, 3 tys. kamer dzienno-nocnych i termowizyjnych, 500 km kabli zasilających i transmisyjnych oraz 200 km kabli detekcyjnych i 12 kontenerów elektrotechnicznych. Pierwsze odcinki zapory królewieckiej mają zostać odebrane w tym miesiącu.

Wojciech KOSSAKOWSKI, poseł Prawa i Sprawiedliwości

Gdyby za naszą północną granicą powstało podobne do białoruskiego miejsce zgrupowania najemników, oba stanowiłyby niebezpieczeństwo dla naszego kraju, na co zwraca uwagę poseł PiS z Ełku Wojciech Kossakowski.

Stąd rodzą się pytania do opozycji i Donalda Tuska, czy nadal jest za rozebraniem muru, który na chwilę obecną spełnia swoją funkcję. Chroni Polskę i mieszkańców Podlasia przede wszystkim przed naporem nielegalnych uchodźców, ale i też przed potencjalnym zagrożeniem, które w związku z obecnością tam wagnerowców mogłoby się zrodzić na wschodzie naszego kraju.

Urszula PASŁAWSKA, posłanka Polskiego Stronnictwa Ludowego

Jestem za budową zapory na granicy z obwodem królewieckim, ale to nie może być powtórka z „muru" na Białorusi, który się nie sprawdził, bo tylko w tym roku w Niemczech złapano 4 tys. ludzi, którzy potwierdzili, że przeszli do przez Białoruś do Polski. Ten mur jest nieszczelny i uchodźców przy nim będzie pojawiało się coraz więcej. Popieramy rozwiązania obronne, ale „nasza" zapora musi być związana nie tylko z perymetrią, ale też z funkcjami obronnymi. W przypadku ewentualnych działań zbrojnych musi spełniać tę rolę. Należy działać w myśl paremii „jeżeli chcesz pokoju, gotuj się do wojny".

Anna WOJCIECHOWSKA, posłanka Koalicji Obywatelskiej

Co do informacji o obecności w obwodzie królewieckim buntowników z grupy Prigożyna, to nie wiem, czy to nie jest ukartowane. Być może to sposób na zastraszenie Polaków. Jeżeli natomiast chodzi o zasadność zapory perymetrycznej na granicy z obwodem, to jak najbardziej jestem za jej powstaniem, bo to uszczelni naszą granicę.

Monika FALEJ, posłanka Nowej Lewicy

Podstawową kwestią, jeżeli chodzi o nasze bezpieczeństwo, jest dla nas obecność w UE i NATO. To dlatego Ukraińcy chcą w nich być. Czy coś nam grozi? Nie sądzę, aby Rosja naruszyła granicę NATO i rozpoczęła wojnę z połową świata.

Rozpoczęła ją z jednym krajem i zobaczyła, że świat staje za nim murem. Zastanawia mnie też, na ile ten bunt najemników był sterowany – czy była to samowolka, a może zostało to ukartowane. Być może chodziło o to, aby wywołać destrukcję i panikę.

Małgorzata KOPICZKO, senator Prawa i Sprawiedliwości

Budowę zapory na granicy z obwodem królewieckim uznaję za bardzo dobrą, wręcz strategiczną decyzję. To wyraźny sygnał dla mieszkańców warmińsko-mazurskiego, że nasz region jest ważnym obszarem z punktu widzenia bezpieczeństwa Polski, ale i UE. Wszelkie inicjatywy zmierzające do wzmocnienia potencjału obronno-odstraszającego naszej wschodniej i północnej granicy mają moje poparcie, a obie zapory bez wątpienia takimi są. Z perspektywy czasu widać wyraźnie, że rząd ma plan na bezpieczeństwo Polaków, a co najważniejsze, konsekwentnie go realizuje, co doceniają nasi unijni i natowscy partnerzy. Bunt Prigożyna i doniesienia medialne o obecności jego najemników w obwodzie to też nauczka dla opozycji krytykującej zasadność powstawania obu zapór, zwłaszcza tej białoruskiej. Ciekawe, czy Donald Tusk nadal jest przeciwny inwestowaniu w bezpieczeństwo Polaków, bo opinia publiczna doskonale pamięta, jak wieszczył z fusów, że nasza zapora na wschodzie nie powstanie. Powstała, a za chwilę będziemy również skuteczniej chronieni od północy.

MACIEJ CHROŚCIELEWSKI
m.chroscielewski@gazetaolsztynska.pl

eprasa.pl 8eed33330a

OLSZTYN MA NOWE OKNO ŻYCIA

PRZEZ OSTATNIE 14 LAT DZIAŁAŁO OKNO NA ULICY WYSZYŃSKIEGO PRZY PARAFII CHRYSTUSA ODKUPICIELA CZŁOWIEKA. TERAZ ZASTĄPIŁO JE OKNO, KTÓRE ZOSTAŁO UROCZYŚCIE OTWARTE PRZY ULICY KROMERA 5 W BUDYNKU, W KTÓRYM MIEŚCI SIĘ STACJONARNE HOSPICJUM CARITAS DLA DZIECI.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI
s.kryscinski@gazetaolsztynska.pl

Przez lata działania okna przy ulicy Wyszyńskiego schronienie znaleźli tam w 2017 roku dwumiesięczna dziewczynka i około półtoraroczny chłopiec. Pracownicy Caritas są teraz gotowi na przyjmowanie dzieci w „oknie" przy ulicy Kromera 5.

— Okno Życia jest pomocą dla matek w trudnej sytuacji. Dowodem, że zawsze jest wyjście. Nawet z tej, wydawałoby się, najtrudniejszej sytuacji, gdy matka wydaje się nie być w stanie sprostać swoim zadaniom. Są jednak ludzie, którzy dziecko – bogactwo i dar od Boga – przyjmą i zapewnią mu godne warunki do rozwoju. „Okno życia" jest wyrazem troski o drugiego człowieka, o ochronę życia od poczęcia do naturalnej śmierci — powiedział obecny na uroczystości bp Janusz Ostrowski.

Biskup poświęcił okno, a pracownicy hospicjum zademonstrowali dziennikarzom i zaproszonym na uroczystość gościom procedury działania w sytuacji jego otwarcia umieszczenia w nim dziecka. Cała procedura została zademonstrowana przy użyciu lalki przypominającej prawdziwego maluszka.

— Mamy profesjonalnie przygotowany zespół, który działa przez 24 godziny. Mamy cały sprzęt, jesteśmy w stanie zająć się nawet dzieckiem, które będzie miało problemy z oddychaniem. Na naszym wyposażeniu jest wysokiej klasy sprzęt i bardzo wysoko ceniona kadra — mówi siostra Luisa Świerczewska, kierownik Hospicjum Caritas Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie. — Warto podkreślić, że pozostawienie dziecka w „oknie życia" nie pociąga za sobą odpowiedzialności prawnej. Policja kontaktuje się, by określić motywację czynu, a nie po to, aby stawiać zarzuty — dodaje.

Fot. Stanisław Kryściński

W Olsztynie rozpoczęło działanie Okno Życia przy ulicy Kromera 5

Dziecko, które trafi do Okna Życia, ma sprawdzane podstawowe czynności życiowe: saturację, oddech, tętno. Następnie pielęgniarka dzwoni do zespołu pogotowia ratunkowego. Ten powiadamia policję. Do momentu przyjazdu ekipy medycznej dziecko pozostaje pod opieką pracowników hospicjum. Policja stara się nawiązać kontakt z matką, aby pozyskać informację co do powodów porzucenia dziecka. Muszą sprawdzić, czy matka zrobiła to dobrowolnie, czy nie była przymuszana do tego czynu lub pod wpływem przeżywanej depresji poporodowej.

— Mama robi to w sposób anonimowy i może liczyć na to, że w momencie gdy dziecko znajdzie się w Oknie Życia, od razu zostanie zaopatrzone, zbadane. Dzięki temu może zdjąć z siebie w pewien sposób poczucie winy, że zostawia dziecko. Nie jest w stanie się go pozbyć całkowicie, ale myślę, że będzie jej lżej — podkreśla pracująca w Caritas psycholog Izabela Piskor.

— Najlepszym rozwiązaniem ze względów prawnych i dla matki, i dla dziecka jest pozostawienie go w szpitalu. Czasem sytuacja sprawia, że nasze okno jest tym najlepszym wyborem, który gwarantuje bezpieczeństwo. Zamiast zostawić dziecko pod drzwiami, gdzie mogłaby się zdarzyć tragedia, można zostawić je w Oknie Życia, a my będziemy mogli wdrożyć procedury, żeby maluszek jak najszybciej znalazł nowy dom — mówi ks. Paweł Zięba, dyrektor Caritas Archidiecezji Warmińskiej.

— Nasze działania są nastawione jedynie na sprawdzenie, czy w tym czasie nie nastąpiły sytuacje kryminalne, które mogłyby przeszkodzić przekazaniu dziecka w Oknie Życia. Mama, która pozostawi w nim dziecko, nie musi się obawiać, że poniesie odpowiedzialność karną — wyjaśnia Jolanta podinspektor Szymulewska-Ozioro.

Utworzenie Okna Życia w budynku Hospicjum jest dopełnieniem różnych form troski o matki i ich dzieci, które Caritas realizuje w placówkach takich jak Dom Samotnej Matki, Ośrodek Interwencji Kryzysowej czy Hospicjum. Budynek Hospicjum to również ze względów organizacyjnych miejsce idealne dla takiej inicjatywy. W Hospicjum przez całą dobę pracuje personel medyczny, który jest w stanie natychmiast zareagować, gdyby w „Oknie" pojawiło się dziecko, a sam budynek mieści się w ścisłym centrum miasta, ale nie przy bardzo uczęszczanych ulicach, zapewnia zatem zarówno dostępność, jak i dyskrecję.

Procedura działania w przypadku przekazania dziecka w Oknie została wypracowana we współpracy z Pogotowiem Ratunkowym, MOPS, Policją, Sądem Rodzinnym, Ośrodkiem Adopcyjnym i Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalem Dziecięcym. Ma jednocześnie zapewnić bezpieczeństwo dziecku i anonimowość jego matce. Rodzic ma 6 tygodni, by zgłosić się do odpowiednich służb w przypadku gdyby zmienił zdanie co do podjętej decyzji.

W całej Polsce Caritas prowadzi ponad 60 Okien Życia, w których do tej pory znaleziono ponad 160 dzieci. Podobne punkty, prowadzone przez różne podmioty, działają w naszym regionie w Elblągu, Ełku, Giżycku i Kętrzynie.

STAROSTA SKACZE, TO I WÓJT SKACZE

Niewielu śmiałków odważyłoby się na coś takiego! Starosta olsztyński Andrzej Abako ma zamiar skoczyć z samolotu podczas zaczynającego się w niedzielę Rodzinnego Pikniku Lotniczego w Gryźlinach. Oczywiście skok ma być ze spadochronem. Przykład ze starosty chce wziąć wójt Gminy Stawiguda Michał Kontraktowicz.

Z informacji, do których nieoficjalnie dotarła „Gazeta Olsztyńska", wynika, że obaj samorządowcy nigdy wcześniej nie skakali na spadochronie. Tym bardziej należy im się brawo za odwagę. Dotarliśmy tez do informacji, że Michał Kontraktowicz ma lęk wysokości. Będzie to więc dla niego szczególnie duże wyzwanie. Niektórzy ze współpracowników robią podobno między sobą zakłady, czy samorządowcy naprawdę wykonają skoki z wysokości.

archiwum

Od lewej Michał Kontraktowicz – wójt Gminy Stawiguda, Andrzej Abako – starosta olsztyński

Trzymamy kciuki za bezpieczne lądowanie i przypominamy, że dziewiąta już edycja Rodzinnego Pikniku Lotniczego w Gryźlinach zapowiada się równie ciekawie co jej zeszłoroczna poprzedniczka. Będą pokazy akrobacji lotniczych w wykonaniu mistrzów świata, najlepszych polskich akrobatów, zespołów i formacji akrobacyjnych, statków powietrznych Wojska Polskiego, zabytków, samolotów sportowych. Zeszłoroczny piknik zgromadził na lądowisku w Gryźlinach ponad 12 tysięcy osób. **SK**

REKLAMA

19523otbr-k-M

eprasa.pl 8eed33330a

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

Paweł Jaszczuk na spotkaniu autorakim

Fot. archiwum pisarza

ZA GŁOSEM SERCA — COKOLWIEK WYSZEPCZE...

NA NAJNOWSZĄ POWIEŚĆ PAWŁA JASZCZUKA „ZA GŁOSEM SERCA" CZEKAŁAM JUŻ OD JAKIEGOŚ CZASU — WŁAŚCIWIE OD CHWILI, KIEDY W MEDIACH POJAWIŁY SIĘ PIERWSZE ZAPOWIEDZI. I CHOĆ WIADOMOŚĆ, ŻE TO NIE BĘDZIE KOLEJNY SOCZYSTY KRYMINAŁ — NIECO OSTUDZIŁA MÓJ ENTUZJAZM... OJ, NIE ZAWIODŁAM SIĘ...!

Każda recenzja — jak dla mnie — ma znamiona nieba i piekła. Nieba — bo można na papier przelać, a potem upublicznić swoje uczucia po przeczytaniu czyjegoś dzieła. Wszystko jedno — trylogia w sześciu tomach czy opowiadanie na stron siedem — ale wywołało jakieś emocje i te emocje mogę uzewnętrznić, zachęcając innych, tych, którzy jeszcze nie czytali, by po tę samą lekturę sięgnęli i przeżyli ją podobnie. Piekło, bo jak tu napisać — przekonująco i soczyście, że książka naprawdę jest napisana barwnym językiem, że bohaterowie są z krwi i kości, a akcja wartka i w napięciu trzyma do samego końca — bez podawania szczegółów fabuły lub nawet samych opisów tychże bohaterów...?

Wszystko wskazuje, że dziś też lekko nie będzie...

Droga

„Za głosem serca" od pierwszych stron jawi mi się jako powieść drogi. I mam tu na myśli zarówno przemieszczanie się w terenie, jak i przemianę — w dodatku na wielu płaszczyznach. „Za głosem serca" ma dwóch bohaterów pierwszoplanowych, którzy spotykają się już na pierwszej stronie książki. I w niedługim czasie przechodzą przemianę — zarówno wewnętrzną, jak i wzajemną. Zmieniają siebie wzajemnie, ale obu ich zmieniają też okoliczności, w które kolejno pcha je przewrotny Los, w tym także napotykane na tej życiowej drodze osoby.

Ich droga chwilami jest bardzo kręta, a czasem — jest wręcz ucieczką. Przy czym ta ucieczka ma również kilka wymiarów: raz jest ucieczką od ścigających ich ludzi, raz jest ucieczką od przeszłości, a raz jest ucieczką od siebie samego. A jednak nie zauważyłam, by Daniel na którejś ze stron uciekał od Gabriela, a Gabriel — mimo początkowej niechęci, która z czasem zelżeje do daleko posuniętej rezerwy, by w końcu przerodzić się w prawdziwą Przyjaźń — też summa summarum nigdy od Daniela nie ucieka.

Jakie to piękne — spotkać na swojej drodze człowieka, które nas wesprze, ale i którego my z ochotą i bez oglądania się na wszystkich i wszystko — też będziemy wspierać. A już szczególne piękno całej sytuacji polega na tym, że Daniel, sam potrzebując pomocy, wszedł w życie Gabriela — nawet z dużym przytupem wszedł — i, paradoksalnie, też go uratował...!

Tak. W „Za głosem serca" sporo bolesnych wspomnień i przeszłości, która obu bohaterów wciąż trzyma, ale też inne postacie w swoich szponach. Na pocieszenie powiem, że rachunek rozliczeniowy dla Daniela i Bohatera na samym końcu wychodzi na plus. Saldo jest dodatnie — zauważam nawet superatę...

Gabi i Daniel, czyli Stary i Mały

Przez większość książki Daniel jest po prostu Małym, pisanym wielką literą, więc należy traktować ten przymiotnik jak przydomek. Sam Gabriel za swoim imieniem nie przepada, więc dla mnie, zwłaszcza wtedy, gdy Róża nazwała go znienawidzonym Gabim, stał się po prostu Starym. Przy czym — żeby nie było! — wcale mu nie wypominam wieku. To raczej Stary z kart książek i felietonów Pilcha, który z kolei takim przymiotnikiem pieszczotliwie nazywał swojego ojca. Mały jest, jak na swój wiek, bardzo często olbrzymem. Natomiast Stary jest nader często małym, pogubionym chłopcem — mężczyźni czasem bowiem też tak mają. I tej delikatnej, wiotkiej, maleńkiej — ale jakże silnej dłoni Małego też bardzo potrzebuje.

Obaj już zawsze będą dla mnie żywym obrazem prawdziwej, krystalicznie czystej Przyjaźni. Przyjaźni — wzoru z Sèvres, niedoścignienie doskonałego, a jednak wartego naśladowania. Przyjaźni — pramatki wszystkich przyjaźni świata.

Paweł Jaszczuk tak to wykwintnie obmyślił i spisał, że owszem — Daniel i Gabriel są w pewien sposób i na tamtym etapie ich obu żyć na siebie skazani. A jednak z każdą kolejną stroną książki rodzi się między nimi więź godna liny okrętowej lub magnesu neodymowego. Nic — tylko do czegoś takiego dążyć. A gdy się odnajdzie — ze wszystkich sił i wbrew wszelkim

przeciwnościom utrzymać.

Jeden aspekt tej nowej powieści podoba mi się szczególnie mocno. Mianowicie imiona w najnowszej powieści Pawła Jaszczuka mają kolosalne i niebagatelne znaczenie. Niech się nikomu nie zdaje, że Gabriel, Daniel, a potem także Erwin, Wiktor Joachim, Debora, Magda, może nawet pani Maria... — to niewiele znaczące przydomki, wzięte na chybił trafił gdzieś z tablicy ogłoszeń. Albo ze starej książki telefonicznej. Nic z tych rzeczy...!

Przy Małym Danielu jest odwołanie do Uczty Baltazara, opisanej w starotestamentowej Księdze — a jakże! — Daniela. A jak Uczta Baltazara — to oczywiście, że pada złowieszcze mane, tekel, fares... Ech, dla takich chwil i dla takich stron w książkach człowiek w ogóle żyje...!

A jednak kryminał!

Choć, jak wspomniałam, sam Autor przekonywał mnie jeszcze przed lekturą, że kryminał to nie będzie — śmiem twierdzić, że jednak jest, i to w najlepszym rodzaju. A nawet — jak przyznaje na stronie 147 sam narrator — jest to thriller...!

Czyli jednak.

Tym samym mogę — ponownie — tylko „Za głosem serca" z serca polecić, bo jeśli nawet kogoś nie przekonuje droga, przemiana, ucieczka i rozliczanie z przeszłością — to zaręczam, że intryga jest tam także zgrabna i warta wyrazów najwyższego uznania. Więcej nie zdradzę — przeczytajcie sami.

Język

Nie byłabym językoznawcą, gdybym nie zauważyła języka, jakim Paweł Jaszczuk operuje — ładnego, czystego, jasnego, przetkniętego przeciętnością tylko tam, gdzie rzeczywiście trzeba i gdzie inaczej się nie da. Bez wydumanych metafor — ale i bez wulgaryzmów. Bardzo podoba mi się, gdy Autor się dopomina — a to ściana jego zdaniem domaga się natychmiastowego malowania, a to włosy Róży dopominają się grzebienia, a to żołądki obu bohaterów głośno dopominają się jedzenia. Proste — a piękne.

Moje „Za głosem serca"

Dużo we mnie Starego. Bo czasem też się lubię poddać życiu i jego scenariuszom. Bo też uważam, że czasem trzeba się odważyć i po prostu ruszyć przed siebie. Bo czasem gaszę za sobą światło, a czasem lubię w życiu czyste bycie. Bo czasem lubię swoje życie wystudzić — ale uważam, że zawsze wszystko można zacząć od nowa. Nawet roztrwonione życie... och, i też mnie brzydzą tatuaże!

No, i wiele we mnie z Pawła Jaszczuka: ja też wolę być tam, gdzie mnie jeszcze nie było...

Popłakałam się tylko raz, na początku, a potem już zaciskałam zęby w oczekiwaniu na to, co dalej.

Z serca „Za głosem serca" polecam. Do poduszki, na leżaku, w samolocie, pociągu — wszędzie. Zaręczam, że połkniecie jednym tchem i będziecie błagać o więcej...!

A jednocześnie zachęcam: idźcie za głosem serca. Zawsze. Nawet gdy wasz krok jest niepewny, a w tunelu nie widać słońca.

eprasa.pl 8eed33330a

PRZEŁOM W KOŚCIELE? (CZ. 1)

KTO WIE, CZY 1 LIPCA 2023 NIE BĘDZIE WAŻNYM DNIEM W HISTORII KOŚCIOŁA RZYMSKIEGO, CZY NIE ROZPOCZNIE ON NOWEGO ETAPU ZDECYDOWANEJ DEKONSTRUKCJI FUNKCJONOWANIA KOŚCIOŁA W KSZTAŁCIE, JAKI JEST NAM DOTYCHCZAS ZNANY. OTÓŻ TEGO DNIA PAPIEŻ FRANCISZEK PODZIĘKOWAŁ WSPÓŁBRATU 79-LETNIEMU JEZUICIE KARD. LUISOWI FRANCISCO LADARII FERREROWI ZA SPRAWOWANIE FUNKCJI PREFEKTA DYKASTERII NAUKI WIARY ORAZ PRZEWODNICZĄCEGO PAPIESKIEJ KOMISJI BIBLIJNEJ I MIĘDZYNARODOWEJ KOMISJI TEOLOGICZNEJ, ABY NA JEGO MIEJSCE DESYGNOWAĆ SWOJEGO PRZYJACIELA, WSPÓŁPRACOWNIKA I DORADCĘ 61-LETNIEGO ARCYBISKUPA VÍCTORA MANUELA FERNÁNDEZA, DOTYCHCZAS ARCYBISKUPA LA PLATY W ARGENTYNIE. JAK ZAKOMUNIKOWAŁO BIURO PRASOWE W WATYKANIE, BĘDZIE ON PEŁNIŁ SWOJE OBOWIĄZKI OD WRZEŚNIA 2023 ROKU.

Następczyni Świętej Inkwizycji

Przypomnijmy jednak, czym jest ta najważniejsza z szesnastu dykasterii Kurii Rzymskiej Dykasteria Nauki Wiary; od 2022 r. już nie Kongregacja, ale właśnie Dykasteria (będę tych nazw używać zamiennie), do 1908 r. znana także jako Święta Kongregacja Inkwizycji Rzymskiej i Powszechnej, a od 1965 r. decyzją Pawła VI nazywana Świętą Kongregację Nauki Wiary. Notabene wtedy też zniesiono Indeks Ksiąg Zakazanych. W czasie pontyfikatu papieża Franciszka przeszła ona swoją metamorfozę. Otóż w 2022 r. papież ogłosił w formie Motu proprio, czyli listu o charakterze dekretu powstałego z inicjatywy własnej papieża, w którym opisał zreorganizowaną przez siebie Dykasterię Nauki Wiary. I tak instytucja ta składa się z dwóch sekcji – doktrynalnej i dyscyplinarnej, z których każda jest koordynowana przez swojego sekretarza, wspomagającego prefekta w zakresie własnych kompetencji, przy współpracy podsekretarza i odpowiednich kierowników biur. Warto przypomnieć, że cała Kongregacja składa się z kolegium członków (kardynałów i biskupów), na którego czele stoi prefekt, wspomagany przez dwóch sekretarzy i podsekretarza oraz promotora sprawiedliwości. Personel składa się ze współpracowników, którzy, koordynowani przez swoich przełożonych, zajmują się powierzonymi sobie sprawami, zgodnie ze swymi kompetencjami i różnymi potrzebami Dykasterii. Sekcja doktrynalna zajmuje się sprawami związanymi z promowaniem i ochroną doktryny wiary i moralności. Promuje ona też studia nad zrozumieniem i przekazem wiary w służbie ewangelizacji, zwłaszcza w obliczu pytań stawianych przez postęp nauk i rozwój społeczeństw. W zakresie wiary i moralności sekcja zajmuje się badaniem dokumentów, które mają być opublikowane przez inne dykasterie Kurii Rzymskiej, a także pism i stanowisk, które wydają się problematyczne ze względu na prawdziwą wiarę. Do tej sekcji należy podsekcja ds. małżeństwa.

Sekcja dyscyplinarna zajmuje się przestępstwami zastrzeżonymi dla Kongregacji i rozpatrywanymi przez nią w ramach jurysdykcji ustanowionego tam Najwyższego Trybunału Apostolskiego. Jej zadaniem jest przygotowywanie i przeprowadzanie procedur przewidzianych przez normy kanoniczne, tak aby Kongregacja w swych odpowiednich organach mogła promować prawidłowe wymierzanie sprawiedliwości.

Kongregacja jest wspomagana w swoich działaniach przez grupę konsultorów. Ich spotkania odbywają się cyklicznie. Rozpatrywane zagadnienia i opinie konsultorów są następnie omawiane na posiedzeniu zwyczajnym kongregacji i poddawane pod ostateczne głosowanie. Decyzje te są później przedkładane do zatwierdzenia papieżowi podczas odpowiedniej audiencji. W ramach Kongregacji Nauki Wiary są ustanowione również Papieska Komisja Biblijna i Międzynarodowa Komisja Teologiczna, które działają według własnych norm pod przewodnictwem prefekta.

Nowy Prefekt

I oto nowym szefem tej Kongregacji został Abp Víctor Manuel Fernández urodzony 18 lipca 1962 r. w Alcira Gigena, w prowincji Córdoba w Argentynie. W 1988 r. Fernández rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Cordobie. W dniu 15 sierpnia 1986 r. w Río Cuarto przyjął święcenia kapłańskie. W 1988 r. został magistrem teologii ze specjalizacją biblijną na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie, a w 1990 r. otrzymał doktorat z teologii na Wydziale Teologicznym Papieskiego Uniwersytetu Katolickiego w Argentynie. Jako młody duchowny, pracując w diecezji Río Cuarto, był w latach 1989-1997 dyrektorem wydziału katechetycznego i doradcą ruchów świeckich, w latach 1990-1993 założycielem i rektorem Wydziału Nauk Teologicznych i Filozoficznych Instytutu Jezusa Dobrego Pasterza oraz Diecezjalnego Instytutu Formacji Świeckich. W latach 1993-2000 pełnił posługę proboszczem parafii św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Liczne źródła podają, że pod koniec lat 90. zastosował się do zalecenia arcybiskupa Buenos Aires Jorge Bergoglio, obecnego papieża, i odrzucił zaproszenie do kierowania Instytutem Teologicznym w Bogocie.

Fernández dał się także poznać jako ekspert Komisji Wiara i Kultura oraz Sekretariatu Formacji Stałej Konferencji Episkopatu Argentyny, doradzał episkopatowi Argentyny w zakresie aktualizacji Linii Duszpasterskich (NMA), a także był współpracownikiem CELAM (Rada Biskupów Ameryki Łacińskiej) w dziedzinie pastoralnej refleksji teologicznej oraz ekspertem w Komitecie Redakcyjnym V Zgromadzenia Ogólnego Konferencji Episkopatu Ameryki Łacińskiej w Aparecida w 2007 r. Aktywny był też jako nauczyciel akademicki wykładowca wielu przedmiotów w kilku instytucjach – na Wydziale Teologicznym Papieskiego Uniwersytetu Katolickiego Argentyny, a także we Franciszkańskim Instytucie Teologicznym Świętego Antoniego z Padwy. Kierował Wydziałem Teologii na Papieskim Uniwersytecie Katolickim w Argentynie, kiedy kardynał Bergoglio nominował go rektorem tej uczelni pod koniec 2009 r. Jednak przysięgę złożył 20 maja 2011 r., dopiero po tym, kiedy jego nominacja została potwierdzona przez Kongregację Edukacji Katolickiej, która wcześniej wstrzymała swoją zgodę. Konieczne były wyjaśnienia Fernandeza na zastrzeżenia do jego nominacji stawiane przez Kongregację Nauki Wiary. W latach 2003-2008 pełnił funkcję dyrektora czasopisma teologicznego. Przewodniczył również Argentyńskiemu Towarzystwu Teologicznemu w latach 2007-2009.

Wikipedia

Abp Víctor Manuel Fernández

2 czerwca 2013 r. papież Franciszek mianował Fernándeza arcybiskupem tytularnym Tiburnii, a 15 czerwca 2013 r. otrzymał sakrę biskupią w katedrze metropolitalnej w Buenos Aires. W darze papież Bergoglio przesłał mu swój pektorał. Był pierwszym rektorem Papieskiego Uniwersytetu Argentyny jako arcybiskup, który pełnił tę funkcję do 2018 r. przez dwie kadencje. Papież Franciszek powołał go do Komisji, która opracowała przesłanie końcowe (relatio) Nadzwyczajnego Synodu Biskupów na temat rodziny, który odbył się w październiku 2014 r. Został też mianowany członkiem XIV Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów w październiku 2015 r. i powołany do komisji redakcyjnej relacji końcowej, która została przedłożona uczestnikom synodu do głosowania. 17 grudnia 2016 r. ten, do którego były zastrzeżenia doktrynalne, został mianowany konsultorem tejże Kongregacji Edukacji Katolickiej. Arcybiskup La Plata jest powszechnie uznawany za współtwórcę adhortacji Evangelii gaudium. Przypisuje mu się również ważny wkład w encyklikę Laudato si'. Był ponadto głównym redaktorem adhortacji apostolskiej Amoris Laetitia, wydanej przez Franciszka w 2016 r. po dwóch sesjach Synodu Biskupów na temat rodziny. Niektórzy watykaniści utrzymują, że jako zdolny pisarz świetnie władający słowem był po prostu ghostwriterem Amoris laetitia, podobnie jak i innych dokumentów.

Ogłosił ponad 300 książek i artykułów w Ameryce i Europie, które zostały przetłumaczone na kilka języków, w tym angielski, portugalski, francuski, włoski i polski. Jak piszą specjaliści, znawcy tych publikacji „jego pisma duchowe łączą naukowość z praktycznością, wkładem psychologii, egzegezą biblijną i dialogiem z innymi religiami". Tyle danych oficjalnych, powszechnie znanych.

„Oczekuję od Ciebie czegoś innego"

W bezprecedensowym liście do nowego prefekta Franciszek „zaznacza, iż pierwszą misją tej dykasterii pozostaje zawsze strzeżenie wiary, ale takie, aby mogła ona być wyrażana w sposób, który służy ewangelizacji. Prosi, by pamiętał o hierarchii prawd wiary w celu zajmowania się w pierwszej kolejności tym, co rzeczywiście zajmuje centralne miejsce w katolickiej doktrynie. Zachęca do promowania rozwoju ludzkiej myśli dążącej do zrozumienia Boga, Kościoła i świata w zawierzeniu Duchowi Świętemu, harmonizującemu te wysiłki w miłości. W ten sposób, jak zaznacza Papież, najlepiej zachowa się prawdziwą wiarę. Franciszek pisze: „Dykasteria, której będziesz przewodniczyć w innych, zaczęła stosować niemoralne metody. Były to czasy, kiedy zamiast szerzyć wiedzę teologiczną, ścigano ewentualne błędy doktrynalne. To, czego oczekuję od Ciebie, to z pewnością zupełnie coś innego" – napisał do Fernandeza. Jest to w istocie wskazówka, jak nominat ma działać. Otóż ma unikać „metod niemoralnych" w obronie wiary, skupić się na tym, co w doktrynie niesie nadzieję, a nie wytykać i piętnować błędy doktrynalne.

Z całą pewnością już wkrótce abp Fernandez wejdzie do Kolegium Kardynalskiego, mimo że kwestionuje jego rolę w strukturach Kościoła, i niewątpliwie wszystko na to wskazuje, że będzie tę linię, nakreśloną przez Franciszka, realizował. A to oznacza, że ten rzutki, dobrze wykształcony i stosunkowo młody duchowny może stać się naturalnym następcą papieża Franciszka, choćby jako „stróż" jego patrymonium i obrońca nienaruszalności ideowej jego pontyfikatu, który różni się diametralnie od sposobu zarządzania Kościołem poprzedników.

ZDZISŁAWA KOBYLIŃSKA

Powyższy tekst stanowi pierwszą część artykułu pt. „Przełom w Kościele?". Druga część zostanie opublikowana w poniedziałkowym (10 lipca) wydaniu „Gazety Olsztyńskiej".

eprasa.pl 8eed33330a

FRANCJA PŁONIE, FRANCJA TRACI

Właśnie wróciłem z Paryża. Oto garść refleksji. To honor i prestiż być jedynym mówcą z Polski na wielkiej międzynarodowej konferencji, gdzie pierwszemu gospodarze oddali głos b. wiceprezydentowi USA Mike'owi Pence'owi, ale poza nim przemawiali również były szef FBI Louis Freeh, a także b. premierzy: Kanady Stephen Harper, Wielkiej Brytanii Liz Truss, Słowenii Janez Jansa (ten, co był w Kijowie w pierwszych tygodniach wojny Rosji z Ukrainą, razem z premierami Polski, Czech oraz Jarosławem Kaczyńskim), Rumunii Petre Roman oraz Islandii i Kosowa. Nie zabrakło przekazu od 70. w historii USA sekretarza stanu (czyli szefa MSZ) Mike'a Pompeo, ale także i jego trzech francuskich kolegów po fachu, ministrów spraw zagranicznych: Huberta Vedrine'a, Bernarda Kouchnera i Michele Alliot-Marie. Był też przewodniczący Izby Gmin, czyli niższej izby parlamentu brytyjskiego (i to przez 10 lat) John Bercow, byli też b. doradcy prezydenta USA do spraw bezpieczeństwa James Jones i John Bolton, ale też b. minister gospodarki i energetyki Niemiec i szef urzędu kanclerskiego Peter Altmaier. Owa konferencja międzynarodowa to XVIII już szczyt poświęcony Iranowi. Tym razem odbył się w nadzwyczajnych okolicznościach, bo ze względów na bezpieczeństwo został przeniesiony z płonącego Paryża pod stolicę Francji, do miasteczka, które przypominało twierdzę ze względu na niebywałą ochronę i siły policyjne. Cóż, największa konferencja międzynarodowa w tym roku we Francji, musiała zostać wstydliwie ukryta, bo w jej stolicy dzień w dzień, ale też noc w noc płonęły setki samochodów i budynków, rabowano sklepy, atakowano policjantów (w noc po konferencji raniono blisko 50 stróżów prawa). Jak widać, wojna domowa w Republice Francuskiej przyniosła konsekwencje międzynarodowe nie tylko w postaci skrócenia wizyty prezydenta Macrona na szczycie w Brukseli czy odwołania jego wizyty w Niemczech. Straty na wizerunku Francji w Europie i świecie są niepowetowane...

RYSZARD CZARNECKI, EUROPOSEŁ PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI

CO WYDARZY SIĘ W WILNIE?

11 i 12 lipca odbędzie się w Wilnie szczyt NATO. Drugie takie spotkanie w warunkach pełnoskalowej wojny w Ukrainie. Po raz pierwszy w szczycie weźmie udział, w roli państwa członkowskiego, Finlandia. Niestety w tym gronie nie będzie raczej Szwecji. Turcja, przy wsparciu Węgier, nadal blokuje przyjęcie naszych „sąsiadów przez Bałtyk" do Sojuszu. Do końca będą trwały dyplomatyczne zabiegi, ale raczej nie należy oczekiwać przełomu. Ważne jest jednak to, że armia szwedzka ćwiczy razem z wojskami NATO, Szwecja posiada też gwarancje bezpieczeństwa od kluczowych państw Sojuszu. Wiemy również, że Ukraina nie otrzyma zaproszenia do NATO. To sytuacja oczywista. Przyjęcie do NATO państwa znajdującego się de facto w stanie wojny Rosją oznaczałoby, że w stanie wojny z mocarstwem atomowym stałoby się 31 państw członkowskich NATO. To raczej nie jest kusząca perspektywa. Ukraińcy muszą więc ze swoimi ambicjami wejścia do NATO poczekać do końca wojny. Wtedy członkostwo Ukrainy w NATO będzie ze wszech miar możliwe, pożądane, a nawet konieczne. Zgadzam się tutaj Aleksandrem Kwaśniewskim, który mówił niedawno, że pozostawanie poza NATO zwycięskiej, bitnej i świetnie dozbrojonej armii byłoby dla państw członkowskich Sojuszu zwyczajnie niepożądane. Raczej nie należy spodziewać się podnoszenia NATO-wskich limitów wydatków na obronność. Z tego prostego i smutnego powodu, że większość państw członkowskich je zwyczajnie ignoruje. Na 31 państw członkowskich tylko 8 państw spełniało wymóg wydawania 2 proc. PKB na obronę i 20 proc. z tej kwoty na zakupy sprzętu. Grecja, Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Polska, Litwa, Łotwa i Estonia. A także Finlandia, którą z wielu powodów witaliśmy w NATO z otwartymi ramionami. Wszystko wskazuje na to, że w Wilnie nie poznamy nowego sekretarza generalnego NATO. Państwa członkowskie zapewne poproszą Jensa Stoltenberga o pełnienie funkcji jeszcze przez co najmniej rok. To dobra informacja, Stoltenberg swoje obowiązki wypełnia w sposób sumienny. Nie ma również złudzeń co do natury rosyjskiego imperializmu. Miło mi w tym miejscu przypomnieć, że Stoltenberg to polityki norweskiej lewicy, b. lider tamtejszej Partii Pracy oraz b. premier. Skandynawska lewica, podobnie jak większość pozostałych sił politycznych w regionie, twardo stąpa po ziemi i jest jak najdalsza do pomysłów „dogadywania się z Putinem", czy „włączania Rosji do europejskiej architektury bezpieczeństwa".

MARCIN KULASEK, POSEŁ NOWEJ LEWICY

PROMOCJA

1423otbp-A-K

eprasa.pl 8eed33330a

7 - 13 LIPCA 2023

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura
INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel
ISSN 1643-2460. Skład komputerowy: Magraf, sp.j.

Piątek

23:20 TVP KULTURA

Kongres
Film SF, Niemcy, Polska, Izrael, 2013

W „Kongresie" zacierają się granice między rzeczywistością i fikcją: aktorka Robin Wright gra tu samą siebie. Mieszka z dwójką dorastających dzieci na rancho, z dala od cywilizacji, kiedy wielkie hollywoodzkie studio zwraca się do niej z niezwykłą propozycją. Wright może zostać „zeskanowana" dzięki zaawansowanej technologii cyfrowej, osiągając w każdym kolejnym filmie wieczną młodość. Od tej pory wszystkie jej role zagra wirtualna kopia. Decyzja, którą podejmuje kobieta, by móc dysponować nieograniczonym czasem dla najbliższych, okazuje się początkiem jej podróży przez świat przyszłości.

Sobota

20:00 TVP KULTURA

Ex Machina
Film SF, USA, Wielka Brytania, 2015

Trzymający w napięciu thriller psychologiczny. 26-letni informatyk Caleb Smith (Dohmnall Gleeson) wygrywa konkurs i trafia do laboratorium, w którym pracuje Nathan Bateman (Oscar Isaac), szef największej firmie internetowej na świecie. Caleb poznaje tam Avę (Alicia Vikander), pierwszą na świecie sztuczną inteligencję, umieszczoną w ciele kobiety. Ma wszystkie ludzkie odczucia: wzrusza się, myśli, troszczy o własną przyszłość. Caleb ma wejść w interakcję z Avą, nie ma jednak pojęcia, że to on jest częścią eksperymentu, który ma sprawdzić, jak na postać Avy zareaguje człowiek.

Niedziela

1:35 TVP KULTURA

Lisbon Story
Film obyczajowy, Niemcy, Portugalia, 1994

Dźwiękowiec Philip Winter (Rüdiger Vogler) otrzymuje nader dziwną pocztówkę z Lizbony, od swojego przyjaciela reżysera Fredricha Monroe (Patrick Bauchau). Fredrich prosi go pomoc w dokończeniu swojego dokumentalnego filmu o stolicy Portugalii. Philip przyjmuje propozycję. Po dotarciu na miejsce okazuje się jednak, że jego przyjaciel zaginął. Philip, zafascynowany pięknem i atmosferą lizbońskich uliczek, rozpoczyna poszukiwanie przyjaciela.

Poniedziałek

21:35 TVN

Zabójcza broń II
Film sensacyjny, USA, 1989

Martin Riggs (Mel Gibson) to doskonały policjant, ale też bardzo niebezpieczny człowiek. Doświadczenie w walce zdobył w czasie wojny w Wietnamie. Niedawno zmarła jego ukochana żona. Po jej śmierci Riggs stał się kimś, kto nie ma już nic do stracenia, jest niczym „zabójcza broń" w rękach wymiaru sprawiedliwości. Roger Murtaugh (Danny Glover) to przeciwieństwo Riggsa. Stateczny, godny zaufania, żonaty policjant, człowiek o nienagannej opinii, który marzy o spokojnej emeryturze. Przełożeni decydują, że Riggs i Murtaugh będą pracować razem.

Wtorek

23:55 TVP2

Morderstwa w Belle-Ile
Dramat, Francja, 2020

Na wrzosowisku na wyspie Belle-Ile zostają znalezione zwłoki mężczyzny przywiązanego do menhiru, na którym ktoś wymalował słowo „złodziej". Miejscowa policjantka Marine Lamblin oraz przysłany z kontynentu młody kapitan policji Thomas Keller rozpoczynają wspólnie śledztwo. Trop prowadzi ich do domu poprawczego, który przed laty działał na wyspie i był zorganizowany na wzór kolonii karnej.

Środa

23:25 TVP1

Droga mistrza
Dramat, USA, 2016

Dramat zainspirowany życiem amerykańskiego pięściarza wagi ciężkiej, Chucka Wepnera (rocznik 1939), który w 1975 roku stoczył słynną walkę z Muhammadem Alim. Nosił pseudonim „The Bayonne Bleeder", był pierwowzorem tytułowego bohatera głośnego filmu „Rocky". Kiedy widz poznaje pięściarza Chucka Wepnera, mieszka on w New Jersey wraz ze swoją drugą żoną Phyllis i córką Kimberly. Szybko pnie się po szczeblach bokserskiej kariery. Cały czas liczy na wielką walkę z mistrzem George'em Foremanem. Rzeczywistość przynosi jednak gorzkie rozczarowanie.

Czwartek

22:00 TVP KULTURA

Lalka
Teatr Telewizji, musical, 2011

Pierwsza część musicalu „Lalka" z Teatru Muzycznego w Gdyni w reżyserii Wojciecha Kościelniaka. To pierwsze musicalowe odczytanie powieści Bolesława Prusa. Premiera przedstawienia odbyła się w 2010 r.
Wokulski u Kościelniaka to pełen tajemnic i sprzeczności kupiec, przez innych nazywany wariatem i awanturnikiem. Jego aspiracje i energia ścierają się z krzywdzącymi stereotypami arystokracji. Bohater z goryczą stwierdza, że próżniak, szuler, nawet złodziej, byle miał nazwisko, stanowi dla nich dobre towarzystwo, ale kupiec jest pariasem.

PIĄTEK • 7 lipca

TVP 1

05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Klan - telenowela TVP
06:30 Leśniczówka - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela
11:00 Nabożeństwo pojednania polsko - ukraińskiego
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedynce - Botswana ginący raj
14:00 Wspaniałe stulecie - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda

15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:00 Ranczo - serial obyczajowy
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda, Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Kalifat - serial
22:30 07 zgłoś się - serial TVP
23:30 Archiwista - serial TVP
01:20 Broń - film fabularny, USA, 2010, reż. Jessy Terrero, wyk. 50 Cent, Val Kilmer
02:55 Książę - thriller, USA, 2014, reż. Brian A. Miller, wyk. Jason Patric

TVP 2

04:50 Siatkówka mężczyzn - Liga Narodów - Polska - Brazylia
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem Bułecką
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjowa 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany TVP
15:05 M jak miłość - serial TVP
15:50 Przepis dnia - reż. Małgorzata Kosturkiewicz
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy
18:00 Panorama

18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacjowa 38 - serial
19:30 Na sygnale - serial fabularyzowany TVP
20:00 Przepis dnia - reż. Małgorzata Kosturkiewicz
20:10 Postaw na milion - teleturniej
21:10 Polskie Biesiady - Warszawska - koncert,
23:15 Król złodziei - film fab., Wielka Brytania, 2018. Wielkanoc 2015. Kilku ludzi pracuje w pocie czoła, by dostać się do skarbca
01:15 Ilu miałaś facetów? - komedia, USA, 2011. Kobieta po trzydziestce, zastanawia się nad swoim panieńskim stanem.
03:15 Pitbull. Ostatni pies - film akcji

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Kto to wie?
07:00 Doradca smaku - program kulinarny
07:05 SOS Ekipy w akcji
08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:55 Osadzone. Blok F - program obyczajowy
09:30 Sekrety życia
10:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:40 Szpital - program obyczajowy
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:30 Sport, Pogoda
19:50 Uwaga! - program interw.

20:00 Szybcy i wściekli - film sensacyjny, USA/ Niemcy 2001. Zawrotna prędkość, ryk silników, potężna dawka adrenaliny. Oto trzy elementy towarzyszące nielegalnym wyścigom podrasowanych samochodów.
22:20 300: Początek imperium - film przygodowy, Temistokles planuje zjednoczyć całą Grecję w walce przeciwko potężnej armii Persów.
00:25 Kuba Wojewódzki
01:35 Na granicy światów - serial, USA, Wlk. Brytania
02:35 Szpital - program obycz.
03:35 Uwaga! - program interw.
03:55 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:40 Sekrety rodziny
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport, Pogoda

20:00 Epoka lodowcowa: Mocne uderzenie -anim., USA, 2014. Tym razem zwierzęca ekipa będzie musiała zmierzyć się z kosmiczną katastrofą i poprzedzającymi ją zjawiskami atmosferycznymi,
22:05 Hancock - USA, 2008. Duża siła powinna iść w parze z odpowiedzialnością - i wiedzą o tym wszyscy - wszyscy oprócz Hancocka.
00:05 Pakt milczenia - akcja, USA, 2006. Historię czterech studentów posiadających niezwykłą moc.
02:30 Zgon na pogrzebie
04:20 Kabaretowa Ekstraklasa
04:40 Disco Gramy - program muzyczny

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:20 Zaginione Skarby - Sztandar Szwoleżerów - film animowany
07:30 Przestrzeń pamięci - mag.
08:05 Szlakiem Kolberga - Monika Borzym - reportaż
08:40 Informacje kulturalne
09:10 Robin z Sherwood - serial
10:15 Parę osób, mały czas - dramat, reż. Andrzej Barański
12:15 Pogranicze w ogniu - serial
13:30 Program publicystyczny
14:10 Caravaggio - dusza i krew - film dok., Włochy, 2018
15:55 Portret podwójny - film obycz., reż. Mariusz Front
18:00 Jazz.pl - Wojtek Mazolewski Quintet - koncert
19:25 Artyści zakopiańscy 2021 - reportaż
20:00 Komediowe lato - Co mi zrobisz jak mnie złapiesz - komedia, reż. St. Bareja
21:55 Informacje kulturalne

22:25 Serialowa nostalgia - Pitbull - serial policyjny, reż. Patryk Vega
23:20 Kongres - film SF, Niemcy, Polska, Izrael, 2013. Aktorka Robin Wright gra tu samą siebie. Mieszka na rancho, z dala od cywilizacji. Niespodziewanie otrzymuje niezwykłą propozycję.
01:35 Kino krótkich filmów - Komfort - film anim.
01:45 Kino krótkich filmów - Super Rzecz - film anim.
01:50 Kino krótkich filmów - Katedra - film anim.
02:10 Kino nocne - Ogród rozkoszy ziemskich - film obycz., Wlk. Brytania, Włochy, Polska, 2003
04:10 Informacje kulturalne
05:30 Afisz kulturalny

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
11:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Prawdziwe motywy - serial fabularny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 W sieci kłamstw - thriller, Ukraina, Wlk. Bryt., 2019. Tego nie można przegapić! Agent MI6 Martin Baxter (Scott Adkins) rezygnuje ze swojej kariery po tragicznej akcji. Niestety nie wszystko idzie po jego myśli.
22:00 Pasażer - Każdy dzień Michaela Woolricha wygląda tak samo - praca i powrót pociągiem do domu. Wszystko zmienia się, gdy w czasie jednej z podróży poznaje tajemniczą kobietę.
00:10 Odwet
02:10 Menu na miarę
02:50 Z archiwum policji - program kryminalny
03:20 Menu na miarę
04:05 Taki jest świat

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obyczajowy
07:55 Ukryta prawda - serial obyczajowy
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
11:45 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:55 Ukryta prawda - serial obyczajowy
17:00 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
18:00 Szybka zmiana - program lifestylowy
18:55 Ukryta prawda - serial obyczajowy

20:00 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy
21:00 Jak to robią single - film komedia, USA, 2016. W Nowym Jorku roi się od singli poszukujących drugiej połówki. Poszukiwanie szczęścia w mieście, które nigdy nie śpi dawno nie było tak ekscytujące...
23:25 Siła muzyki - film obycz., Wlk. Brytania, 2019. Javed (Viveik Kalra) jest nastoletnim Brytyjczykiem pakistańskiego pochodzenia. Chłopak zaczyna pisać wiersze.
01:50 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy
02:50 Nagi instynkt przetrwania
03:50 Mój sąsiad morderca

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **10:50** Hardkorowy lombard **11:50** Policjantki i Policjanci **12:55** Detektywi w Akcji **13:55** STOP Drogówka **15:55** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów.Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Gwiazdy Kabaretu **22:05** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **00:05** Seksualni, niebezpieczni - Po egzaminach kończących naukę w liceum, czterech nastolatków udaje się na Kretę, by oddać się rytualnemu piciu, flirtowaniu i podrywaniu przy dźwiękach hitów ostatnich lat. **02:10** SuperLudzie Extra **02:25** Disco Polo Life **03:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

10:00 Inf. dnia **10:15** PSL - skradziona tożsamość **11:05** Muzyczne chwile **11:25** Głos Polski **11:35** Mladifest 2017. 28. Festiwal Młodych w Medjugorje **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Fenomen polskości **13:10** Szansa na dziecko - naprotechnologia **13:30** Msza święta **14:20** Muzyczne chwile **14:30** Zrozumieć Antycywilizacje **14:55** Słowo życia **15:00** Modlitwa Koronką do Bożego Miłosierdzia **15:20** Mocni w Wierze **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Siódmy Sakrament **16:40** Prosto o gospodarce **17:00** Sekrety mnichów **17:15** Muzyczne chwile **17:30** Geopolityka **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Westerplatte Młodych **19:00** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **19:30** Brat Franciszek **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna

eprasa.pl 8eed33330a

SOBOTA • 8 lipca

TVP 1

05:25 Siedem życzeń - serial
06:20 Balans bieli - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra
08:20 wojsko-polskie.pl - reportaż
08:50 Siatkówka mężczyzn - Liga Narodów - Polska - Kanada
11:20 Sanatorium miłości - reality show
14:10 Z pamięci - Olga Boznańska - felieton
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
14:55 60. KFPP w Opolu - Czas ołowiu
15:25 Lalka - serial TVP
17:00 Teleexpress, Pogoda
17:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP

18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Wiadomości
20:10 Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Komisarz Alex - serial krym.
21:35 Hit na sobotę - Równi goście - film fab., Wielka Brytania, USA, 2016. Holland March to prywatny detektyw, któremu ostatnio nie wiedzie się najlepiej. Jego partnerem zostaje płatny osiłek, Jackson Healy.
23:40 Point Break. Na fali - film fabularny, Niemcy, Chiny, USA, 2015. Opowieść o młodym agencie FBI, który ma przeniknąć do środowiska surfingowców
01:40 Broń - film fabularny, USA, 2010

TVP 2

05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial TVP
07:55 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
12:10 Studio Raban
12:50 60. KFPP w Opolu - Wielka Gala - Od Opola do Opola
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne, reż. Konrad Smuga
16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
17:15 Natura bez granic - cykl dokumentalny
17:50 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

18:45 U Pana Boga w ogródku - serial komediowy TVP
19:35 Informacje kulturalne
20:00 Cztery strony folku - Międzynarodowy Festiwal Muzyczny w Żywcu
23:25 Konsul - komedia krym.
01:20 Karpaty: miłość i zdrada - film fab., USA, 2019. Spokój mieszkańców karpackiej wioski zakłóca wieść o nadciągających mongolskich wojskach pod wodzą Burundy Khana.
03:35 Król złodziei - film fab., WIk. Brytania, 2018. Wielkanoc 2015. Kilku ludzi pracuje w pocie czoła, by dostać się do skarbca, kryjącego kosztowności o wartości 200 milionów funtów...

TVN

05:50 Uwaga! - program interwencyjny
06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:00 Kobieta na krańcu świata
07:30 Polowanie na ogród - program ogrodniczy
08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
09:00 Dzień Dobry Wakacje
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial, Polska
13:30 Kobieta na krańcu świata
14:05 MasterChef Junior
15:45 Ciężarówką przez Stany - program rozrywkowy
16:50 Weekendowa metamorfoza - program rozrywkowy
17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.
19:00 Fakty
19:25 Sport, Pogoda
19:45 Uwaga! - program interw.

20:00 Bękarty - film komedia, USA 2017. Bracia Kyle i Peter dorastali w przekonaniu, że ich ojciec zmarł, gdy byli jeszcze dziećmi. Przypadkowo jednak odkrywają, że przez cały czas żyli w kłamstwie.
22:25 Jeszcze dłuższe zaręczyny - film komedia, USA/Japonia 2012. Po roku znajomości Tom oświadcza się swojej dziewczynie Violet, ale nieoczekiwany splot zdarzeń sprawia, że zawarcie małżeństwa nie może dojść do skutku.
01:00 Beowulf - film przygodowy, USA, 2007
03:25 Kwatery Hitlera - program dokumentalny
04:30 Uwaga! - program interw.

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:50 Doktor Dolittle i pies prezydenta
10:40 Bogate dzieciaki bez kasy
11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom
12:40 Polacy za granicą
13:40 Miasto Wieś
14:40 Rolnicy. Podlasie
15:45 Więzienie - program paradokumentalny
17:45 Chłopaki do wzięcia
18:50 Wydarzenia
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Piraci z Karaibów: Na nieznanych wodach - przyg., USA, WIk. Bryt., 2011. Ścieżki kapitana Jacka Sparrowa skrzyżują się tym razem ze ścieżkami pewnej kobiety z jego przeszłości (Penelope Cruz)

23:00 Alfa - USA, Kanada, 2018. Młody mężczyzna porzucony przez współplemieńców na pewną śmierć, stara się przetrwać w bezlitosnym świecie dzikiej puszczy.
01:05 Obcy - ósmy pasażer „Nostromo" - SF, WIk. Bryt., 1979. Pokładowy superkomputer statku kosmicznego odbiera wezwanie SOS. Wkrótce statek ląduje na nieznanej planecie, a przywrócona do życia załoga zaczyna poszukiwanie nadawców sygnału. Trafiają na pozaziemską istotę, która zagnieżdża się w jednym z astronautów...
03:45 Świat według Kiepskich
04:45 Disco Gramy

TVP Kultura

07:00 Niezapomniane koncerty - recital Edyty Geppert - koncert
07:30 Tamte lata, tamte dni - Cezary Harasimowicz
08:05 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Priit Parn
08:40 Wydarzenie aktualne
09:10 Informacje kulturalne
09:40 Kromer Festival Biecz 2021 - Isola - koncert
11:10 Serialowa nostalgia - Daleko od szosy - serial
12:40 Galeria sztuki na ekranie - Degas. Perfekcjonista - dokum.
13:45 Komediowe lato - Co mi zrobisz jak mnie złapiesz - komedia, Polska, 1978
15:35 Mieszczanie żywieccy - Wiesław - pr. dokument.
16:15 Retro kino - Wnusio - komedia, USA, 1922
17:30 Bestia - film fabularny, Polska, USA, 1917, wyk. Pola Negri, Jan Pawłowski

18:45 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial TVP
20:00 Bilet do kina - Ex Machina - film fab., USA, WIk. Brytania, 2015, reż. Alex Garland, wyk. Alicia Vikander, Oscar Isaac
21:55 Informacje kulturalne
22:25 Wschód Kultury - Koncert Darii ze Śląska - widowisko
23:30 Seans kultowy - Lisbon Story - film obyczajowy, Niemcy, Portugalia, 1994
01:30 Kino nocne - Julia wraca do domu - dramat obycz., Polska, Kanada, Niemcy, 2002, reż. Agnieszka Holland
03:35 Reżyserzy - Ridley Scott - cykl dokumentalny,
04:35 Informacje kulturalne
05:05 Tamte lata, tamte dni - Cezary Harasimowicz

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
07:00 Taki jest świat - Interesujący, barwny i różnorodny przegląd wydarzeń z całego globu. Widzowie mogą zobaczyć w nim nie tylko wiadomości polityczne i gospodarcze, ale także informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. TV Puls pokaże wszystko, co może widza zainteresować, rozbawić, zainspirować, a czasem nawet czegoś nauczyć.
08:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

19:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 XXIV Mazurska Noc Kabaretowa - program muzyczny. Zapraszajmy do Mrągowa na 24. Mazurską Noc Kabaretową, gdzie po raz pierwszy w historii będziemy wspólnie świętować Dzień Wczasowicza.
00:00 Wasabi: Hubert zawodowiec - przygod. Francja, Japonia, 2001.
02:00 Menu na miarę
02:40 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
03:15 Z archiwum policji - program kryminalny
04:00 Menu na miarę
04:35 Z archiwum policji
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
07:35 Pana Magorium cudowne emporium - film rodzinny, USA/Kanada 2007, reż. Zach Helm, wyk. Dustin Hoffman, Natalie Portman, Jason Bateman, Zach Mills
09:30 Szybka zmiana - program lifestylowy
10:15 Mieszkanie na miarę - program lifestylowy
11:15 Ukryta prawda - serial obyczajowy
15:40 Kłamstwo ma krótsze nogi - film kom., USA, 2017
17:40 Jack, pogromca olbrzymów - film przyg., USA, 2013. Przypadkowo uwolnione olbrzymy usiłują odzyskać panowanie nad lądem.

20:00 Ocean's Twelve: Dogrywka - film sensacyjny, USA, Australia, 2004. Danny Ocean i jego piękna małżonka Tess (Julia Roberts) rozkoszują się w ukryciu odzyskanym rodzinnym szczęściem i materialnym bezpieczeństwem. Odwiedzają ich niezapowiedziani goście...
22:45 Pasażer 57- film sens., USA, 1992. Terrorysta przejmuje kontrolę nad samolotem lecącym z Florydy do Los Angeles.
00:20 Świadek koronny - film sens., Polska, 2007. Gangster z miłości do kobiety porzuca świat zbrodni i wypowiada wojnę byłym kolegom.
02:35 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy

TV 4

06:00 Galileo - kolejne zaskakujące i zadziwiające fakty, wynalazki, postaci, miejsca i zjawiska. Zaprezentujemy nowe reportaże z całego świata **10:00** Ewa gotuje - gotowanie wcale nie jest trudne - wystarczy dobry przepis **11:05** Królewskie święta USA, 2014, Książę Leopold, następca tronu Cordinii, pragnie poślubić skromną filadelfijską krawcową, Emily. **13:00** Ninja Warrior Polska **14:55** STOP Drogówka **17:00** Policjantki i Policjanci **22:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **00:00** American Pie: Wakacje - USA, 2005 Kolejna film, pełen szalonych wyczynów i humoru **01:55** Śmierć na 1000 sposobów **02:25** Disco Polo Life **03:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

08:15 Westerplatte Młodych **09:00** Ty idź pierwszy! **09:55** Słowo życia **10:00** Inf. dnia **10:15** Retrospekcja **10:20** Marianie w Kazachstanie **10:40** Polski Punkt Widzenia **11:00** Kropelka radości **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **12:50** Siódmy Sakrament **13:20** Ocalić od zapomnienia **13:30** Msza święta **14:20** Muzyczne chwile **14:30** Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela" **14:35** Historia, której nie pamiętam **15:30** Wierzę w Boga **15:45** Muzyczne chwile **16:00** Inf. dnia **16:10** Historia PL **17:00** Z Parlamentu Europejskiego **17:25** Święty na każdy dzień **17:30** Nowa Ewangelizacja **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** XXXII Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja na Jasną Górę **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia

NIEDZIELA • 9 lipca

TVP 1

05:05 Sprawa dla reportera
06:00 Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka
06:25 wojsko-polskie.pl - rep.
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień
08:30 Zakochaj się w Polsce
09:00 Jak dwie krople wody - obycz., Niemcy, 2017. Opowieść o dziewczynach, które nie wiedziały o swoim istnieniu, choć są bliźniaczkami.
10:45 Janosik - serial TVP
11:40 Do zobaczenia w Lizbonie - reportaż
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Siatkówka mężczyzn - Liga Narodów - Japonia -Polska
15:05 Z pamięci - Olga Boznańska - felieton

15:10 Natura w Jedynce - Drawieński Park Narodowy
15:45 Alternatywy 4 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Rolnik szuka żony
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda, Sport
20:20 W 80 dni dookoła świata - serial
21:20 Bazar de la Charite - serial kostiumowy
22:25 Zakochana Jedynka - Moje wielkie greckie wesele 2 - kom., USA, 2016
00:10 Równi goście - film fab., WIk. Brytania, USA, 2016.
02:10 Point Break. Na fali - film fabularny, Niemcy, Chiny, USA, 2015

TVP 2

05:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial TVP
07:55 Pytanie na śniadanie
11:50 60. KFPP w Opolu - Ale To Już Było. Jest. I Będzie!
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzycz.
16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny
17:15 Na sygnale - serial
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:55 Na sygnale - serial
20:00 Cztery strony folku - Międzynarodowy Festiwal Muzyczny w Żywcu - widowisko
23:10 Program rozrywkowy

00:55 Prosta historia o morderstwie - dramat, Polska, 2016. Trzymający w napięciu film, którego bohaterem jest młody policjant Jacek Lach. Jego ojciec Roman również pracuje w policji, ale w przeciwieństwie do zaangażowanego w swoją służbę, uczciwego syna, wplątał się w przestępczy świat i prowadzi nielegalne interesy.
02:35 Po tamtej stronie - film fabularny, Finlandia, Niemcy, 2017, reż. Aki Kaurismäki, wyk. Nuppu Koivu, Sherwan Haji, Sakari Kuosmanen, Janne Hyytiäinen
04:25 Rodzinka.pl - serial

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Tom i Jerry Show - anim.
07:00 Nastolatki rządzą... kasą
08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
09:00 Dzień Dobry Wakacje
11:30 Weekendowa metamorfoza - program rozrywkowy
12:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
13:05 Ugotowani w parach
14:10 Kobieta na krańcu świata
14:45 Akademia policyjna - film komedia, USA 1984
16:50 Siódmy syn - film przygodowy, Chiny, Kanada, USA, WIk. Bryt., 2014. Mistrz Gregory (Jeff Bridges) wieki temu uwięził potężną wiedźmę (Julianne Moore). Ta jednak zdołała uciec i teraz szuka zemsty.
19:00 Fakty
19:25 Sport, Pogoda
19:45 Uwaga! - program interw.

20:00 Ostatni samuraj - film przygodowy, USA 2003. Algren (Tom Cruise) zostaje zaangażowany przez cesarza Japonii jako ekspert wojskowy i ma wdrożyć zachodnie wzory w japońskiej armii.
23:20 Szybcy i wściekli - film sensacyjny, USA, Niemcy, 2001. Zawrotna prędkość, ryk silników, potężna dawka adrenaliny.
01:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.
02:30 Wewnętrzny wróg - serial, USA
03:30 Uwaga! - program interw.
03:50 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:50 Wyszczekani
10:50 Mary Poppins powraca - USA, WIk. Bryt., 2018. Dzięki swoim wyjątkowym umiejętnościom magicznym oraz przy pomocy swojego przyjaciela Jacka, Mary pomaga rodzinie Banks odnaleźć na nowo radość
13:45 Piraci z Karaibów: Na nieznanych wodach - USA, WIk. Bryt., 2011. Ścieżki kapitana Jacka Sparrowa skrzyżują się tym razem ze ścieżkami pewnej kobiety z jego przeszłości.
16:45 Epoka lodowcowa: Mocne uderzenie - anim.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport, Pogoda
20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni.

22:05 Aniołki Charliego - akcja, Niemcy, USA, 2019. Sabina Wilson (Kristen Stewart), Elena Houghlin (Naomi Scott) i Jane Kano (Ella Balinska) pracują dla tajemniczego Charlesa Townsenda, którego agencja ochroniarsko-śledcza rozszerzyła swoją działalność na cały glob.
00:45 Agenci bardzo specjalni - kom., USA, 2004. Agenci FBI dostają zadanie ochrony przed porwaniem sióstr Wilton, spadkobierczyń sieci hoteli.
03:05 Świat według Kiepskich, odc.64 Rybny targ
04:05 Zjedz Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny

TVP Kultura

07:05 Piwnica Wandy Warskiej - program muzyczny
08:00 Liturgia prawosławna w Zimnej Wodzie
09:05 Kromer Festival Biecz 2021 - koncert
10:25 Czeskie śniadanie - Szpital na peryferiach -
11:35 Od ucha do ucha - Arena - film animowany, reż. Zdzisław Kudła
11:45 Od ucha do ucha - Prezent - film animowany
11:50 Od ucha do ucha - Pieniądz - film anim.
12:15 Trzeci punkt widzenia
12:55 Panienki z Rochefort - musical, Francja, 1967i
15:10 Wędrowiec Polski - Górny Śląsk - cykl reportaży
15:45 Serialowa nostalgia - Daleko od szosy - serial
17:15 Niedziela z... rolami Zdzisława Maklakiewicza
18:10 Hydrozagadka - film, reż. Andrzej Kondratiuk

20:00 Seksmisja - komedia, reż. Juliusz Machulski
22:10 Informacje kulturalne
22:40 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
23:20 Zatańczyć Beethovena - film dokumentalny, Hiszpania, 2015
00:50 Kino krótkich filmów - Komfort - film anim.
01:00 Kino krótkich filmów - Super Rzecz - film anim.
01:05 Kino krótkich filmów - Katedra - film anim.
01:15 Kino krótkich filmów - Punkt obserwacyjny - film animowany
01:35 Seans kultowy - Lisbon Story - film obycz., Niemcy, Portugalia, 1994
03:30 Rawa Blues Silesian Sound - Dżem - koncert

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
07:50 Miłość nas ocali
09:45 Żandarm i policjantki - kom., Francja, 1982. Żandarmi z Saint-Tropez przenoszą się do nowej siedziby. Pod ich skrzydła oddane zostają cztery młode praktykantki.
11:45 Jeszcze dalej niż Północ - kom., Francja, 2008. Philippe Abrams pracuje jako naczelnik poczty w miejscowości Salon-de-Provence. Zostaje oddelegowany do Bergues na północy Francji.
13:55 Pracownik miesiąca - kom., USA, 2006. W Super Club największym zaszczytem dla pracownika jest zdobycie nagrody Pracownika Miesiąca.
16:15 XXIV Mazurska Noc Kabaretowa - prog. muz.

20:00 Bliźniak - akcja, USA, 2019. Henry Brogan (Will Smith) to elitarny zabójca przebywający na emeryturze. Niespodziewanie zostaje zaatakowany przez tajemniczego młodego mężczyznę, który okazuje się jego klonem.
22:10 Igrzyska śmierci - akcja, USA, 2012. Stany Zjednoczone przestały istnieć, a w ich miejscu powstał kraj Panem. Co roku władze organizują Igrzyska, w której młodzież na oczach całego społeczeństwa walczy o śmierć i życie
01:15 Niebezpieczna dzielnica - akcja, USA, 2010
03:00 Dyżur - serial medyczny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu

TVN 7

05:00 Szkoła - program obycz.
06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
07:30 Wnuki dla początkujących - film, Niemcy 2020
09:40 Ten moment - program obyczajowy
10:15 Ukryta prawda - serial obyczajowy
15:20 Ostatni smok IV - Bitwa o Ogień Smoczego Serca - film, USA, 2017. Gdy władca Brytanii, król Gareth umiera, smok Drago musi znaleźć godnego następcę tronu.
17:30 Ocean's Twelve: Dogrywka - film sens., USA, Australia, 2004. Danny Ocean i jego piękna małżonka Tess rozkoszują się w ukryciu odzyskanym rodzinnym szczęściem i materialnym bezpieczeństwem.

20:00 Matrix - film SF, USA, 1999. Na co dzień Thomas Anderson (Keanu Reeves) pracuje w komputerowej firmie Meta Cortechs, nocami udziela się jako genialny haker pod pseudonimem Neo. Jednak od dłuższego czasu instynkt podpowiada mu, że coś dzieje się z otaczającym światem.
22:55 Walka - film sens., USA, 2009. Sean jest drobnym oszustem. Pewnego dnia spotka weterana walk ulicznych. Od tej chwili jego życie całkowicie się zmienia.
01:00 Torque: Jazda na krawędzi - film sens., USA, 2004.
02:45 Nagi instynkt przetrwania

TV 4

06:00 Zagadki Starego Testamentu **07:00** Najsłynniejsze ucieczki, odc.4 Conquering The Wall - pasjonujące historie niesamowitych więziennych ucieczek w dokumentalnym serialu **08:00** Galileo **09:00** Galileo **10:05** Karate Kid - USA, 1984, Nastoletni Daniel postanawia także zacząć trenować wschodnie sztuki walki **12:50** La Bamba - Biografia jednej z najjaśniejszych gwiazd wczesnego rocka **15:00** Magnum: Detektyw z Hawajów **17:00** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **20:00** Underworld - SF, 2003. Konfrontacja Wampirów oraz brutalnych Lykanów **22:35** System **01:20** Wielkie tajemnice historii **03:10** SuperLudzie Extra **03:25** Top 10 - Lista Przebojów

TV Trwam

06:00 Jestem Mamą **06:15** Mocni w Wierze **06:45** Regał **07:15** Czerwony Dwór **07:45** Ocalić od zapomnienia **07:55** Poczet Wielkich Polaków **08:00** XXXII Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja na Jasną Górę **16:00** Inf. dnia **16:10** Koncert życzeń **16:45** Sekrety mnichów **17:00** Zostań Żołnierzem RP **17:15** Muzyczne chwile **17:30** Sól Ziemi **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Moja katolicka rodzina **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski **21:20** Inf. dnia **21:40** Retrospekcja **21:45** Stan Bezpieczeństwa Państwa **21:55** Święty na każdy dzień **22:00** Mali Bracia Ubogich **22:55** Muzyczne chwile **23:00** Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej

eprasa.pl 8eed33330a

#FundUszE NaZmiany

Fundusze Europejskie

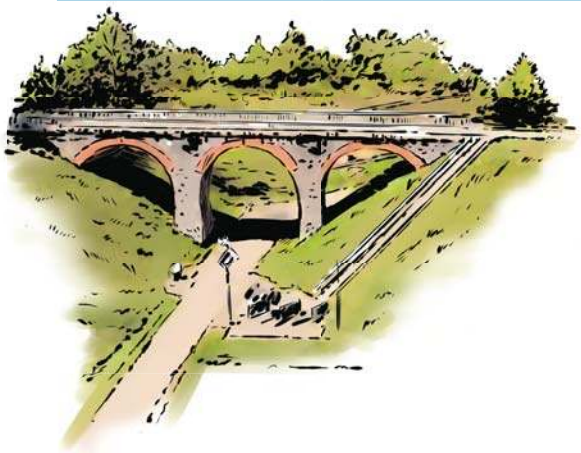

FUNDUSZE EUROPEJSKIE ZMIENIAJĄ NASZ REGION

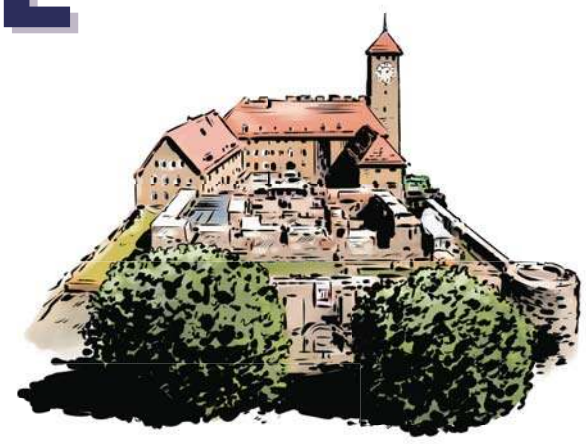

O Funduszach Europejskich dla Warmii i Mazur przeczytasz na stronie
www.funduszeeuropejskie.warmia.mazury.pl

Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

WARMIA MAZURY

Kampania współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

672230TBR-b-K

eprasa.pl 8eed33330a

MAJĄ SIŁĘ WIELKICH ZMIAN

Na każdym kroku i w każdej dziedzinie widzimy, że nasz region się rozwija, a katalizatorem postępu są Fundusze Europejskie. Co udało się zrealizować dzięki nim na Warmii i Mazurach w latach 2014-2020?

Fot. Zbigniew Woźniak

Kortosfera

Warmia i Mazury w dużej mierze rozwijają się w oparciu o Fundusze Europejskie. Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 opiewał na kwotę 1 mld 728 mln euro. I tak naprawdę nie ma obszaru naszego życia, gdzie nie trafiłyby te ogromne pieniądze, nie ma gminy, która nie skorzystałby z unijnego wsparcia, czy to w formie dotacji do inwestycji, czy ze środków przeznaczonych, np. na aktywizację osób bezrobotnych.

Z raportu „Wpływ polityki spójności na rozwój społeczno-gospodarczy Polski i regionów w latach 2004-2019", opracowanego na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, wynika, że województwo warmińsko-mazurskie systematycznie nadrabia dystans do średniej unijnej. Widać to po wzroście produktu krajowego brutto na mieszkańca. W raporcie podkreślono, że fundusze w regionie warmińsko-mazurskim przyczyniają się do znacznego ożywienia działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw, wzrostu zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat, tworzenia nowych miejsc pracy i spadku bezrobocia.

Pokazuje to, jak ogromny wpływ na rozwój województwa miały w tym okresie fundusze oraz jak skutecznie zostały wykorzystane. Bez wątpienia przyczynił się do tego fakt, że w latach 2004-2019 udało się doprowadzić do sytuacji, że na jednego mieszkańca naszego województwa przypadła największa kwota funduszy unijnych w skali kraju.

Fundusze na inwestycje

Bez tych pieniędzy tempo zmian byłoby dużo niższe, nie byłoby też pewnie wielu inwestycji, chociażby modernizacji hali widowiskowo-sportowej Urania w Olsztynie, której przebudowa ma zakończyć się w połowie października tego roku. Urania powstała w 1978 roku i lata świetności miała już za sobą, stąd decyzja o jej modernizacji. A inwestycja warta 195 mln zł była możliwa, bo Olsztyn otrzymał na swój projekt 116 mln zł dofinansowania z RPO WiM na lata 2014-2020. Prace ruszyły w lipcu 2021 roku.

— Hala Urania to jedna z wizytówek Olsztyna, prawdziwa perełka modernistycznej architektury w Polsce — mówi Piotr Grzymowicz, prezydent Olsztyna. — Dlatego niezmiernie cieszę się, że wspólnymi siłami, przy ogromnym wsparciu Gustawa Marka Brzezina, marszałka województwa warmińsko-mazurskiego, udało nam się uzyskać przychylność Komisji Europejskiej, która zdecydowała się na przyznanie nam dofinansowania. Bez tej pomocy nie bylibyśmy w stanie zmodernizować hali, która była już bardzo wysłużona i od lat nie spełniała swoich funkcji.

Pewnie każdy, kto był w Centrum Nauki Kopernik, nieco zazdrościł stolicy takiego miejsca, bo mało gdzie pozwalają dotykać eksponatów, a nawet zachęcają do wspólnych doświadczeń. Teraz w Olsztynie będziemy mieli takie centrum popularyzacji nauki. Po wakacjach swoje podwoje otwiera Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji UWM „Kortosfera". Ma służyć zarówno dzieciom i młodzieży, jak też dorosłym mieszkańcom z całego regionu.

Koszt budowy Kortosfery wyniósł 32,9 mln zł, z tego 16,6 mln zł to dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Przestrzeń wystawiennicza zajmuje powierzchnię prawie 1700 metrów kwadratowych. Wśród 140 eksponatów wielkie wrażenie robi 15-metrowe wahadło Foucaulta, które zajmuje trzy piętra budynku i demonstruje ruch obrotowy Ziemi wokół własnej osi. Takich atrakcji będzie dużo więcej, bo na każdej z pięciu kondygnacji będą wystawy na inny temat — od Ziemi po kosmos.

Na żeglarzach, choć pewnie nie tylko na nich, wrażenie robi Guzianka II, śluza na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich, która łączy jezioro Bełdany z jeziorem Guzianka Mała i dalej z Jeziorem Nidzkim. Pozwala przepłynąć między akwenami o różnicy poziomów wód ok. 2 metrów. Inwestycja kosztowała 38,6 mln zł, z czego dofinansowanie z RPO wyniosło 23,1 mln zł. Śluza została oddana do użytku trzy lata temu i — co warto podkreślić — to pierwszy tego typu obiekt na Mazurach zbudowany po II wojnie światowej.

Fot. Urząd Marszałkowski w Olsztynie

Guzianka II

To tylko przykłady kilku dużych inwestycji, które udało się zrealizować w ostatnich latach przy wsparciu Unii Europejskiej. Ile było tych mniejszych? Setki, tysiące... Siłą gospodarczą każdego regionu są przedsiębiorcy, dlatego w regionalnym programie operacyjnym znaczne wsparcie popłynęło do biznesu. Dzięki funduszom unijnym firmy na Warmii i Mazurach stają się coraz bardziej nowoczesne i są w stanie konkurować z innymi. I co istotne, są miejsca pracy.

Jednak w latach 2014-2020 nie tylko przedsiębiorcy skorzystali z Funduszy Europejskich. Tu grono beneficjentów jest bardzo szerokie, bo poza firmami były to również jednostki samorządu terytorialnego, szpitale, szkoły, instytucje kultury, organizacje pozarządowe.

Dobry prognostyk

Na co dzień o Funduszach Europejskich przypominają nam tablice informujące o tym, że projekt został dofinansowany przez Unię Europejską. Już przywykliśmy do ich widoku i mało kto roztrząsa, że droga, po której jedziemy, została przebudowana dzięki Funduszom Europejskim. Jednak fakt, że poradziliśmy sobie z zainwestowaniem unijnych pieniędzy, dobrze wróży w przypadku obecnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027.

— Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, o wartości blisko 1,8 mld euro, niepodważalnie przyczynił się do rozwoju tego regionu — podkreśla Angela Martinez-Sarasola, kierownik Polskiego Wydziału w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej. — Inwestycje w ochronę środowiska, infrastrukturę komunikacyjną, gospodarkę i przede wszystkim w rozwój kompetencji przyniosły wymierne korzyści całemu województwu. Od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku regionalny PKB na mieszkańca województwa warmińsko-mazurskiego wzrósł o 11 punktów procentowych, z 39 proc. średniej unijnej w 2004 r. do 50 proc. w 2020 r. Dotychczasowe wykorzystanie funduszy europejskich jest dobrym prognostykiem, jeśli chodzi o kolejną perspektywę finansową i kontynuację rozwoju regionu dzięki polityce spójności.

Andrzej Mielnicki

RPO WiM 2014-2020
stan wdrażania na 31 marca 2023 r.

Ochrona środowiska
- przebudowanych lub budowanych jest **1 730 źródeł energii odnawialnej o mocy 144,91 MW**
- **646 945 osób** objęto systemem selektywnego zbierania odpadów

Gospodarka
- **4933 przedsiębiorstwa** objęto wsparciem
- powstało **11 919 nowych miejsc pracy**

Infrastruktura komunikacyjna
- zmodernizowano ponad **187 km dróg**
- powstało **1416 km szlaków turystycznych**

Cyfryzacja
udostępniono **3205 usług publicznych** z dostępem on-line, z których korzysta **316341 osób**

Zdrowie
- wsparciem objęto **149 podmiotów leczniczych**
- **18 066 sob** skorzystało z badań profilaktycznych

Kultura i rewitalizacja
- wsparcie otrzymały **123 instytucje kultury**
- zrewitalizowanych zostało **217 obiektów**, z których korzysta prawie **1,2 mln osób**

Edukacja
- wsparcie trafiło do **3030 szkół** i **132618 uczniów**, czyli co drugiego ucznia w województwie, oraz **14 429 nauczycieli**, czyli co drugiego pedagoga w województwie

Rynek pracy
- wsparciem objęto **77 713 osób bezrobotnych**
- **45 proc.** uczestników projektów pracuje po ich zakończeniu

Kapitał ludzki
- projektami w ramach EFS objęto **310 433 uczestników**, to 22 proc. mieszkańców województwa
- wsparcie otrzymało **21 760 osób niepełnosprawnych**

Fot. Zbigniew Woźniak

Nowa Urania

RPO WiM 2014-2020 w pigułce

1. Ogłoszono **583 nabory** o wartości ponad **13,6 mld zł**, co stanowi około **165 proc.** alokacji programu
2. Podpisano **5 253 umowy** na kwotę ponad **7,8 mld zł**, co stanowi **94,8 proc.** budżetu programu
3. Beneficjentom wypłacono około **6,3 mld zł**, co stanowi **75,7 proc.** budżetu programu
4. Komisja Europejska zatwierdziła około **7 mld zł**, co stanowi **84,4 proc.** budżetu programu

672230TBR-c-K

eprasa.pl 8eed33330a

OPTYMALNIE WYKORZYSTAĆ KAŻDE EURO

Pierwsze nabory wniosków o dofinansowanie z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur zostały już ogłoszone. Jak będzie wyglądać podział pieniędzy w obecnej perspektywie, o tym rozmawiamy z Gustawem Markiem Brzezinem, marszałkiem województwa.

Fot. Urząd Marszałkowski w Olsztynie

Gustaw Marek Brzezin, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego

— Niemal 1,8 mld euro, które nasz region ma dostać z unijnej polityki spójności na lata 2021-2027, ma szansę odmienić Warmię i Mazury czy tylko przypudruje nieco nasze problemy — wysokie bezrobocie, niskie płace czy postępującą depopulację regionu?

— Patrząc na dotychczasowe doświadczenia w wydatkowaniu funduszy europejskich, widzimy ich duży i wyraźny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy naszego województwa. Dzięki nim efektywnie rozwiązujemy problemy trapiące region. W ostatnich latach województwo warmińsko-mazurskie bardzo się zmieniło. Wystarczy spojrzeć dookoła, aby dostrzec, jak wypiękniały wsie, miasta i miasteczka, jak poprawiła się infrastruktura transportowa, dzięki czemu do różnych zakątków naszego województwa napływają inwestorzy zewnętrzni, tworzący nowe miejsca pracy. Szacuje się, że w latach 2004-2020 na Warmii i Mazurach środki europejskiej z polityki spójności przyspieszyły tempo wzrostu gospodarczego o blisko 25 proc. A zatem gdyby nie środki unijne, wzrost gospodarczy w naszym regionie byłby zdecydowanie niższy. Pozytywny wpływ wykorzystania funduszy unijnych widoczny jest również w tworzeniu nowych miejsc pracy i redukcji bezrobocia. Ocenia się, że dzięki środkom unijnym wskaźnik zatrudnienia jest wyższy o ok. 16 proc., a stopa bezrobocia niższa o ok. 30 proc.

Warto także przypomnieć, że w latach 2020-2021 środki RPO WiM 2014-2020 pozwoliły efektywnie przeciwdziałać skutkom pandemii koronawirusa. Na ten cel z programu wyodrębniono 201 mln zł, które przeznaczono na wsparcie przedsiębiorstw i miejsc pracy, a także na zakup aparatury medycznej i środków higieny oraz dofinansowanie placówek sprawujących opiekę nad osobami potrzebującymi. Widzimy zatem, że wykorzystanie funduszy unijnych na Warmii i Mazurach przynosi realne efekty, przekładając się na zwiększenie tempa wzrostu gospodarczego, poprawę jakości życia mieszkańców, zwiększenie liczby miejsc pracy oraz poprawę infrastruktury. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego dokłada wszelkich starań, aby optymalnie wykorzystać każde euro, które napływa do naszego regionu. Perspektywa budżetowa UE 2021-2027 przyniesie naszemu regionowi kolejne 1,8 mld euro, które niewątpliwie istotnie wpłynie na dalszy rozwój województwa warmińsko-mazurskiego. Środki te zapewne nie rozwiążą wszystkich problemów, takich jak np. depopulacja, która jest bolączką większości regionów w kraju i wymaga rozwiązań systemowych.

— Wydaliśmy wszystkie pieniądze, które dostaliśmy w poprzedniej perspektywie, bo pamiętam. jak niektórzy politycy w regionie wieszczyli, że nie poradzimy sobie z wydawaniem unijnych pieniędzy i trzeba będzie oddawać miliony do Brukseli.

— Początki wdrażania RPO WiM na lata 2014-2020 były trudne dla beneficjentów. Jednak nie ma sfery społecznej czy gospodarczej, gdzie nie zostałyby wydatkowane pieniądze z RPO WiM 2014-2020. Środki z poprzedniej puli, czyli na lata 2014-2020, wykorzystaliśmy już prawie w całości, obecnie realizujemy projekty z list rezerwowych, trwają dosłownie ostatnie konkursy. Sukces pełnego wykorzystania środków z RPO WiM 2014-2020 pokazuje, że jesteśmy skuteczni i dobrze znamy potrzeby województwa.

— Czy już wiemy, na co trafią Fundusze Europejskie na lata 2021-2027, jaki będzie ich podział?

— Jest to wynik negocjacji pomiędzy samorządem województwa a Komisją Europejską i uwzględnienia zarówno celów Unii Europejskiej na lata 2021-2027, jak i potrzeb województwa. Z kwoty 1 mld 785 mln euro, która stanowi całkowitą wartość programu, 1 mld 297 mln euro pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, finansującego projekty inwestycyjne, infrastrukturalne. Określone na poziomie europejskim priorytety w wydatkowaniu pieniędzy w najbliższych latach musiały zostać odzwierciedlone w programie regionalnym. Mając na uwadze, że jednym z najważniejszych jest tzw. Zielony Ład, najwięcej środków EFRR zostanie skierowanych na poprawę efektywności energetycznej budynków i przedsiębiorstw, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz szeroko pojęte inwestycje środowiskowe. Na ten cel w programie przeznaczono prawie 391 mln euro, co stanowi ok. 34,3 proc. środków z EFRR. Bardzo ważnym kierunkiem inwestowania środków unijnych jest dla nas również gospodarka. Blisko 245 mln euro zostanie skierowanych do przedsiębiorców, instytucji okołobiznesowych, jednostek naukowo-badawczych na działania podnoszące konkurencyjność Warmii i Mazur na rynku krajowym i międzynarodowym. W RPO WiM 2014-2020 większość środków przeznaczonych na rozwój przedsiębiorczości trafiła do firm wpisujących się w nasze cztery inteligentne specjalizacje (około 90 proc.), a środki na badania są przekazywane w 100 proc. na rozwój inteligentnych specjalizacji. Zakładamy, że w perspektywie finansowej 2021-2027 będzie podobnie.

Z tej puli funduszy skorzystają także jednostki samorządu terytorialnego inwestujące w rozwój e-usług. Ponad 21 proc. EFRR przeznaczono natomiast na rozwój transportu, w tym dróg, ścieżek rowerowych, obiektów park & ride, wzrost bezpieczeństwa mieszkańców. Oczywiście nie zapominamy o ważnej dla rozwoju społecznego infrastrukturze edukacyjnej, zdrowotnej czy kulturalnej. Te obszary także znalazły przestrzeń w programie regionalnym.

— A co z tzw. kapitałem ludzkim?

— Projekty tzw. miękkie, czyli podnoszące kompetencje mieszańców, poprawiające ich sytuację na rynku pracy oraz te, których celem jest włączenie i integracja społeczna, finansowane będą z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. W ramach EFS + region dysponuje kwotą 488 mln euro. To środki przeznaczone dla mieszkańców Warmii i Mazur, wyrównujące dysproporcje społeczne, poprawiające sytuację osób w trudniejszej sytuacji, zagrożonych dyskryminacją o różnym podłożu.

Dodam, że znacząca pula środków z programu regionalnego zostanie przeznaczona na projekty strategiczne o szczególnym znaczeniu dla rozwoju województwa. Należą do nich m.in. inwestycje infrastrukturalne, w tym zabezpieczenie szlaków wodnych Kanału Elbląskiego i Wielkich Jezior Mazurskich, budowa Północnego Centrum Psychiatrii Dziecięcej, rozwój szlaków rowerowych i turystycznych (w tym Szlak Kopernikowski) oraz przedsięwzięcia poprawiające dostępność transportową, ale także projekty miękkie, jak rozwój systemu pieczy zastępczej czy wsparcie partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

— Kiedy pierwsze pieniądze z nowej perspektywy mogą trafić do beneficjentów: przedsiębiorców, samorządów?

— Pierwsze nabory wniosków o dofinansowanie z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur zostały już ogłoszone. Do 3 lipca można aplikować o 15,5 mln zł na tworzenie nowych miejsc edukacji przedszkolnej oraz zwiększenie jej atrakcyjności. W ciągu 12 miesięcy ogłoszonych zostanie co najmniej 19 naborów na projekty wybierane w sposób konkurencyjny, o łącznej alokacji ponad 711 mln zł najbliższe jeszcze w czerwcu i na początku lipca. Kolejnym krokiem będzie ocena projektów, a po jej zakończeniu podpisanie umów. Na ich podstawie zostaną wypłacone pierwsze zaliczki. Szacujemy, że nastąpi to w czwartym kwartale tego roku.

— Co będzie, jak te wielkie pieniądze z Brukseli przestaną już płynąć tak szerokim strumieniem na Warmię i Mazury?

— Rozwój Warmii i Mazur w dużym stopniu opiera się na Funduszach Europejskich. Ich ograniczenie z pewnością skutkowałoby niższym tempem rozwoju gospodarczego. Nie oznacza to, że nasz region przestałby się rozwijać. Nadal widoczny byłby wzrost gospodarczy, ale jego tempo byłoby niższe — jak pokazują badania, mniej więcej o około jedną czwartą. To dużo.

672230TBR-d-K

eprasa.pl 8eed33330a

ROWEREM DOOKOŁA WIELKICH JEZIOR

Do tej pory Warmia i Mazury kojarzyły się z jeziorami i żaglówkami, ale wyrasta nam inna atrakcja Krainy Tysiąca Jezior. To licząca 300 km Mazurska Pętla Rowerowa, która — jak żagle — może stać się znakiem firmowym naszego regionu.

Fot. Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020

Fot. Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020

Choć nie jest jeszcze gotowa w stu procentach, to Mazurska Pętla Rowerowa jest już dostępna dla miłośników rowerów. I przyciąga coraz więcej turystów. Nie dziwią więc głosy, że nowy produkt będzie hitem turystycznym Mazur, wspaniałym uzupełnieniem dotychczasowej oferty turystycznej, co ważne także poza sezonem. Słowem to nowa wizytówka Krainy Wielkich Jezior Mazurskich.

Projekt MPR zrodził się z inicjatywy Stowarzyszenia Wielkie Jeziora Mazurskie 2020 i uzyskał unijne dofinansowanie. Całkowity koszt inwestycji to 81,5 mln zł, z czego dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 wyniosło 47,1 mln zł.

Kilometry ścieżek

Pętla to prawie 310 km urozmaiconej trasy. Każdy rowerzysta znajdzie tu coś dla siebie, niezależnie od tego, jaki preferuje rower. Na MPR składają się zarówno trasy szutrowe, asfaltowe, gruntowe, ale są i tzw. kocie łby. Na całej długości przygotowano 18 miejsc obsługi rowerzystów wyposażonych w infrastrukturę potrzebną do wypoczynku, a więc wiaty, stojaki na rowery, toalety i dostęp do prądu. Jest też 9 wież widokowych, które pozwalają podziwiać krajobraz z perspektywy wyższej niż siodełko roweru.

— Już bardzo dużo rowerzystów jeździ tą trasą, mimo że pętla w niektórych miejscach jest jeszcze w budowie. Brakuje nam pewnych połączeń, miejsc obsługi rowerzystów, bo w 12 MOR trwają prace, które mają być zakończone do jesieni — mówi burmistrz Mikołajek Piotr Jakubowski, prezes Stowarzyszenia Wielkie Jeziora Mazurskie 2020.— Jest to bardzo duża atrakcja, bo część turystów zabiera ze sobą na Mazury też rowery. Trasa łączy się ze szlakiem Green Velo i innymi, mniejszymi trasami rowerowymi. Biegnie przez miejscowości turystyczne, które są bardzo ładnie położone nad jeziorami. Są tu kwatery, hotele, restauracje. Wszystko to, czego potrzebuje turysta.

— To będzie hit, tylko wszystko wymaga ewolucji — dodaje burmistrz Giżycka Wojciech Karol Iwaszkiewicz, członek zarządu Stowarzyszenia Wielkie Jeziora Mazurskie 2020. — Rower stał się bardzo praktycznym, wygodnym i tanim środkiem transportu, a turystyka rowerowa kwitnie. To będzie uzupełnienie dotychczasowej naszej oferty turystycznej, szansa dla regionu i musimy ją wykorzystać, budując infrastrukturę rowerową. To jest ten czas.

Planowany termin oddania do użytku wszystkich elementów MPR to koniec 2023 roku. Ale już teraz można pokonać Pętlę. Dlatego 2 czerwca przy wieży widokowej na Wzgórzu św. Brunona w Giżycku, odbyła się uroczysta inauguracja MPR. W ten sposób partnerzy projektu wraz z Zarządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego zaprosili do korzystania z dostępnych już elementów Pętli.

Wielka atrakcja Mazur

Szlak oplata Wielkie Jeziora, a został tak wytyczony, żeby turyści jadąc rowerem mogli nie tylko podziwiać piękną przyrodę, wspaniałe krajobrazy, ale korzystać też z innych atrakcji, które oferuje nasz region, np. przepłynąć się statkiem, zwiedzić fortyfikacje i inne historyczne budowle czy posmakować specjałów regionalnej kuchni.

Fot. Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020

Zdaniem wicemarszałka województwa warmińsko-mazurskiego Marcina Kuchcińskiego to będzie ogromna atrakcja turystyczna regionu. — Wielka atrakcja, która znakomicie wpisuje się w rozwój turystyki, ale też komunikacji w naszym regionie — podkreśla wicemarszałek Kuchciński.

Samorządowcy zwracają bowiem uwagę jeszcze na jeden aspekt MPR. Otóż szlak powstał z myślą o turystach, ma przyciągnąć do regionu fanów dwóch kołek. Ale przecież codziennie z tych tras, kilometrów ścieżek korzystają też mieszkańcy regionu w drodze do pracy, szkoły czy jadąc z rodziną nad jezioro na odpoczynek. To ważny element naszej infrastruktury komunikacyjnej, bezpieczny, odseparowany od dróg, ulic.

Są plany na przyszłość

Stowarzyszenie, do którego należy 14 mazurskich gmin i 3 powiaty, planuje kolejne inwestycje o wartości ponad 700 mln. złotych. Pieniądze na nie będą pochodzić z funduszy unijnych przyznanych Warmii i Mazurom na lata 2021-2027. Większość z tych inwestycji dotyczy ochrony środowiska, przede wszystkich jezior, poprzez np. budowę systemu odprowadzania nieczystości płynnych z jachtów, modernizację czy rozbudowę systemów dystrybucji, uzdatniania wody i oczyszczania ścieków. W planach Stowarzyszenia jest też budowa kolejnych ścieżek rowerowych, które będą się łączyć z MPR.

— Będziemy rozbudowywali Pętlę o kolejne odcinki, jak też wymieniali nawierzchnię na bardziej przyjazną rowerzystom, czyli bitumiczną albo z kostki brukowej — dodaje burmistrz Jakubowski.

— Bez środków unijnych nie poradzilibyśmy sobie — Burmistrz Giżycka nie ma wątpliwości. — Nie powstałoby to, co powstało, bo nie można powiedzieć, że MPR jest ukończonym dziełem. To jest koło zamachowe, które powinno dać impuls do budowy kolejnych odcinków, podnoszenia standardu już istniejących, rozwijania usług turystycznych. To jest początek, ale bez tego nie byłoby nic.

Pieniądze na ścieżki rowerowe będą pochodzić z Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027.

— W nowym programie regionalnym przewidzieliśmy kolejne ścieżki rowerowe, kolejne trasy turystyczne. Będzie kontynuacja Mazurskiej Pętli Rowerowej na kwotę ok. 40 mln zł, kolejne kilometry szlaku jako połączenie pomiędzy ścieżkami, które powstają w różnych gminach — zapowiedziała Jolanta Piotrowska, członek Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego podczas inauguracji MPR.

Fot. Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020

Mazurska Pętla Rowerowa w liczbach

1. Długość szlaku – ok. **310 km.**
2. Nawierzchnia – zróżnicowana (asfaltowa, szutrowa, gruntowa).
3. Miejsca obsługi rowerzystów – **18** (Świdry, Wilkasy, Bogacko, Giżycko, Kleszczewo, Okartowo, Kwik, Wiartel, Karwica, Ruciane-Nida, Mikołajki, Probark, Góra Czterech Wiatrów, Mrągowo, Ryn, Trygort, Ogonki, Pozezdrze.
4. Wieże widokowe – **9** (Giżycko, Marcinowa Wola, Nowe Guty, Krzyże, Probark, Mrągowo, Góra Czterech Wiatrów, Kal, Węgorzewo).
5. Pętla biegnie przez **12** gmin, a w Węgorzewie spotyka się ze szlakiem Green Velo.
6. Inwestycja realizowana jest w partnerstwie przez **12** gmin, **3** powiaty, **5** nadleśnictw oraz zarządców dróg krajowych i wojewódzkich.

67223OTBR-e-K

eprasa.pl 8eed33330a

PONIEDZIAŁEK • 10 lipca

TVP 1

05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Klan - telenowela TVP
06:30 Leśniczówka - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - Lizbona - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:45 Ranczo - serial obyczajowy
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP
11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes, Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce - Orle jeziora - film dokumentalny
14:00 Wspaniałe stulecie
15:00 Wiadomości
15:20 ALARM! - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
18:00 Ranczo - serial obyczajowy
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda, Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Velvet - serial obyczajowy
21:30 Reset - film dokumentalny
22:30 Arena poglądów - debata
23:35 Balans bieli - magazyn
00:15 Żądło - komedia sensacyjna, USA, 1973, reż. George Roy Hill, wyk. Robert Redford, Paul Newman, Robert Shaw
02:35 Moje wielkie greckie wesele 2 - kom., USA, 2016.

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial TVP
06:20 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki - mag. kulinarny
06:55 Rodzinka.pl - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjowa 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany TVP
15:05 M jak miłość - serial TVP
15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacjowa 38 - serial
19:30 Na sygnale - serial
20:00 Przepis dnia
20:10 Postaw na milion
21:00 Konsul - kom. krym., Polska 1989. Historia przedstawiona w filmie oparta jest na biografii słynnego w latach sześćdziesiątych hochsztaplera Czesława Śliwy alias Jacka Ben Silbersteina.
23:00 Gloria - serial kryminalny, Belgia, Francja, 2021
00:05 Po tamtej stronie - kom., Finlandia, Niemcy, 2017. Wikström, pokerzysta i obwoźny sprzedawca odchodzi od żony. Pragnie odmienić swoje dotychczasowe życie.
01:55 Bolivar - serial kostium.
02:55 O mnie się nie martw

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Kto to wie?
07:00 SOS Ekipy w akcji
08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.
08:55 Osadzone. Blok F - program obyczajowy
09:30 Sekrety życia
10:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:40 Szpital - program obyczajowy
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:40 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial

20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Zabójcza broń II - film sensacyjny, USA 1989. Martin Riggs (Mel Gibson) i Roger Murtaugh (Danny Glover) to weterani wojny w Wietnamie. Obydwaj zostają policjantami w Los Angeles.
23:50 Podwodna pułapka - film sensacyjny, USA/Wielka Brytania 2017.
01:45 Grzesznica - serial, USA
02:50 Szpital - program obycz.
03:50 Uwaga! - program interw
04:10 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:10 Okazja na dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport, Pogoda

20:00 Mega hit - Bloodshot - akcja, USA, 2019. Adaptacja komiksowego bestselleru. Vin Diesel wciela się w postać Raya Garrisona, żołnierza, który zginął podczas akcji i został przywrócony do życia przez korporację RST jako superczłowiek, Bloodshot.
22:20 Patriota - przygodowy, USA, Niemcy, 2000. Epicki film, którego tłem jest amerykańska wojna o niepodległość. Rok 1763, kończą się walki z Francuzami, podczas których krwawymi czynami wsławił się brytyjski poddany Benjamin Martin (Mel Gibson).
02:05 Aniołki Charliego - akcja, Niemcy, USA, 2019

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:10 Słowobranie - magazyn
07:50 Wędrowiec Polski - Górny Śląsk - cykl reportaży
08:30 Informacje kulturalne - informator
08:55 Czeskie śniadanie - Szpital na peryferiach
10:10 Portret podwójny - film obyczajowy
12:15 Pogranicze w ogniu - serial
13:25 Program publicystyczny
14:15 Reżyserzy - Ridley Scott - cykl dokumentalny
15:10 Pomnik - film animowany, Czechosłowacja, 1969
15:15 Maski i kwiat - film anim., Czechosłowacja, 1987
15:35 Retro kino - Wnusio - komedia, USA, 1922
16:55 Bestia - film fabularny, Polska, USA, 1917
18:15 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
18:55 Robin z Sherwood - serial

20:00 Kino Mistrzów - Śmierć człowieka skorumpowanego - film fab., Francja, 1977. Film o marzeniach i tęsknotach młodych ludzi zafascynowanych kulturą Zachodu, z przewijającymi się wątkami romansowym i szpiegowskim, wzbogacony fantastyczną muzyką i świetnymi piosenkami oraz znakomitą obsadą.
22:10 Informacje kulturalne
22:40 Panorama kina polskiego - Excentrycy czyli po słonecznej stronie ulicy - film obycz.,
00:45 Kino nocne - Seksmisja - komedia
02:55 Scena muzyczna - Kinga Głyk - koncert

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
09:00 Rodzinny interes
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
11:00 Zaklinaczka duchów
13:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Prawdziwe motywy - serial fabularny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Człowiek mafii - akcja, USA, 2015. Frank Pope (Robet De Niro) jest szefem mafi. Jeden z jego pracowników Vaughn postanawia obrabować kasyno Franka.
21:50 W sieci kłamstw- thriller, Ukraina, Wlk. Bryt., 2019

23:55 Węgiel - thriller, Francja, Belgia, 2017. Antoine Roca to francuski biznesmen, który próbuje ocalić swoją firmę przed upadkiem. Mężczyzna decyduje się na oszustwo, które w późniejszym czasie przeradza się w „oszustwo stulecia". Wkraczając na kryminalną ścieżkę, Antoine mierzy się z bandytyzmem, przemocą i zdradą.
02:00 Dzielnica strachu - serial
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
05:00 Rodzinny interes - serial

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obyczajowy
07:55 Ukryta prawda - serial obyczajowy
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
11:45 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - serial obyczajowy
16:55 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda

20:00 Pieniądze to nie wszystko - film komedia, Polska, 2001. satyryczny obraz wsi polskiej zapijającej winem beznadzieję.
22:20 Matrix - film SF, USA, 1999. Na co dzień Thomas Anderson pracuje w komputerowej firmie Meta Cortechs, nocami udziela się jako genialny haker pod pseudonimem Neo.
01:00 Ogłaszam was Chuckiem i Larrym - kom., USA, 2007. Z powodu bzdurnych procedur Larry nie może zapisać swojej polisy ubezpieczeniowej na życie na dzieci
03:25 Nagi instynkt przetrwania
04:25 Druga strona medalu - talk show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **10:50** Hardkorowy lombard **11:50** Policjantki i Policjanci **12:55** Detektywi w Akcji
13:55 STOP Drogówka **15:55** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów.Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Underworld 2: Ewolucja - losy Seleny i Michaela, sprzymierzonych wojowników, będących potomkami dwóch ras od wieków toczących śmiertelną walkę: wilkołaków i wampirów **23:25** Paranormal Activity 3 **01:00** Food Factory **02:00** Śmierć na 1000 sposobów **02:30** SuperLudzie Extra **02:50** SuperLudzie **03:50** Trans World Sport 2023 **04:55** SuperLudzie

TV Trwam

09:15 Słowo życia **09:20** Muzyczne chwile **09:30** Moja katolicka rodzina **09:55** Święty na każdy dzień **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedokończone **11:20** Stan Bezpieczeństwa Państwa
11:30 Polskie dziedzictwo **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Niebieskooki Anioł **13:30** Msza święta **14:20** Muzyczne chwile **14:30** Lalka **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Sanktuaria polskie **16:30** Porady Medyczne Bonifratrów **17:00** Świadkowie **17:20** Muzyczne chwile
17:30 Zbrodnia z rosyjskiego scenariusza - tzw. pogrom kielecki **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:00** Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia

WTOREK • 11 lipca

TVP 1

05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Klan - telenowela TVP
06:30 Leśniczówka - serial obyczajowy TVP
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Kościół z bliska
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenow.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes, Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce - Mistrzowie przetrwania - film dokumentalny

14:00 Wspaniałe stulecie - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
18:00 Ranczo - serial obyczajowy
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda, Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Velvet - serial obyczajowy
21:30 Stulecie Winnych - serial
22:30 Osiecka - Odc. 7 - serial
23:25 Sad dziadka - film dok.
00:30 Magazyn śledczy A. Gargas
01:10 Projekt Joshua
03:10 Droga mistrza - dramat, USA, 2016

TVP 2

04:40 Na dobre i na złe - serial
05:35 M jak miłość - serial TVP
06:25 Od krzywdy do nadziei - reportaż
06:55 Rodzinka.pl - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Natura bez granic - dok.
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjowa 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:05 M jak miłość - serial TVP
15:50 Przepis dnia - reż. Małgorzata Kosturkiewicz
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacjowa 38 - serial

19:30 Na sygnale - serial fabularyzowany TVP
20:00 Przepis dnia
20:10 Postaw na milion
21:00 Motylem jestem czyli romans 40-latka - komedia, Polska, 1976
22:45 Gloria - serial kryminalny, Belgia, Francja, 2021
23:55 Morderstwa w Belle-Ile - dramat, Francja, 2020
01:45 Bolivar - serial kostiumowy
02:45 Zniewalający Gary Cooper - film dokument., Francja, 2019. Gary Cooper - amerykański bohater i symbol seksu przez trzy lub cztery dekady zdobył dwa Oscary dla najlepszego aktora
03:50 Rodzinka.pl - serial

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Kto to wie?
07:00 Doradca smaku - program kulinarny
07:05 SOS Ekipy w akcji
08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:55 Osadzone. Blok F - program obyczajowy
09:30 Sekrety życia
10:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:40 Szpital - program obyczajowy
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:40 Sport, Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy
21:35 Człowiek na krawędzi - film sensacyjny. W Nowym Jorku, w samym centrum miasta, w pobliżu budynku nowojorskiej giełdy, na gzyms na 21 piętrze hotelu wychodzi mężczyzna. Wszystko wskazuje na to, że chce on popełnić samobójstwo.
23:35 Kuba Wojewódzki
00:45 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
01:20 Wewnętrzny wróg - serial, USA
02:20 Szpital - program obycz.
03:20 Uwaga! - program interw.
03:40 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport, Pogoda

20:00 Transformers - SF, USA, 2007. Dwie rasy robotów-kosmitów: Autoboty i Deceptikony prowadzą wojnę, w której stawką jest los wszechświata. Kiedy bitwa dociera do Ziemi, tylko jeden człowiek może nas uchronić przed złymi Decepticonami - to Sam Witwicky (Shia LaBeouf).
23:10 Bez litości - akcja, USA, 2014. Robert McCall (Denzel Washington), były żołnierz sił specjalnych, rozpoczyna nowe życie. Ale kiedy spotyka Teri, młodą dziewczynę, zmuszoną do współpracy przez rosyjskich gangsterów, postanawia jej pomóc.
02:05 Nasz Nowy Dom - serial
04:05 Zjedz Kambodżę

TVP Kultura

07:00 Zaginione - odnalezione - Obraz „Portret damy" Melchiora Geldorpa - mag.
07:25 Wydarzenie aktualne
07:55 Owszem Mazowsze, reż. Adam Strug
08:30 Informacje kulturalne
09:00 Robin z Sherwood - serial
10:05 Oczy Orsona Wellesa - film dok., Wlk. Brytania, 2018,
12:15 Pogranicze w ogniu - serial
13:25 Marzycielki miast - film dok., Kanada, 2018l
15:05 Galeria sztuki na ekranie - Degas. Perfekcjonista - dokum.
16:10 Awantura o Basię - film obycz. Basia Bzowska jest piętnastoletnią dziewczyną - nieco szaloną, ale o złotym sercu i pogodnym usposobieniu.
18:10 Mazurki nad Wisłą - Olga Stopińska - cykl reportaży,
18:50 Robin z Sherwood - serial

20:00 Lekkie obyczaje - Yalda, noc przebaczenia - dramat, Liban, Szwajcaria, Niemcy, Luksemburg, Francja, Iran, 2019i
21:35 Informacje kulturalne
22:05 Genialna przyjaciółka - serial
23:15 Śmierć człowieka skorumpowanego - film fab., Francja, 1977
01:30 Panorama kina polskiego - Excentrycy czyli po słonecznej stronie ulicy - film obyczajowy
03:30 Informacje kulturalne
04:00 Klimt i Schiele: Eros i Psyche - film dok., Włochy, 2018
05:45 Kultura 2 - Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
11:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Prawdziwe motywy - serial fabularny
17:00 Kurierzy - paradokument
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 22 kule - thriller, Francja, 2010. Historia gangstera, który przysiągł zemstę na swoich oprawcach. W roli głównej - Jean Reno.
22:25 Brygada ponad prawem - akcja, Francja, Wlk. Bryt., 2015. Policjant Serge Buren (Jean Reno) stosuje nietuzinkowe metody dochodzenia, balansując na granicy prawa i zdrowego rozsądku.
00:05 Wilki - akcja, Turcja, 2019
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:55 Menu na miarę - program kulinarny
04:35 Z archiwum policji - program kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - program obycz.
06:55 Szpital - program obyczajowy
07:55 Ukryta prawda - serial obyczajowy
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
11:45 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - serial obyczajowy
16:55 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - serial obyczajowy

20:00 Showtime - kom., USA, 2002. Chase Renzi (Rene Russo) jest producentką filmową, realizującą reality show, w którym chce pokazać prawdziwe życie policji. Bohaterowie będą przez całą dobę śledzeni przez kamery telewizyjne.
22:10 Jak to robią single - kom., USA, 201. W Nowym Jorku roi się od singli poszukujących drugiej połówki. Poszukiwanie szczęścia w mieście, które nigdy nie śpi dawno nie było tak ekscytujące...
00:25 Ocean's Twelve: Dogrywka - sens., USA, Australia, 2004.
02:55 Nagi instynkt przetrwania
03:55 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **10:50** Hardkorowy lombard **11:50** Policjantki i Policjanci **12:55** Detektywi w Akcji
13:55 STOP Drogówka **15:55** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów.Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Magnum: Detektyw z Hawajów. USA, 2019. Główny bohater, Thomas Magnum weteran z Navy SEALs, rozwiązuje trudne sprawy z pomocą dawnych towarzyszy broni **23:00** Ring, horror, 2002 **01:25** Food Factory **01:55** Śmierć na 1000 sposobów **02:25** Interwencja **02:50** Trans World Sport 2023 **03:55** SuperLudzie **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

10:00 Inf. dnia **10:15** Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej **10:45** Zew natury **11:05** Mocni w Wierze **11:35** Słowo życia **11:40** Ma się rozumieć **11:50** Święty na każdy dzień **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** W pułapce wojny
13:00 Pielgrzym Miłości **13:30** Msza święta **14:20** Muzyczne chwile **14:30** Świadkowie Katynia **15:00** Góra św. Michała **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Jestem mamą **16:25** Przyroda w Obiektywie **16:40** Zdrowie z Bożej Apteki **16:55** Życie według świętego Jana Pawła II
17:10 Prosto o gospodarce **17:30** Zostań Żołnierzem RP **17:45** Prawda a Historia **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Każdy maluch to potrafi **19:45** Modlitwa z^udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski

eprasa.pl 8eed33330a

ŚRODA • 12 lipca

TVP 1

05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Klan - telenowela TVP
06:30 Leśniczówka - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Życiowe wybory - Ucieczka - telenowela
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:35 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP
11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenow.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes, Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie Extra
12:55 Relacja z greckokatolickich uroczystości św. Piotra i Pawła w Chrzanowie
14:00 Wspaniałe stulecie - serial
15:00 Wiadomości

15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
18:00 Ranczo - serial obyczajowy
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Velvet - serial obyczajowy
21:30 Stulecie Winnych - serial
22:30 Osiecka - serial TVP
23:25 Droga mistrza - dramat, USA, 2016
01:10 Medyceusze Wspaniali - serial kostiumowy
03:25 wojsko-polskie.pl - rep.
03:55 Klątwa góry - film dokumentalny

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial TVP
06:25 Pożyteczni.pl - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Wędrowiec Polski - Śląsk Cieszyński - reportaż.
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjowa 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:05 M jak miłość - serial TVP
15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacjowa 38 - serial
19:30 Na sygnale - serial

20:10 Postaw na milion - teleturniej
21:00 Kino relaks - Daddy Cool - kom., Francja, 2017. Maude poważnie myśli o życiu, chciałaby wyjść za mąż i mieć dzieci. Niestety jej chłopak Adrien kompletnie nie dorósł do roli ojca i głowy rodziny.
22:50 Gloria - serial kryminalny, Belgia, Francja, 2021
23:55 Motylem jestem czyli romans 40-latka - kom. Andrzej Kopiczyński, Irena Jarocka, Irena Kwiatkowska, Anna Seniuk ponownie na ekranie.
01:40 Bolivar - serial kostium.
02:40 Syn - serial
03:35 Echo serca - serial TVP
04:35 Rodzinka.pl - serial

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Kto to wie?
07:00 Doradca smaku - program kulinarny
07:05 SOS Ekipy w akcji
08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.
08:55 Osadzone. Blok F - program obyczajowy
09:30 Sekrety życia
10:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:40 Szpital - program obyczajowy
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:40 Sport, Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku- program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial

20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Gniew oceanu - film katastroficzny, USA 2000. Na morzu z rozszalałym żywiołem walczy o życie własne i swojej pięcioosobowej załogi, kapitan kutra Billy Tyne (George Clooney).
00:10 Prawdziwa historia - film sensacyjny, Francja, Belgia, Polska, 2017
02:20 Kwatery Hitlera - program dokumentalny
03:25 Uwaga! - program interw.
03:45 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:45 Okazja na dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport, Pogoda

20:00 Poznaj naszą rodzinkę - kom., USA, 2010. Trzecia część komediowego cyklu o relacjach apodyktycznego teścia i fajtłapowatego zięcia.
22:10 Ja, szpieg - kom., USA, 2002. Handlarz bronią wykrada supernowoczesny, samolot szpiegowski. Z misją odzyskania samolotu rząd USA wysyła zapatrzonego w siebie boksera (Murphy) i agenta do zadań specjalnych (Wilson)
00:20 Rok pierwszy - komedia, USA, 2009. Zed i Oh to dwaj wygnani z wioski jaskiniowcy, którzy ruszają w pełną przygód podróż
02:35 Nasz Nowy Dom - serial
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:15 Niedziela z... rolami Zdzisława Maklakiewicza
08:05 Vistuliada 5
08:40 Informacje kulturalne
09:05 Robin z Sherwood - serial
10:15 Awantura o Basię - film obyczajowy
12:15 Pogranicze w ogniu - serial
13:25 Program publicystyczny
14:20 Kaseta: dokumentalna składanka - film dok., Niemcy, USA, 2016
16:05 Fachowiec - film obycz. Kazimierz Zaliwski ukończył gimnazjum, zna dwa języki. Chłopak poprzestaje jednak na maturze, rezygnując z dalszego kształcenia.
18:05 Zaginione Skarby - „Mistrz i Katarzyna" - film animowany
18:20 Przestrzeń pamięci - Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Ostrołęce
18:50 Robin z Sherwood - serial

20:00 W trzy miesiące dookoła świata - Taka zwykła historia - film obyczajowy, Francja, Niemcy, 1978, reż. Claude Sautet, wyk. Romy Schneider
21:55 Informacje kulturalne
22:25 Więcej niż fikcja - Mroczne oblicze **Hollywood** - serial dok.
23:35 Jazz.pl - Wojtek Mazolewski Quintet - koncert
01:05 Lekkie obyczaje - Yalda, noc przebaczenia - dramat, Liban, Szwajcaria, Niemcy, Luksemburg, Francja, Iran, 2019i
02:45 Kino nocne - Królowa aniołów - dramat
04:40 Informacje kulturalne
05:35 Afisz kulturalny ekstra

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
09:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
11:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Kurierzy - paradokument
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Hansel i Gretel: Łowcy czarownic -

21:45 Outlander - SF, USA, 2008. W mroźnej krainie Wikingów dochodzi do katastrofy statku kosmicznego. Wydaje się, że przeżył wypadek jedynie Kainan (James Cazeviel), wojownik pochodzący z odległej galaktyki.
00:00 Ali Baba i czterdziestu rozbójników - część 1 - przyg., Francja, 2007. Historia Ali Baby, który walczy z czterdziestoma rozbójnikami, aby ocalić kalifa Bagdadu i zapobiec wojnie.
02:00 Dzielnica strachu - serial
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obyczajowy
07:55 Ukryta prawda - serial obyczajowy
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
11:45 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - serial obyczajowy
16:55 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - serial

20:00 Teoria wszystkiego - film obycz., Japonia, Wlk. Bryt., USA, 2014. Historia związku wybitnego fizyka Stephena Hawkinga i Jane Wilde. Małżeństwo spędziło ze sobą prawie trzydzieści lat i doczekało się trójki dzieci.
22:35 Wataha - miniserial, Polska
23:50 Nieznajomi: Ofiarowanie - horror, USA, Wlk. Bryt., 2018. Okoliczności zmuszają 4-osobowa rodzinę do przeprowadzki w odludną okolicę.
01:45 Torque: Jazda na krawędzi - sens., USA, 2004. Cary Ford jest zmuszony do szaleńczej ucieczki przed gangsterami.
03:25 Nagi instynkt przetrwania

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **10:50** Hardkorowy lombard **11:50** Policjantki i Policjanci **12:55** Detektywi w Akcji **13:55** STOP Drogówka **15:55** Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów.Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** 6 kul - USA, 2012. były najemnik z Legii Cudzoziemskie poszukuje zaginionej 14-latki
23:30 Rebelia - USA, 2019. Dziesięć lat po kosmicznej inwazji na Ziemi rządzą Obcy Nie wszyscy pogodzili się z podbojem. **01:45** Śmierć na 1000 sposobów **02:10** SuperLudzie Extra **02:25** Disco Polo Life **03:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Świadkowie Katynia **09:30** Sanktuaria polskie **09:50** Święty na każdy dzień **10:00** Audiencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu **11:00** Marianie w Kazachstanie **11:20** Muzyczne chwile **11:25** Jestem mamą **11:40** Prosto o gospodarce **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Otto Schimek wierny sumieniu **13:30** Msza święta **14:20** Muzyczne chwile **14:35** Pierre Teilhard de Chardin **15:20** Mała Nellie od Świętego Boga **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** "Zostaliśmy z Bogiem, Panie Pułkowniku" **17:00** Po stronie prawdy **17:50** Muzyczne chwile **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi Cnót **20:00** Inf. dnia

CZWARTEK • 13 lipca

TVP 1

05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Klan - telenowela TVP
06:30 Leśniczówka - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:35 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenow.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes, Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedynce - Demokracja wśród zwierząt - film dokument.
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:20 ALARM! - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
18:00 Ranczo - serial obyczajowy
19:00 z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda, Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas
23:10 Resortowe Dzieci - report.
23:40 Ocaleni - reality show,
00:45 Tajemnice rodu Valentów - serial
02:50 Piraci z Somalii - film fabularny, USA, 2017
04:50 Notacje - cykl dokument.

TVP 2

05:25 M jak miłość - serial TVP
06:20 Tańcząca ze światem - Tunezja - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Wiktor Wysoczański - teolog
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjowa 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:00 M jak miłość - serial TVP
15:50 Przepis dnia - reż. Małgorzata Kosturkiewicz
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacjowa 38 - serial
19:30 Na sygnale - serial
20:00 Przepis dnia
20:10 Postaw na milion
21:10 Robin Hood. Początek - film akcji, USA, 2018. Kolejna ekranowa wersja przygód Robin Hooda, rozbójnika, który zabierał bogaczom i dawał biednym.
23:20 Dżungla - film fabularny, Australia, 2017. Trzymający w napięciu dramat, którego główny wątek stanowi rozpaczliwa walka o przetrwanie. Scenariusz jest oparty na prawdziwej historii podróżnika Yossiego Ghinsberga.
01:25 Morderstwa w Belle-Ile - dramat, Francja, 2020,
03:15 Trzy dni Kondora - serial

TVN

05:50 Uwaga! - program interw.
06:05 Kto to wie?
07:00 Doradca smaku - program kulinarny
07:05 SOS Ekipy w akcji
08:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.
08:55 Osadzone. Blok F - program obyczajowy
09:30 Sekrety życia
10:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.
11:30 Ukryta prawda
13:40 Szpital - program obycz.
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.
16:55 Ukryta prawda
19:00 Fakty
19:40 Sport, Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy
21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozryw.

22:40 Nie wszystko złoto, co się świeci - film przyg., USA, 2008. Ben Finnegan (McConaughey) zaprzepaścił w swoim życiu małżeństwo z piękną Tess, własny biznes i szczęście rodzinne, a wszystko z powodu
00:55 300: Początek imperium - film przygodowy, USA, 2014. Temistokles planuje zjednoczyć całą Grecję w walce przeciwko potężnej armii Persów.
03:10 Uwaga! - program interw.
03:30 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
04:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:30 Okazja na dom
05:00 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzeniay
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:45 Sekrety rodziny - program obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport, Pogoda

20:05 Jak stracić chłopaka w 10 dni - kom. romant., USA, Niemcy, 2003. Andie Anderson (Kate Hudson) prowadzi rubrykę z poradami w magazynie kobiecym. Andie postanawia napisać artykuł o błędach, jakie kobiety popełniają w relacjach z mężczyznami.
22:40 Jerry Maguire - dramat obycz., USA, 1996. Jerry Maguire (Cruise) jest jednym z najlepszych agentów pośredniczących, między sportowcami i klubami. Jego szczerość szybko sprowadza kłopoty.
01:40 Wojna płci - USA, Wlk. Bryt., 2017. Biograficzny. Warto!
04:20 Kabaretowa Ekstraklasa
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:20 Trzeci punkt widzenia
07:55 Mazurki nad Wisłą - Olga Stopińska - cykl reportaży
08:35 Informacje kulturalne
09:05 Robin z Sherwood - serial
10:10 Fachowiec - film obycz. Kazimierz Zaliwski ukończył gimnazjum, zna dwa języki. Chłopak poprzestaje jednak na maturze, rezygnując z dalszego kształcenia.
12:15 Najważniejszy dzień życia - serial TVP
13:25 Max Factor - Francja, 2018
14:30 Rafael - książę sztuki - film dok., Włochy, 2018
16:15 Wenecja - dramat, reż. Jan Jakub Kolski
18:20 Wydarzenie aktualne
18:50 Robin z Sherwood - serial
20:00 Teatr Telewizji - Lalka - Teatr Muzyczny w Gdyni - część 1. To pierwsze musicalowe odczytanie powieści Bolesława Prusa.

21:50 Informacje kulturalne
22:15 Serialowa nostalgia - Glina - serial kryminalny
23:25 W trzy miesiące dookoła świata - Taka zwykła historia - film obyczajowy, Francja, Niemcy, 1978
01:20 Kino nocne - Biegnij, chłopcze, biegnij - dramat, Niemcy, Francja, Polska, 2013i. Historia chłopca, który ucieka z warszawskiego getta.
03:15 Wspomnienie o Jarosławie Marku Rymkiewiczu - reportaż
03:50 Sergio Leone - portret buntownika - film dok., Francja, 2018
05:00 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
09:00 Kurierzy - paradokument
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
11:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:00 Lekarze na start - serial
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Kurierzy - paradokument
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Wasabi: Hubert zawodowiec
22:00 Moje skarby - akcja, Francja, 2017. Carole i Caroline nie znają się, choć są siostrami. Pewnego dnia sprawa wychodzi na jaw. Gdyby tego było mało ich ojciec to międzynarodowy złodziej...

23:50 Ali Baba i czterdziestu rozbójników - część 2 - przyg., Francja, 2007. Druga część historii Ali Baby, który walczy z czterdziestoma rozbójnikami, aby ocalić kalifa Bagdadu i zapobiec wojnie.
01:45 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:45 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:40 Menu na miarę - program kulinarny
04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
05:00 Rodzinny interes - serial

TVN 7

05:00 Szkoła - program obycz.
06:55 Szpital - program obyczajowy
07:55 Ukryta prawda - serial obyczajowy
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
11:45 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - serial obyczajowy
16:55 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - serial
20:00 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy

21:00 Na zabójczej ziemi - sens., USA, 1994. Forrest Taft (Steven Seagal) pracownik jednego z największych amerykańskich koncernów naftowych, dowiaduje się prawdy o nielegalnych poczynaniach firmy. Taft postanawia rozpocząć walkę z koncernem .
23:15 Prawda czy wyzwanie - horror, USA, 2018. Z pozoru niewinna gra w „Prawdę czy wyzwanie" wśród przyjaciół nagle staje się zabójcza
01:25 Matrix - SF, USA, 1999. Thomas Anderson (Keanu Reeves) nocami udziela się jako haker pod pseudonimem Neo.

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **10:50** Hardkorowy lombard **11:50** Policjantki i Policjanci **12:55** Detektywi w Akcji
13:55 STOP Drogówka **15:55** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów.Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Gra tajemnic - USA, Wielka Bryt., 2014. Prawdziwa historia niezwykle utalentowanego brytyjskiego matematyka Alana Turinga, który podczas II Wojny Światowej ostatecznie złamał kod niemieckiej Enigmy.
23:30 Paranormal Activity 3 - horror **01:15** Galileo **02:15** SuperLudzie Extra **02:25** Disco Polo Life **03:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:**

TV Trwam

09:00 Na zdrowie **09:20** Opowieści z Księgi Cnót **09:45** Święty na każdy dzień **09:50** Muzyczne chwile **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedokończone **11:25** Myśląc Ojczyzna **11:35** Przyroda i ludzie **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Hildegarda z Bingen. Światło Boga **13:15** Słowo życia **13:20** Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela" **13:30** Msza święta **14:20** Muzyczne chwile **14:30** Żywa nić tradycji **15:00** Krzyżu Święty, nade wszystko! Historia krzyża św. Jana Pawła II **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Z wędką nad wodę w Polskę i Świat **16:35** Zew natury **17:05** Akademia pro-life **17:15** Głos z Brukseli **17:30** Odpowiedzialni za Kościół **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **21:20** Inf. dnia

eprasa.pl 8eed33330a

Konkurs Castorama Olsztyn: Najpiękniejszy ogród działkowy powiatu olsztyńskiego i miasta Olsztyn

Zrób jedno zdjęcie swojego ogrodu. Umieść je w komentarzu pod postem konkursowym Castoramy do dnia 31.07.2023 r.

Polub profil Castorama na Facebooku i udostępnij konkurs jako post publiczny. Zbierz jak najwięcej polubień zdjęcia w okresie trwania konkursu. Nagrody dla zwycięzców o wartości: 1500 zł, 1000 zł, oraz 500 zł w postaci karty podarunkowej na zakupy w Castoramie.

Castorama Olsztyn ul. Pstrowskiego 16.

7 LIPCA

Wakacje w Muzotece

Olsztyn

Wirtualna rzeczywistość – podróż przez wszechświat z Mikołajem Kopernikiem

Godz. 10, Wojewódzka Biblioteka Publiczna (Muzoteka), ul. 1 Maja 5.

7 LIPCA

Festiwal Książki i Ilustracji dla Dużych i Małych „Między bajki włożyć"

Lidzbark Warmiński

Spotkania z Markiem Michalakiem - byłym Rzecznikiem Praw Dziecka, Kanclerzem Kapituły Orderu Uśmiechu, propagatorem tradycji pedagogiki korczakowskiej.

Zapraszamy na dwa spotkania: OPOWIEŚCI O TYM, CO DAJE MOC - Spotkanie autorskie dla dzieci i młodzieży – 7+

O TYM CO W ŻYCIU WAŻNE - Spotkanie z dorosłymi – zapraszamy rodziców, pedagogów, społeczników, wszystkich, dla których prawa dzieci są ważne.

Godz. 12, Oranżeria Kultury, ul. Krasickiego 2

7 LIPCA

Slam poetycki

Olsztyn

Kwalifikacje „ostatniej szansy" do Ogólnopolskich Mistrzostw Slamu oraz Wielki Finał Olsztyńskiego Slamu Poetyckiego. Otwarty pojedynek literacki. Przyjdź i w ciągu 3 minut w przyjaznej atmosferze pokonaj literackich przeciwników.

Godz. 18, POZA Space, ul. Rodziewiczówny 8.

7 LIPCA

Koncert: Łydka Grubasa

Olsztyn

W ramach cyklu CHWACKO w olsztyńskim Amfiteatrze wystąpi Łydka Grubasa. To olsztyński zespół, który działa bardzo aktywnie od dwudziestu lat na scenie rockowej w Polsce i za granicą. Grupa wykonuje bardzo różnorodną mieszankę muzyki rockowej, przeplataną zapożyczeniami ze wszelkich gatunków muzycznych. Warstwa tekstowa to satyra na otaczającą rzeczywistość, wzbogacona o dosadną puentę. Łydka jest zespołem, który jest bardzo żywiołowy na scenie i koncentruje się na Publiczności, wciągając ją z całych sił do współpracy podczas koncertu.

Godz. 19.00, Amfiteatr, ul. Okopowa.

7 LIPCA

Wakacyjne koncerty edukacyjne – Czy wiolonczela to skrzypce, które za bardzo urosły?

Olsztyn

Trio wiolonczelowe „A tre": Agnieszka Połubińska, Magdalena Grędzińska, Agnieszka Szulc, prowadzenie koncertu – Ewa Parkasiewicz.

Godz.10.00/11.00/12.00, sala kameralna Filharmonii.

7 LIPCA

Dni Barczewa 2023

Barczewo

Co roku hucznie obchodzone kilka dni sprowadza do Barczewa wielu artystów, turystów oraz gości, w świętowaniu biorą udział przede wszystkim mieszkańcy miasta i całej gminy. Wydarzenie pod nazwą „Dni Barczewa 2023", które odbędzie się od 7 do 9 lipca, zostało zorganizowane przez Centrum Kulturalno-Bibliotecznym w Barczewie oraz Gminę Barczewo.

Godz. 15:30, teren przy Zespole Szkół w Barczewie, ul. Północna 14.

8 LIPCA

Letni Uniwersytet im. Ambrożego Kleksa

Olsztyn

Sobotnia odskocznia dla małych i dużych.

Godz. 13, Zajezdnia Trolejbusowa i okolice, ul. Knosały 3b.

8 LIPCA

II Biesiada Warmińska w Czerwonce

Czerwonka (gm. Biskupiec)

W programie:

stoiska rzemieślnicze, stoiska z rękodziełem, stoiska ze swojskim jadłem i napitkami, koła gospodyń wiejskich, dmuchańce i zjeżdżalnie dla dzieci, występy zespołów ludowych

Godz. 15, Stadion w Czerwonce.

8 LIPCA

Spotkanie z twórczością Tadeusza Piotrowskiego

Olsztyn

Spotkanie poświęcone zostanie sylwetce niedawno zmarłego artysty, malarza, absolwenta Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie – Tadeusza Piotrowskiego. Będzie można zobaczyć jego rysunki, obrazy oraz dokumentację działań artystycznych, będzie to również spotkanie z przyjaciółmi artysty oraz okazja do wielu inspirujących rozmów.

Godz. 18, BWA Galeria Sztuki, Al. Piłsudskiego 38.

9 LIPCA

IX Piknik Lotniczy w Gryźlinach

Gryźliny

Rodzinny Piknik Lotniczy w Gryźlinach to uznana już marka i jedna z największych imprez plenerowych na Warmii i Mazurach, która gromadziła co roku od kilku do nawet 20 tysięcy widzów. Wydarzenie w Gryźlinach to z jednej strony pokazy mistrzów świata w akrobacji lotniczej: Litwina Jurgisa Kairysa, Rosjanki Swetlany Kapaniny, grupy akrobacyjnej Scandinavian Airshow, Air Bandits, czy polskiego mistrza Artura Kielaka, a z drugiej strony wojskowe statki powietrzne, samoloty zabytkowe, sportowe, ultralekkie, śmigłowce, szybowce i wiele, wiele innych. Na najmłodszych czeka zawsze olbrzymi Park Rozrywki z dmuchańcami, wojsko lądowe pokazuje nowoczesny i profesjonalny sprzęt, są food trucki, strefa gastro i stoiska lokalnych browarów.

Godz. 10.00, Lotnisko w Gryźlinach gm. Stawiguda.

WEEKENDOWY REPERTUAR HELIOS

Centrum Handlowe Aura, Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

HELIOS
tel. 89 535 20 30
108422otbr-a-M

PIĄTEK, 7 LIPCA

MIRACULOUS: Biedronka i Czarny Kot. Film / familijny / od 7 lat / dubbing: 11:30, 12:40, 14:00, 15:00, 16:15, 18:00; NAZNACZONY: Czerwone Drzwi / napisy: 13:15, 18:45, 20:40; INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / napisy: 13:45, 15:15, 18:15, 19:45, 20:50; INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / dubbing: 10:30, 12:00, 16:30, 17:30; MISS KRAKEN. Ruby Gillman / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:15, 14:30, 16:45, 18:30; BEZ URAZY / napisy: 20:00; FLASH / dubbing: 14:45; ODEJDŹ / napisy: 21:15; SPIDER-MAN: Poprzez Multiwersum / familijny / od 10 lat / dubbing: 11:45, 19:00; SUPER MARIO BROS. Film / familijny / b.o. / dubbing: 10:00; TRANSFORMERS: Przebudzenie Bestii / dubbing: 13:30; WSZYSTKO O MOIM STARYM / napisy: 20:20;

SOBOTA, 8 LIPCA

DZIECI Z BULLERBYN - Seans Przyjazny Sensorycznie / lektor: 10:00; MIRACULOUS: Biedronka i Czarny Kot. Film / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:15, 11:30, 12:40, 14:00, 15:00, 16:15, 18:10; NAZNACZONY: Czerwone Drzwi / napisy: 13:15, 18:45, 20:30; INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / napisy: 13:45, 15:15, 19:45, 20:50; INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / dubbing: 10:30, 12:00, 16:30, 17:30; MISS KRAKEN. Ruby Gillman / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 11:15, 12:15, 14:30, 16:45, 18:00; BEZ URAZY / napisy: 20:00; FLASH / dubbing: 14:45; ODEJDŹ / napisy: 21:15; SPIDER-MAN: Poprzez Multiwersum / familijny / od 10 lat / dubbing: 11:45, 17:00, 19:00; SUPER MARIO BROS. Film / familijny / b.o. / dubbing: 11:00; TRANSFORMERS: Przebudzenie Bestii / dubbing: 13:30; WSZYSTKO O MOIM STARYM / napisy: 20:15;

NIEDZIELA, 9 LIPCA

MIRACULOUS: Biedronka i Czarny Kot. Film / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:15, 11:00, 12:40, 14:00, 15:00, 16:15, 18:10; NAZNACZONY: Czerwone Drzwi / napisy: 13:20, 18:45, 20:30; INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / napisy: 15:15, 19:45, 20:50; INDIANA JONES i artefakt przeznaczenia / dubbing: 10:15, 12:00, 16:30, 17:30; MISS KRAKEN. Ruby Gillman / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 10:50, 12:15, 14:30, 16:45, 18:00; BEZ URAZY / napisy: 20:00; FLASH / dubbing: 14:45; ODEJDŹ / napisy: 21:15; SPIDER-MAN: Poprzez Multiwersum / familijny / od 10 lat / dubbing: 11:45, 17:00, 19:00; TRANSFORMERS: Przebudzenie Bestii / dubbing: 13:30; WSZYSTKO O MOIM STARYM / napisy: 20:15

WEEKENDOWY REPERTUAR KINA AWANGARDA W OLSZTYNIE

PIĄTEK, 7 LIPCA

Indiana Jones i artefakt przeznaczenia - prod. USA: godz. 17.00 sala klubowa
Sytuacja awaryjna - prod. Czechy: godz. 17.45 sala arte
Powodzenia, Leo Grande - prod. Wielka Brytania: godz. 18.00 sala studyjna
Indiana Jones i artefakt przeznaczenia - prod. USA: godz. 19.45 sala klubowa
Nostalgia - prod. Włochy, Francja: godz. 19.45 sala studyjna
Osiem gór - prod. Włochy, Belgia: godz. 19.45 sala arte

SOBOTA 8 LIPCA

Wszystko o moim starym - prod. USA : godz. 16.00 sala studyjna
Niezwykła wędrówka Harolda Fry - prod. Wielka Brytania: godz. 16.00 sala arte
Indiana Jones i artefakt przeznaczenia - prod. USA: godz. 17.00 sala klubowa
Sytuacja awaryjna - prod. Czechy: godz. 17.45 sala arte
Powodzenia, Leo Grande - prod. Wielka Brytania: godz. 18.00 sala studyjna
Indiana Jones i artefakt przeznaczenia - prod. USA: godz. 19.45 sala klubowa
Nostalgia - prod. Włochy, Francja : godz. 19.45 sala studyjna
Osiem gór - prod. Włochy, Belgia : godz. 19.45 sala arte

NIEDZIELA 9 LIPCA

Wszystko o moim starym - prod. USA: godz. 16.00 sala studyjna
Niezwykła wędrówka Harolda Fry - prod. Wielka Brytania: godz. 16.00 sala arte
Indiana Jones i artefakt przeznaczenia - prod. USA: godz. 17.00 sala klubowa
Sytuacja awaryjna - prod. Czechy: godz. 17.45 sala arte
Powodzenia, Leo Grande - prod. Wielka Brytania: godz. 18.00 sala studyjna
Indiana Jones i artefakt przeznaczenia - prod. USA: godz. 19.45 sala klubowa
Nostalgia - prod. Włochy, Francja: godz. 19.45 sala studyjna
Osiem gór- prod. Włochy, Belgia: godz. 19.45 sala arte

eprasa.pl 8eed33330a

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

Freepik

KLIMA DZIAŁA — ALE CZY NA ZDROWIE?

LATA MAMY CORAZ CIEPLEJSZE. OD KILKU DOBRYCH LAT WAKACJE SPĘDZAMY NIE NAD POLSKIM — ALE NAD MOCNO POŁUDNIOWYMI MORZAMI. STĄD I KLIMATYZACJA — W PRACY, SAMOCHODZIE, BIURZE, CENTRACH HANDLOWYCH, A CORAZ CZĘŚCIEJ W MIESZKANIACH I DOMACH — Z LUKSUSU STAJE SIĘ STANDARDEM...

Na południu Europy bez klimatyzacji ludzie zasadniczo nie egzystują. Jednak nie brakuje też opinii, że — czy to luksus, czy standard — klimatyzacja jest szkodliwa dla zdrowia i może wywoływać rozmaite problemy. Sama, gdy kupowałam samochód, pracownik salonu z dużym ogniem namawiał mnie na wersję z klimą. Ale ja — pomna przykrych doświadczeń, gdy jako pasażerka wieziona byłam w dalekie podróże przy włączonej klimie, po czym odchorowywałam te wojaże następne dwa tygodnie — z jeszcze większym ogniem odmówiłam.

Miałam rację czy nie? I jak jest z tą klimatyzacją tak konkretnie: szkodzi ona zdrowiu czy nie ma na nie absolutnie żadnego wpływu...?

Schemat działania

Główne zadanie klimatyzacji to wymiana powietrza, wentylacja pomieszczenia i utrzymywanie temperatury na stałym poziomie, bez względu na to, jaki skwar panuje na zewnątrz. Klimatyzacja pobiera więc powietrze z pomieszczania i poddaje je obróbce: oziębia i odpowiednio nawilża, po czym wypuszcza otworami klimatyzacyjnymi.

Producenci nowoczesnych urządzeń klimatyzacyjnych zapewniają, że ich sprzęt nie tylko nie szkodzi, ale wręcz ułatwia życie osób cierpiących na alergię. Wyposażone w specjalne filtry powietrza usuwają z niego kurz, roztocza, sierść zwierząt domowych i pyłki kwiatowe. Zdaniem producentów to nie klimatyzacja jest szkodliwa dla zdrowia — tylko nieumiejętne z niej korzystanie. Nie wystarczy bowiem zainstalować klimatyzację w domu czy budynku. Trzeba o nią odpowiednio dbać. W przeciwnym razie rzeczywiście może zaszkodzić.

Suche powietrze

W budynkach z zainstalowaną klimatyzacją panuje zazwyczaj powietrze o bardzo niskiej wilgotności. Takie warunki niekorzystnie wpływają na skórę i błony śluzowe dróg oddechowych, prowadząc do suchości skóry i śluzówek, a w konsekwencji do zanikowych nieżytów górnych dróg oddechowych. Stąd klimatyzacja może przyczynić się do rozwoju przeziębienia i pojawienia takich objawów, jak ból gardła, chrząkanie, uczucie drapania i przeszkody w gardle — jakby ciała obcego przy przełykaniu. Może wystąpić także kaszel, chrypka, a u astmatyków nawet duszności.

Aby zapobiegać osłabieniu odporności i częstemu łapaniu infekcji, trzeba właściwie ustawić temperaturę oraz wilgotność w klimatyzatorze, często czyścić filtry oraz okresowo je zmieniać. Popijanie wody małymi łykami z dużą częstotliwością może zmniejszyć uczucie zasychania w gardle, a co za tym idzie — zmniejszyć ryzyko infekcji. Z kolei problem suchości nosa można rozwiązać, wykonując płukanie nosa i zatok roztworem chlorku sodu.

Na złagodzenie bólu gardła można zastosować pastylki do ssania lub łagodny preparat w sprayu.

Suche oczy

Osoby, które codziennie wiele godzin przebywają w klimatyzowanych pomieszczeniach, bardzo często skarżą się też na problemy z oczami. Suche powietrze mocno wysusza bowiem spojówki. Długotrwałe narażanie oczu na tak wielkie wysuszenie z czasem może prowadzić do zespołu suchego oka. Gdy oczy pieką, swędzą i szczypią, ulgę przyniosą sztuczne łzy, które działają nawilżająco na struktury oka.

Klimatyzacja nieczysta i nieoczyszczona

Eksperci zapewniają: klimatyzacja sama w sobie nie jest niebezpieczna dla zdrowia. Natomiast negatywny wpływ na zdrowie mają urządzenia nieodpowiednio albo zbyt rzadko czyszczone. Taką nieczystą klimatyzację odczują przede wszystkim alergicy i chorzy na astmę. W niewłaściwie konserwowanej klimatyzacji mogą rozwijać się pleśnie, bo wilgotne środowisko sprzyja namnażaniu się grzybów i jest doskonałym miejscem ich dalszego rozwoju. I to właśnie infekcje grzybicze są najpoważniejszymi zagrożeniami od klimatyzacji.

Dlatego klimatyzację należy regularnie czyścić preparatami grzybobójczymi i wymieniać filtry zgodnie z zaleceniami producenta. By była bezpieczna dla zdrowia, powinna być czyszczona średnio raz na dwa tygodnie, a filtry okresowo wymieniane.

Legionelloza...!

Jedną z częściej spotykanych bakterii w urządzeniach klimatyzacyjnych jest Legionella pneumophila, która wywołuje chorobę zwaną legionellozą. Ta daje objawy przypominające grypę: bóle głowy, mięśni, gorączka, po jakimś czasie dochodzi do suchego kaszlu. Specjaliści przypuszczają, że od 5 do 8 proc. zapaleń płuc jest wywołane zakażeniem Legionellą. Bakteria najchętniej występuje w wilgotnych miejscach, w temp. między 20 a 55°C — jeśli zostaje rozpylona, ludzie wdychają w płuca powietrze z zanieczyszczonymi drobinkami wody.

W Europie rocznie na legionellozę zapada ok. 10 tys. osób. Według amerykańskiej organizacji zajmującej się badaniem legionellozy wszystkie przypadki epidemii tej choroby miały swoje źródło w systemach klimatyzacji domowej, hotelowej, szpitalnej. Odnotowano przypadki, gdy klimatyzator zainstalowany w miejscu publicznym — w kilka dni przyczynił się do choroby setek osób. Legionelloza w pierwszych dniach rozwija się bezobjawowo, by nagle zaatakować po 2 tygodniach od zarażenia. Nie ma prostych metod diagnozy choroby — epidemiolodzy wciąż potrzebują specjalistycznych badań laboratoryjnych. Śmiertelność z powodu legionellozy wynosi 20 proc., a to głównie z powodu złego leczenia. Choroba prawidłowo zdiagnozowana i właściwie leczona nie powoduje zagrożenia życia.

Klimatyzacja w domu — to trzeba wiedzieć

Ponieważ klimat stale się ociepla i coraz częściej nawiedzają nas upały powyżej 30°C — coraz częściej decydujemy się też na zainstalowanie klimatyzatora w naszych własnych czterech kątach. Do wyboru są te stacjonarne i przenośne. Niezależnie od tego, na który się zdecydujemy, należy pamiętać o ustawianiu go na odpowiednią temperaturę: zimą 21-22°C, latem 19-20°C. Jeszcze ważniejsza niż sama wartość temperatury jest różnica między temperaturą w klimatyzowanym pomieszczeniu a tą na zewnątrz, która nie powinna być większa niż 6°C. Dodatkowo, w czasie 30-stopniowych upałów nie powinniśmy schładzać wnętrz do temp. niższej niż 24°C.

Bo duża różnica temperatur pomiędzy pomieszczeniem a warunkami zewnętrznymi wpływa niekorzystnie na organizm. Może doprowadzić m.in. do szoku termicznego, osłabienia funkcji układu odpornościowego, spadku odporności — a więc i zwiększenia podatności na choroby.

Koniecznie też należy co jakiś czas wyłączać klimatyzację i wietrzyć pomieszczenia. Osoby przebywające w klimatyzowanym pomieszczeniu powinny pamiętać, by nawiewu z klimatyzatora nie ustawiać bezpośrednio na siebie i nie siedzieć w zimnym przeciągu.

A w samochodzie?

Długa podróż na wakacyjny urlop w słoneczny, upalny dzień może być bardzo przyjemna, pod warunkiem że klimatyzacja jest sprawna. Jak to jednak zrobić? Przede wszystkim nie wolno wsiadać do rozgrzanego samochodu — przed uruchomieniem silnika trzeba pojazd przewietrzyć, a klimatyzację włączyć dopiero po zamknięciu okien i drzwi.

Strumień powietrza powinien być skierowany na szybę lub dach — nie może dmuchać na twarz i szyję. Znów — różnica temperatur pomiędzy wnętrzem samochodu a światem zewnętrznym nie powinna być niższa niż 6°C. Przed planowanym końcem podróży powinniśmy nieco zwiększyć temperaturę w aucie — nie narazimy w ten sposób organizmu na dużą różnicę temperatur.

Klimatyzacja na wakacjach

Podczas wakacyjnych wojaży na klimatyzację należy uważać także w busach czy pociągach. Także na lotniskach klimatyzacja bywa mocno rozkręcona, bo schłodzenie tak dużych powierzchni wymaga ustawienia jej na dużo niższą temperaturę niż ta panująca na zewnątrz. Wszędzie tam, gdzie nie masz wpływu na ustawienia klimatyzacji, zabieraj ze sobą coś do okrycia, np. bluzę, chustę, a dla dzieci — kocyk. Gdy będzie chłodno, okryjesz się tak jak na spacerze.

Klimatyzacja w biurze, w pracy

Zgodnie z przepisami, w pomieszczeniach biurowych temperatura nie może być niższa niż 18°C. Co z temperaturą maksymalną? Specjaliści BHP uznają, że w pomieszczeniach biurowych temperatura nie powinna przekraczać 30°C. To sporo, dlatego pracodawca powinien zainstalować w biurze klimatyzację lub nowoczesne systemy wentylacyjne. Zwiększa ona bowiem komfort pracy: pracuje się lżej i klienci również czują się w takich warunkach znacznie lepiej, niż w dusznym pokoju, gdzie nie ma dosłownie czym oddychać. Teoretycznie klimatyzacja w pracy powinna być zainstalowana tak, aby strumień powietrza pochodzący z urządzeń wentylacji nawiewnej nie był skierowany bezpośrednio na stanowisko pracy oraz nie powodował przeciągów, wyziębienia lub przegrzewania pomieszczeń pracy. Przed wyjściem z takiego pomieszczenia warto poszukać strefy, w której temperatura jest zbliżona do tej panującej na dworze, ale nie aż tak wysoka, i pobyć tam przez kilka minut. W ten sposób zmniejsza się ryzyko szoku termicznego.

REKLAMA

Roman Łesiów
UROLOG
- leczenie zachowawcze i operacyjne
- USG układu moczowego
- cystoskopia, zabiegi operacyjne
- uroflometria

rejestracja Olsztyn, od godz. 13⁰⁰
Lancet 89 535 72 80
al. Wojska Polskiego 39
33823otbr-a-P

NEUROLOG
BEATA NOWAK
specjalista neurolog
poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00
Rejestracja tel. 89 534 23 33
w godz. 10:00-18:00
Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED
33723otbr-a -P

Dr n. med.
JACEK NOWAK
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej
PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30
REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33
Olsztyn
ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)
33723otbr-b-P

eprasa.pl 8eed33330a

Krzyżówka klasyczna z hasłem

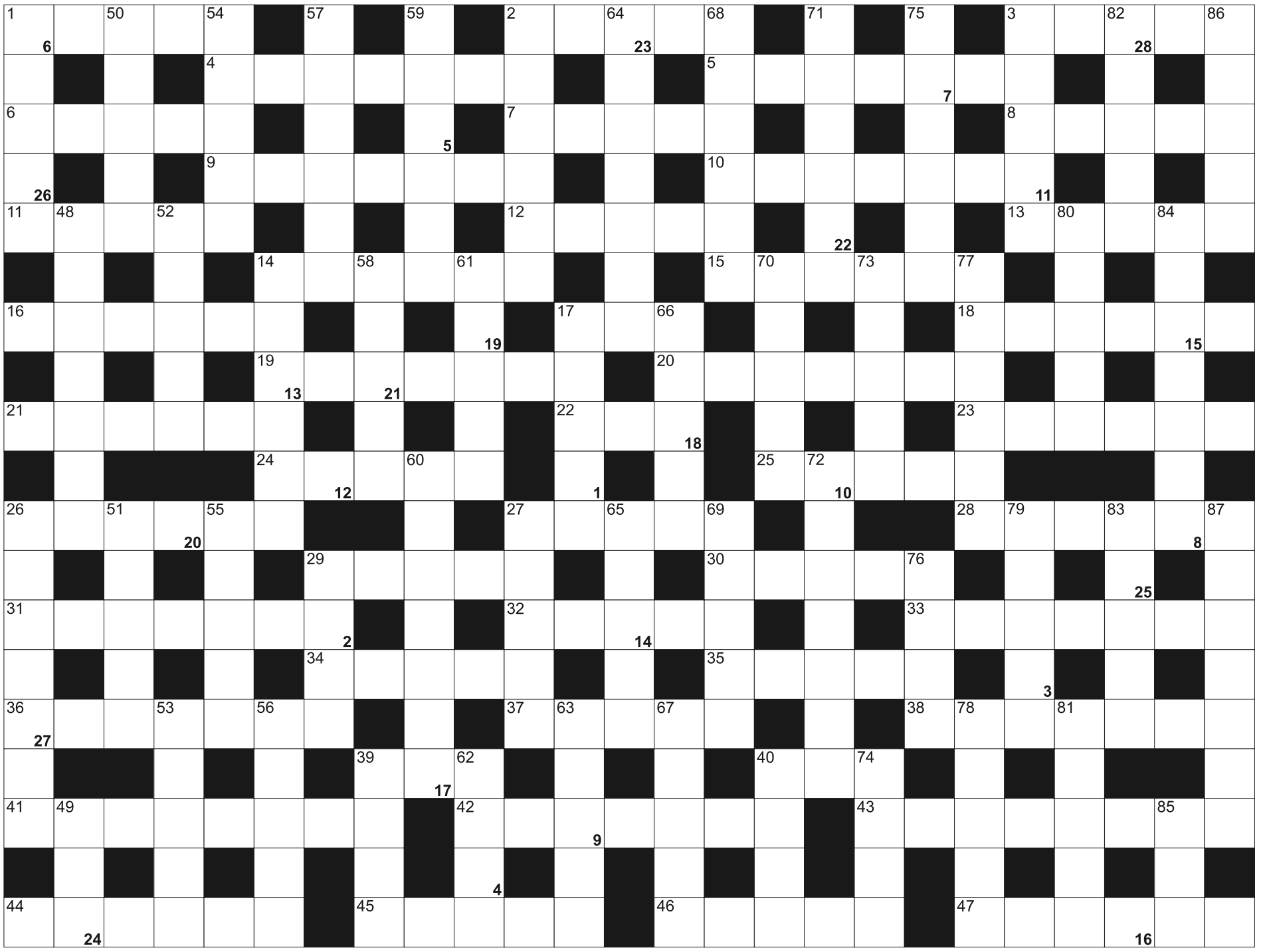

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 28, utworzą rozwiązanie

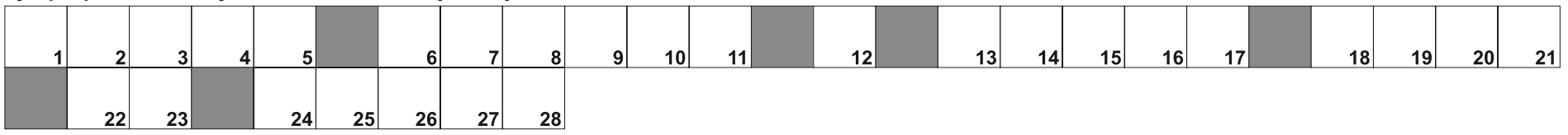

POZIOMO: 1) wielka biblijna powódź; 2) karton, pojemnik; 3) meksykańska roślina kolczasta; 4) stan USA z rzeką Ohio; 5) olimpijska klasa jachtów żaglowych; 6) kolarz w żółtej koszulce; 7) państwo w Oceanii, ze stolicą w Apii; 8) dawna machina burząca mury; 9) Thomas, konstruktor Titanica; 10) tradycyjny hiszpański napój alkoholowy; 11) na przykład libretto; 12) ruch wokół osi; 13) pogardliwie o Rosjaninie; 14) stolica Kazachstanu; 15) siostra Tommy'ego, przyjaciółka Pippi Langstrump; 16) zarządza masą upadłościową; 17) bistro, lokal szybkiej obsługi; 18) senior rodu; 19) część materii; 20) człon, komponent, moduł; 21) z nich złotówka; 22) filmowy żart, chwyt komediowy; 23) imię Hemingwaya; 24) afrykańska antylopa w białe pręgi; 25) starogrecki amfiteatr; 26) wielorazowy bilet; 27) wiszący, ostry kawał lodu; 28) Robert, amerykański reżyser "MASH" "Gracz" "Gosford Park"; 29) wiszące łóżko; 30) lęk, strach, niepokój; 31) grządka kwiatowa; 32) lina którą prowadzi się konia w czasie nauki jazdy; 33) uśpienie przed operacją; 34) papilarne na dłoni; 35) japońska bioenergoterapia energią życiową; 36) głębokie i płytkie do obiadu; 37) biała na piwie; 38) znana pustynia w Chile; 39) dawny student; 40) las śliw lub jabłoni; 41) przestarz. alfabet; 42) jednoślad malucha; 43) interwencja chirurgiczna; 44) różaneczniki, rododendrony; 45) obszar wodny; 46) klamra wzmacniająca mury; 47) zwierciadło

PIONOWO: 1) steruje samolotem; 2) francuski likier z soku owoców marakui; 3) pustynia w płn.-zach. Meksyku; 14) nacisk w wymowie; 17) moczary, grzęzawisko; 26) ambulans; 27) w nim robi się zakupy; 29) górskie łąki; 39) małżonka; 40) wzwyż lub o tyczce; 48) graniczy z Sudanem, Etiopią i Dżibuti; 49) lilak; 50) Tadeusz dla kolegów; 51) waluta Rosji; 52) muszla klozetowa; 53) program kalkulacyjny Microsoftu; 54) dawny morski rozbójnik; 55) Philipp, były prezydent Szwajcarii; 56) imię Smith, autorki powieści "Białe zęby"; 57) znana marka obuwia sportowego; 58) wyróżnia słonia; 59) talerz na owoce; 60) odmiana cytryny o zielonej skórce; 61) potrzebna do szycia; 62) płynie w żyłach; 63) Shaw, autor powieści "Pogoda dla bogaczy"; 64) dawny piec do wytapiania żelaza z rud; 65) chroniony chiński miś; 66) strome zalesione partie gór w Tatrach; 67) deska Stocha; 68) tłuszcz do kaszy lub na pierogach; 69) najdłuższa rzeka Francji; 70) bywa bezchmurne i gwiaździste; 71) Xe dla chemika; 72) schody do włazu; 73) rzeka w Grenoble; 74) dzień i noc; 75) biblijny wizjoner; 76) Anna dla przyjaciół; 77) nadawcza lub odbiorcza na dachu; 78) kolor w kartach; 79) motyl w powijakach; 80) jedno z imion Niemcewicza; 81) Vaclav, były prezydent Czech; 82) artystyczny gobelin; 83) ... para w dniu ślubu; 84) myśli tylko o sobie, samolub; 85) wąwóz, parów; 86) autor sonetów "Nad głębiami"; 87) słynny wodospad na granicy USA i Kanady

SUDOKU

1		6		7	8		4	
	8				6	9		3
			3	2	1	8	7	
		8	6		5			
	9			8				
2		5				6		
9		7		6				4
	2	1				3	6	
3				9	2	7		

1013

	2			7	9		3	
		5			6			
	6		4		3		7	
		9	8	6			4	
5		6	1			9		
3	8				5			
		3		2			1	9
8						3	2	
2		7			8			4

1014

	3			5		7		6
5							8	4
4				2				
8	4	6	2		7	5		3
					5		6	7
7		5	8					9
	2	8	7	3		1		
	5			8	6	4		

1015

eprasa.pl 8eed33330a

Konstal PRODUCENT
GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów
Najniższe CENY
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż GRATIS
Dogodne RATY
GARAŻE WZMOCNIONE
AUTOMATYKA DO BRAM
89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl
2823otbr-a-G

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIHOLENDERSKIE.EU, 503-103-703

kupię

AS Działkę, 609-977-914

MAŁE mieszkanie, 603-584-180

zamienię

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL mieszkań, domów, 603-584-180

PRACA

dam pracę

KIEROWCA CE, 503-103-703

POMOCNIK cieśli - dekarza, 601-680-820

POMOCNIK lakiernika, 503-130-692

POMOCNIK ślusarza, spawacza, 503-130-692

TECHNOLOGA konstruktora, 503-130-692

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, 601-772-124

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA, TEL. 730 750 266

TURYSTYKA

WCZASY dla Seniora - Krynica Morska, lipiec 8 dni od 1599zł/os., sierpień 8 dni od 1599zł/os., wrzesień 8 dni od 1399zł/os., październik 8 dni od 1299zł/os. www.owjantar.pl, www.wczasy-senior.pl (55) 247-60-30, 534-244-044.

WCZASY dla Seniora - Stegna, lipiec 8 dni od 1299zł/os., sierpień 8 dni od 1199zł/os., wrzesień 8 dni od 1149zł/os. www.owcubex.pl, www.wczasy-senior.pl, (55) 247-83-47.

USŁUGI

budowa | remont

MALOWANIE, szpachla, 508-836-953

OGÓLNOBUDOWLANE, 502-811-658

REMONTY mieszkań, hydraulika, elektryka, 783-543-814

RÓŻNE

sprzedam

DREWNO kominkowe, opałowe (jesion, dąb - suchy 4-letni) transport gratis, 794-630-121, 576-935-573.

DREWNO opałowe i tarcicę różną - odbiór własny, 695-173-538.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

maszyny rolnicze

OBROTNICE przyczep części RTW3. Tel. 514263317

inne

SKUP bydła, 451-521-555

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 6 lipca 2023 r. zmarł w wieku 95 lat
Nasz Kochany Tatuś, Dziadek i Pradziadek

ś. † p.

prof. Roch Mackowicz

leśnik, ornitolog, nauczyciel,
wychowawca wielu pokoleń.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się w sobotę 8 lipca 2023 r. o godz. 11.30 modlitwą różańcową w kościele pw. św. Franciszka z Asyżu w Olsztynie w Kortowie, o godz. 12.00 zostanie odprawiona msza święta pogrzebowa.
Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym w Dywitach.

Pogrążona w smutku Rodzina

138723opb1-a-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 5 lipca 2023 r. odeszła od nas
Nasza Kochana Córka, Żona, Mama i Siostra

ś. † p.

Katarzyna Chłodnicka

z domu Szmigiel.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się w poniedziałek 10 lipca 2023 r. o godz. 13.00 Mszą Świętą Żałobną w kościele pw. Św. Franciszka z Asyżu przy ul. Dybowskiego 2 w Kortowie (Olsztyn). Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu parafialnym w Klewkach.

Zamiast kwiatów prosimy o wpłacenie datków na Maltańskie Centrum Pomocy pw. Bł. Gerarda Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie, „Pomoc Maltańska" Oddział w Barczewie, 11-010 Barczewo, ul. Niepodległości 9
Bank PKO BP SA 22 1020 3541 0000 5202 0157 4482.

Pogrążona w bólu i żałobie Rodzina

138823opb1-a-M

Pani

Joannie Christianus

wyrazy głębokiego żalu i współczucia
z powodu śmierci

Taty

składają Dyrekcja oraz Koleżanki i Koledzy
z Departamentu Ochrony Środowiska
Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie

137923opb1-a-M

Pani **Bożenie Ciesielskiej**

Radnej Gminy Purda

wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia
w trudnych chwilach po stracie

Mamy

składają Wójt Gminy, Rada Gminy
oraz pracownicy Urzędu Gminy w Purdzie

137823opb1-a-M

Z ogromnym bólem i smutkiem
przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej Koleżanki

Doroty Połosy-Żakiewicz

Wyrazy głębokiego współczucia

Rodzinie i Bliskim

składają
członkowie Warmińsko-Mazurskiego Stowarzyszenia
Pośredników w Obrocie Nieruchomościami

137323opb1-a-G

Drogiemu Koledze

Patrykowi Kozłowskiemu

oraz **Rodzinie**

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Teścia

składają Dyrektor oraz współpracownicy
z Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku

136523opb1-a-M

TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE
NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI
W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ" I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM"

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:
• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środę, czwartek, piątek
– dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**, **plac Józefa Bema 5**
czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne
tel. 89-539-74-80, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG, ul. Rybacka 35**
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00

380-28919opb1-C-M

Warmiński 1987
ZAKŁAD POGRZEBOWY
dawniej market

OLSZTYN ul. Lengowskiego 18-20 895 355 300 602 327 277
BISKUPIEC ul. Armii Krajowej 4 897 152 093 608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09
Pomożemy Ci godnie pożegnać

614219opb1-g-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85
tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych
www.zuparkadia.olsztyn.pl
Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę

103923opb1-c-P

SACRUM
KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
89 67 77 100, kom. 530 308 308
GODNIE – SOLIDNIE – Z SZACUNKIEM
Całodobowy przewóz zmarłych

320520opb1-d-M

ARKA
USŁUGI POGRZEBOWE
ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
89 534 72 42, 605 635 908
OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka")
89 526 66 01, 605 665 909
www.arkaolsztyn.pl
Całodobowy przewóz zmarłych

614619opb1-i-M

eprasa.pl 8eed33330a

KONSPIRACYJNY MISTRZ STOLICY

PIŁKA NOŻNA\\\ W lipcu 1943 r. Polonia wywalczyła konspiracyjne Mistrzostwo Warszawy. Uprawianie sportu było zabronione przez okupanta. Cóż to jednak dla młodych Polaków, którzy kochali piłkę nożną, a bunt przeciwko okupantom mieli we krwi, przekazywany z pokolenia na pokolenie – wspominał uczestnik rozgrywek Leszek Rylski.

Polonia Warszawa

Niemcy nie stosowali specjalnej gradacji kar – za złamanie zakazu groziła nawet kara śmierci, a na pewno wysyłka na przymusowe roboty lub do obozu koncentracyjnego. Nie odstraszało to miłośników futbolu i już wiosną 1940 r. ruszyły konspiracyjne rozgrywki ligi piłki nożnej. Była to kolejna forma oporu społecznego. Konspiracyjne rozgrywki trwały w Warszawie do wybuchu Powstania, w sierpniu 1944 r.

„W styczniu 1940 r. zostałem zaproszony na spotkanie towarzyskie do mojej koleżanki, która mieszkała na Kolonii Staszica. Tam poznałem m.in. Mieczysława Szymkowiaka (późniejszego znanego dziennikarza sportowego) i szereg innych osób, które przed wojną należały do uczniowskiego klubu sportowego Błysk. Z racji wspólnych zainteresowań piłką nożną szybko znaleźliśmy wspólny język" – powiedział PAP w 2013 r. działacz piłkarski, uczestnik konspiracyjnych rozgrywek w Warszawie Leszek Rylski.

„Często spotykaliśmy się towarzysko i w naszych głowach zaczęły rodzić się pomysły na grę w piłkę nożną. A trzeba tu nadmienić, że wszelka działalność kulturalna, w tym również sportowa, była zabroniona przez okupanta. Cóż to jednak dla młodych Polaków, którzy kochali piłkę nożną, a bunt przeciwko okupantom mieli we krwi, przekazywany z pokolenia na pokolenie. Na efekty nie trzeba było długo czekać" – wspominał Rylski.

Patriotyczna manifestacja

„Wiosną 1940 r., z inicjatywy naszego Błysku, odbyło się pierwsze spotkanie towarzyskie na Polu Mokotowskim. Zagraliśmy wtedy z drużyną Wir. Było to w kwietniu, a już w maju zostały zorganizowane regularne rozgrywki" – opowiadał.

„W pierwszym roku w rozgrywkach wzięło udział osiem drużyn. Wiadomości o meczach rozchodziły się pocztą pantoflową. Dużo później dowiedzieliśmy się, że podobna sytuacja miała miejsce również w innych większych miastach Polski. Wszędzie rwano się do gry, mimo niemieckich zakazów" – mówił Rylski.

Pierwszy turniej odbył się na Polu Mokotowskim, przy tzw. Kopcu. Miejsce zostało wybrane nieprzypadkowo. Tu, w maju 1935 r., po śmierci żegnano Józefa Piłsudskiego i to miejsce w świadomości warszawiaków wiązało się z postacią marszałka i ideami niepodległościowymi.

Rozgrywki futbolowe miały być swojego rodzaju manifestacją patriotyczną. Dodatkowo nazwy drużyn odnosiły się do polskiej historii, m.in.: Błysk, Pochodnia, Wawel, Placówka, Szczerbiec.

W kolejnych latach idea rozgrywek rozwinęła się do tego stopnia, że od 1942 r. organizowano Mistrzostwa Warszawy pod auspicjami konspiracyjnego Warszawskiego Okręgu Związku Piłki Nożnej, który powstał w tym samym roku. Spotkania WOZPN, na których wyznaczano terminy meczów, obsadę sędziowską, regulaminy, odbywały się w lokalu Stanisława Masznera (przedwojennego działacza Polonii) przy ul. Ptasiej.

Wyjazdy „na wieś"

„Niemcy często rozganiali nasze mecze, więc spotykaliśmy się i graliśmy gdzie popadnie, byle tylko warunki były dogodne – wymiarowe miejsce na boisko i dobre możliwości ucieczki w przypadku pojawienia się Niemców. W pewnym okresie ciężko było maskować mecze, bo przychodziło na nie kilkuset widzów" – wspominał w 2013 r. Leszek Rylski.

Kibice starali się wspierać zawodników i kluby. Często podczas rozgrywek organizowano zbiórki pieniędzy, które kluby wykorzystywały później na zakup butów, kostiumów, piłek oraz opłaty za przejazdy.

Najczęściej prowizoryczne boiska przygotowywano na ulicach: Podskarbińskiej, Opaczewskiej, Wiśniowej, Rakowieckiej, na Kole, Okęciu, Żoliborzu oraz w podwarszawskich miejscowościach: Piasecznie, Mirkowie, Żabieńcu, Jeziornej i Błoniu. Zdarzało się też tak, że z powodu braku boisk nie rozgrywano wszystkich zaplanowanych meczów. Tak stało się np. w 1940 r.

Wyjazdy "na wieś", jak w gwarze zawodników nazywano mecze pod Warszawą, były bardzo niebezpieczne, gdyż dworce kolejowe były miejscem częstych obław niemieckich. Podczas jednego z wyjazdów w 1943 r., kiedy Polonia jechała na mecz do Milanówka, Niemcy otoczyli dworzec i aresztowali wszystkich mężczyzn. Kilku z zawodników Polonii został zwolnionych następnego dnia, ale nie wszyscy, m.in. Matusik i Dzierzbicki zostali wysłani do obozu w Oświęcimiu, gdzie zostali zamordowani.

Odskocznia od rzeczywistości

Ciekawym wydarzeniem sportowym był towarzyski mecz międzymiastowy pomiędzy reprezentacjami Warszawy (w tej roli wystąpiła Polonia) i Krakowa. Zaplanowano go na 24 lub 25 kwietnia 1943 r. Wybuch powstania w getcie warszawskim utrudnił jednak przyjazd kilku zawodników z Krakowa, gdyż Niemcy zwiększyli kontrole i obławy na dworcach. Niemniej skład podstawowy dotarł na czas. Mecz początkowo miał być rozegrany na ul. Podskarbińskiej, ale ze względu na walki w getcie i nasilenie aktywności Niemców w całym mieście zdecydowano, że spotkanie odbędzie się w Piasecznie. 24 kwietnia (był to wówczas pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych) rozegrano mecz wstępny zakończony zwycięstwem gości (3:1). Następnego dnia odbył się mecz główny, który zakończył się remisem 1:1.

W zespole z Krakowa zagrali: Gołębiowski, Serafin, Sochacki, Mordarski, Konopek, Waśko, Giergiel, Gracz, Artur, Cholewa, Cisowski. W reprezentacji Warszawy wystąpili: Burkacki, Szczepaniak, Gierwatowski, dwóch zawodników o nazwisku Czapski, Brzozowski, Zieliński, Borowiecki, Odrowąż, Swicarz, Ochmański.

W meczu wystąpiło wielu znanych zawodników, m.in. dwóch przedwojennych reprezentantów Polski i dziewięciu graczy, którzy po wojnie grali w narodowej reprezentacji. To pokazuje, jaki poziom miał mecz.

Drużyny często były dekompletowane, gdyż młodzi chłopcy grający w piłkę byli w większości również członkami wojskowych organizacji konspiracyjnych – nierzadko ginęli podczas akcji. Inni wpadali podczas ulicznych łapanek. Nie było drużyny, która nie poniosłaby takich strat. Po zakończeniu rozgrywek wielu zawodników zginęło w czasie Powstania Warszawskiego.

„Nasza gra przez wielu traktowana była jako odreagowanie. Żyliśmy w sytuacji, kiedy nikt nie był pewien jutra. Nie trzeba było być konspiratorem, żeby zostać aresztowanym podczas ulicznej łapanki i trafić na roboty do Niemiec lub do obozu koncentracyjnego. Sport dawał nam trochę normalności, uczciwej rywalizacji i odpoczynku psychicznego" – wyjaśnił Rylski.

„Jesienią 1942 r., z różnych powodów, Błysk został rozwiązany, a na jego miejsce pojawił się klub Marymont. Większość zawodników Błysku, w tym również ja, stało się zawodnikami Marymontu" – dodał.

Grali do wybuchu Powstania

2 maja 1943 r. rozpoczęto kolejne rozgrywki w ramach Mistrzostw Warszawy. W tym roku w szranki stanęło dziesięć drużyn. Na początku lipca ogłoszono wyniki. Pierwsze miejsce wywalczyła stołeczna Polonia, która w całych rozgrywkach straciła tylko jeden punkt, remisując z Marymontem 3:3.

Kolejne miejsca w mistrzostwach zajęły zespoły: Piaseczno, Marymont, Wawel, Olimpia, Okęcie, Gołków, Wir, Jutrzenka, Mirków. Była to ówczesna warszawska pierwsza liga piłki nożnej. Ponadto rozgrywano turniej w niższej klasie, gdzie grało 20 drużyn.

Dla Polonii był to już drugi taki tytuł. Rok wcześniej również zdobyła Mistrzostwo Warszawy. W okupacyjnych rozgrywkach warszawskie „Czarne Koszule" były liderem. W wiosennej turze rozgrywek, w roku 1944, Polonia nie wzięła już udziału ze względu na zdekompletowanie głównego zespołu.

Wśród kibiców konspiracyjnych meczów Polonii można było często zobaczyć popularnego aktora Adolfa Dymszę, który od lat był wierny tej drużynie. Dymsza, zanim utrwalił swoją pozycję wybitnego komika, grał w klubie Polonia.

Rozgrywki warszawskiej ligi piłki nożnej trwały do wybuchu Powstania. Latem 1944 r. na terenie Warszawy funkcjonowało w warunkach konspiracji ponad 50 drużyn. Niektóre kluby miały również drużyny juniorów.

ŹRÓDŁO: PAP

Leszek Rylski (1919-2015), po zakończeniu kariery sportowej, piastował stanowisko prezesa klubu Marymont, a następnie w latach 1959-72 był sekretarzem generalnym Polskiego Związku Piłki Nożnej. W 1954 r. był jedną z ośmiu osób, które podpisały akt założycielski Unia Europejskich Związków Piłkarskich (Union of European Football Associations, UEFA). W latach 1956-68 był członkiem Komitetu Wykonawczego UEFA. W 2009 r. został uhonorowany Rubinowym Orderem Zasługi UEFA.

eprasa.pl 8eed33330a

PEWNY AWANS HUBERTA HURKACZA

TENIS\\\ Rozstawiony z numerem 17. Hubert Hurkacz awansował do trzeciej rundy wielkoszlemowego Wimbledonu. Polski tenisista wygrał z Brytyjczykiem Janem Choinskim 6:4, 6:4, 7:6 (7-3). Spotkanie trwało dwie godziny i siedem minut.

Hubert Hurkacz (Polska, 17) – Jan Choinski (W. Brytania) 6:4, 6:4, 7:6 (7-3)

W 1. rundzie Hurkacz wygrał z Hiszpanem Albertem Ramosem-Vinolasem 6:1, 6:4, 6:4. Choinski postawił mu tylko odrobinę większy opór. Mający polskie korzenie rywal na liście ATP zajmuje dopiero 164. miejsce i w turnieju znalazł się dzięki „dzikiej karcie" od organizatorów. Wcześniej nie mieli okazji ze sobą grać.

Dwa pierwsze sety w zasadzie pozbawione były historii. Hurkacz z łatwością wygrywał gemy przy swoim serwisie i tylko kwestią czasu wydawało się, kiedy przełamie Brytyjczyka. W obu partiach następowało to przy stanie 4:4, a kilka minut później podopieczny trenera Craiga Boyntona zamykał seta.

PAP/EPA/John Walton

Hubert Hurkacz jest już w trzeciej rundzie

Nieco emocji było w trzecim secie. W trzecim i piątym gemie Hurkacz zmarnował łącznie pięć break pointów, a w kłopoty wpędził się w dwunastym. Choinski prowadził w nim 40:0 i miał trzy piłki setowe, ale znajdujący się po presją 26-letni wrocławianin zdobył pięć punktów z rzędu i doprowadził do tie-breaka.

W nim wyrównana walka toczyła się tylko do stanu 3-3. Kolejne cztery piłki padły łupem Hurkacza, który awansował do 3. rundy.

Jego następnym rywalem będzie rozstawiony z numerem 14. Lorenzo Musetti. Włoch gładko pokonał Hiszpana Jaume Munara 6:4, 6:3, 6:1.

Hurkacz z pięć lat młodszym Musettim ma bilans 1-2, a zwycięstwo odniósł dwa lata temu w 1. rundzie Wimbledonu. Porażek doznał natomiast w 2021 roku w Rzymie i w poprzednim sezonie w Rotterdamie.

Zwycięzca w 1/8 finału prawdopodobnie zagra z broniącym tytułu Serbem Novakiem Djokovicem.

* Petra Martic będzie rywalką Igi Świątek w trzeciej rundzie wielkoszlemowego Wimbledonu. Rozstawiona z numerem 30. Chorwatka wygrała z Francuzką Diane Parry 4:6, 6:3, 6:3. Już w środę polska tenisistka wyeliminowała Hiszpankę Sarę Sorribes Tormo.

22-letnia Świątek z dziesięć lat starszą Martic grała wcześniej dwa razy i odniosła dwa zwycięstwa. Podopieczna trenera Tomasza Wiktorowskiego wygrała w 2021 roku w Indian Wells 6:1, 6:3 oraz w obecnym sezonie w Madrycie 6:0, 6:3.

* Podczas tegorocznego Wimbledonu przypomnieli o sobie aktywiści klimatyczni. Troje aktywistów, którzy w ramach protestu wbiegli na korty w trakcie dwóch meczów i rozrzucili pomarańczowe konfetti oraz puzzle, zostało aresztowanych.

Zakłócanie imprez sportowych stało się jedną z najważniejszych form działania aktywistów klimatycznych. Tylko w ostatnich kilku miesiącach rozsypali proszek na stołach w czasie mistrzostw świata w snookerze, wdarli się na tor podczas wyścigu konnego Grant National, na boisko w czasie meczu o mistrzostwo Anglii w rugby, a w zeszłym tygodniu – w czasie meczu krykieta między Anglią a Australią. W związku z tym w trakcie Wimbledonu wprowadzono zaostrzone środki bezpieczeństwa. **ŹRÓDŁO: PAP**

STRZELCY, IGRZYSKA, KIBICE...

W województwach małopolskim, podkarpackim, górnośląskim i dolnośląskim odbyła się cześć pierwszy raz w historii UE Igrzysk Europejskich zorganizowanych na terenie kraju członkowskiego Unii. Po Azerbejdżanie i Białorusi, które to kraje może doszlusują do UE, ale dopiero za wiele, wiele lat, prawo organizacji IE wywalczyła sobie Polska. Z początkowych planów mówiących o wyłącznie jednym województwie – Małopolsce, rozszerzono to do czterech.

Dolnemu Śląskowi przypadło strzelectwo. I słusznie, bo przecież Wrocław zasłynął z czterech złotych medali olimpijskich: Józefa Zapędzkiego – dwa „złota" w Meksyku 1968 i Monachium 1972 (a w dodatku srebro i brąz na mistrzostwach świata Wiesbaden 1966 oraz złoto na mistrzostwach Europy w Bukareszcie 1965), trzech medali olimpijskich, w tym dwóch złotych Renaty Mauer-Różańskiej – w Atlancie 1996 i Sydney 2000 (oraz brąz w Atlancie), a także srebrnego medalu na IO w Atlancie (1996) Mirosława Rzepkowskiego (urodzonego we Wrocławiu) oraz brązu w Montrealu (1976) zawodnika Śląska Wrocław – Wiesława Gawlickiego.

Polacy-strzelcy wypadli bardzo dobrze: usłyszeliśmy „Mazurka Dąbrowkiego" dzięki Klaudii Breś, ale były też medale innych kruszców. Były więc sukcesy sportowe, były też organizacyjne, bo zawody zostały zorganizowane bardzo dobrze. To, co było problemem, to... frekwencja. Zawody te oglądało bardzo mała liczba publiczności, a publiczność stanowili przede wszystkim zawodnicy, ich trenerzy, działacze i dziennikarze. Niestety, na tych lgrzyskach była to już reguła.

Jednak nie był to problem tylko strzelectwa, ale w zasadzie wszystkich dyscyplin w każdym z czterech województw. W zasadzie tylko dwie konkurencje cieszyły się olbrzymim zainteresowaniem, ale nie ze względu na jakąś skuteczną promocję (w przeciwieństwie do innych), ale tylko dlatego, że zorganizowano je na Rynku w Krakowie, odwiedzanym przez masę turystów w ogóle niezwiązanych ze sportem. No, to zainteresowała ich choćby dyscyplina, która wymyślono na Węgrzech, nazywa się „teqball" i polega na odbijaniu piłki nożnej na... stole pingpongowym.

W sumie dobrze, że Igrzyska Europejskie były w Polsce, bo to krok do organizacji w przyszłości prawdziwych Igrzysk Olimpijskich w naszym kraju. Odnieśliśmy duże sukcesy sportowe, zdobywając więcej medali niż na dwóch poprzednich IE razem. Odnieśliśmy też spory sukces organizacyjny. Szkoda tylko, że nie potrafiono, mimo wydania naprawdę sporo pieniędzy, efektywnie dotrzeć do kibiców. Wielu z nich nie wiedziało, że w ich województwach toczą się Igrzyska...

RYSZARD CZARNECKI

REKLAMA

eprasa.pl 8eed33330a

PIŁKARSKI PRZEGLĄD WYDARZEŃ

PIŁKA NOŻNA\\\ W przerwie między rozgrywkami nie musi być nudno. Kibice w tym czasie śledzą ruchy transferowe swoich drużyn, interesują się wynikami sparingów, spoglądają w terminarze i planują, na jaki mecz się wybrać, gdy liga wystartuje.

W siedzibie Warmińsko-Mazurskiego Związku Piłki Nożnej rozlosowano pary rundy wstępnej Wojewódzkiego Pucharu Polski. Nie tak dawno odbył się finał poprzedniej edycji pucharu, a teraz już czekają nas kolejne emocje. Przypomnijmy, że w finale w Biskupcu miejscowa Tęcza musiała uznać wyższość Concordii Elbląg. Elblążanie wygrali dopiero po serii rzutów karnych i teraz czekają na losowanie centralnej edycji Pucharu Polski.

W rundzie wstępnej drużyny zostały podzielone na cztery koszyki pod względem geograficznym.

Koszyk nr 1: Jurand Barciany – Mazur Ełk, Rona 03 Ełk – Łyna Sępopol, Szansa Reszel – Rominta Gołdap, Mazury Wydminy – Orzeł Czerwonka, Pogoń Ryn – Wilczek Wilkowo, Tempo Ramsowo Wipsowo – Victoria Bartoszyce, Łyna II Sępopol – Mazur Pisz, Reduta Bisztynek – KS Wojciechy, Pomarańcze Korsze – Orlęta Reszel, Pojezierze Prostki – Mrągowia Mrągowo, Czarni Olecko – Znicz Biała Piska, Żagiel Piecki – MKS Korsze, Granica Kętrzyn – Mamry Giżycko, MKS Jeziorany – Węgoria Węgorzewo, Śniardwy Orzysz (wolny los).

Koszyk nr 2: Pama Powodowo – Olimpia II Elbląg, Piast Wilczęta – Kormoran Zwierzewo, Polonia Markusy – Cresovia Górowo Iławeckie, Barkas II Tolkmicko – Dąb Kadyny, Syrena Młynary – Zatoka Braniewo, Zagłada Lisów – Pomowiec Gronowo Elbląskie, Granica Zagaje – Kormoran Bynowo, Góra Idzbark – Polonia Pasłęk, Płomień Turznica – Sokół Ostróda, Wałsza Pieniężno – Barkas Tolkomicko, MKS Miłakowo – Polonia Lidzbark Warmiński, LKS Tyrowo – Huragan Morąg, Agat Jagiełownik – Błękitni Orneta, Zalew Frombork – Tęcza Miłomłyn, Concordia Elbląg (wolny los).

Koszyk nr 3: Pekrun Orżyny – Burza Słupy, Drużyna Wielkich Serc – Pisa II Barczewo, Agricola Mierki – Błękitni Stary Olsztyn, Leśnik Nowe Ramuki – GKS Jonkowo, WMZPN i Przyjaciele – Pisa Barczewo, Błękitni Pasym – Stomil II Olsztyn, Wałpusza 07 Jesionowiec – Warmia Olsztyn, Gwardia Szczytno – GKS Stawiguda, KS 2010 Wrzesina – Naki Olsztyn, Fortuna Gągławki – Olimpia Olsztynek, Strefa Aut – Orzyc Janowo, Stomil III Olsztyn – GKS Szczytno, Arbiter Olsztyn – LKS Różnowo, Omulew Wielbark – Tęcza Biskupiec, DKS Dobre Miasto (wolny los).

Koszyk nr 4: Unia Susz – Motor Lubawa, KS Mroczno – Avista Łężyn, Orzeł Ulnowo – Colet Kozłowo, Ewingi Zalewo – Delfin Rybno, Zamek Kurzętnik – Drwęca Nowe Miasto Lubawskie, Ohi Frednowy – GKS Wikielec, Ossa Biskupiec Pomorski – Polonia Iłowo, Drewneks Sampława – Czarni Rudzienice, Orzeł Janowiec Kościelny – Start Nidzica, Grunwald Gierzwałd – Jeziorak Iława, ADP Działdowo – Olimpia Kisielice, Jordan Kazanice – Iskra Narzym, Iskra Smykówko – MKS Działdowo, Torpeda Rożental – Wel Lidzbark Welski, Constract Lubawa (wolny los).

Pomocnik strzelił... 5 goli

Olimpia Elbląg zbroi się przed nowym sezonem II ligi. Dziewiąty zespół poprzedniego sezonu dokonał już czterech transferów. Pierwszym zawodnikiem, który związał się z elbląskim II-ligowcem, był Adam Żak, który w zeszłym sezonie strzelił siedem goli dla zdegradowanej do III ligi Garbarni Kraków. Najgłośniejszym transferem Olimpii dotychczas jest pozyskanie Macieja Spychały ze Stomilu. Pomocnikowi skończył się kontrakt w Olsztynie i mógł odejść za darmo. Najlepszą ofertę kontraktu złożyła Olimpia i tym samym bardzo zdenerwowała kibiców z Olsztyna, którzy wręcz wściekli się z powodu odejścia piłkarza z podstawowego składu. Do Olimpii trafił także inny zawodnik, który ostatnio grał na poziomie II ligi. Kamil Bartoś to 20-letni pomocnik, który ostatnie 2 sezony spędził w Kotwicy Kołobrzeg. W minionym sezonie rozegrał 23 spotkania, w których dwukrotnie wpisał się na listę strzelców i zanotował dwie asysty. Z Siarki Tarnobrzeg do Elbląga przeniósł się Oleksandr Yatsenko, który był najskuteczniejszym piłkarzem swojego byłego klubu. Pomocnik strzelił... 5 goli. Olimpia Elbląg ma za sobą już pierwszy sparing, w którym przegrała 0:2 z beniaminkiem III-ligi GKS-em Wikielec.

Fot. Emil Marecki

Nowym piłkarzem Stomilu Olsztyn został Daniel Pietraszkiewicz

Co słychać w Stomilu?

Stomil Olsztyn ma także za sobą pierwszy sparing. Tak jak pisaliśmy w poprzednim wydaniu „Gazety Olsztyńskiej", olsztynianie pokonali w Strzegowie 3:0 Znicz Pruszków. Olsztyński szkoleniowiec był bardzo zadowolony ze zwycięstwa, ale tego samego dnia mocno się zdenerwował, po tym jak sparing ze Stomilem odwołała Arka Gdynia. Do meczu miało dojść w środku następnego tygodnia i teraz olsztyński zespół nie ma z kim zagrać. Nawet jak się znajdzie rywal, to nie będzie to drużyna z I ligi, a zapewne z III lub IV ligi.

W tym tygodniu nowym kontraktem związał się najlepszy strzelec zespołu Piotr Kurbiel, który w minionych rozgrywkach II ligi strzelił 10 goli. – Jestem bardzo zadowolony, że zostałem w Stomilu – mówi zainteresowany. – Jest zaufanie od zarządu, od nowego trenera, cieszę się, że jeszcze przez rok mogę grać w Olsztynie.

Nowym zawodnikiem Stomilu Olsztyn został także Daniel Pietraszkiewicz, wychowanek Leginovii Legionowo, a ostatnie piłkarz I-ligowego Bruk-Betu Nieciecza.

– MYŚLĘ, ŻE W STOMILU OLSZTYN TWORZY SIĘ FAJNY PROJEKT, KTÓRY ZOSTAŁ MI PRZEDSTAWIONY I STWIERDZIŁEM, ŻE BĘDZIE TO DOBRY WYBÓR – MÓWI PIŁKARZ.

– Na boisku występuje głównie bliżej prawej strony, a czy będzie to wahadło, czy skrzydło, zależy od wizji trenera. Żadna pozycja nie jest dla mnie przeszkodą, na murawie zawsze daje z siebie wszystko. Swoją postawę na boisku chciałbym jak najbardziej przyłożyć na pozytywne wyniki naszej drużyny.

Losowanie Ligi Mistrzów

W środę w siedzibie UEFA w Nyonie odbyło się losowanie futsalowej Ligi Mistrzów. Constract Lubawa mistrz Polski poznał rywali w grupie preeliminacyjnej UEFA Champions League. Zespół z naszego województwa zagra z mistrzami Kosowa, Norwegii i Islandii. Do Lubawy przyjadą FC Prisztina 01, Utleira IL Trondheim oraz Isbjorninn Futsal. Turniej w Lubawie odbędzie się w terminie 22-27 sierpnia. Jeśli Constract wygra i awansuje do kolejnej fazy, to nie będzie musiał podróżować daleko, bo zagra w Kownie z Żalgirisem, mistrzem Finlandii Kampuksen Dynamo oraz zwycięzcą grupy preeliminacyjnej G.

Przemeblowania u beniaminka

Beniaminek III ligi GKS Wikielec buduje kadrę na nowy sezon. Szkoleniowiec Damian Jarzemboski chce mieć zespół gotowy na walkę o utrzymanie w tych rozgrywkach. Przed startem przygotowań z klubu odeszli: Rafał Kujawa, Paweł Grzybowski, Michał Żukowski, Remigiusz Niedbalski, Jakub Janiszek i Samuel Błaszczyk. W ich miejsce GKS zakontraktował już Pawła Sagana (wychowanek Jezioraka Iława, przez ostatnie lata grał w swoich pierwszym klubie, ale ma na koncie występy także w Wikielcu), Łukasza Kopkę (wychowanek Lechii Gdańsk, ostatnio występował w III-ligowej Concordii Elbląg, W CV ma także występy w II-ligowej Legionovii Legionowo oraz w Szwecji) oraz Tomasza Wacławskiego (piłkarz z występami w GKS-ie, ostatnio grał w klasie okręgowej w barwach Supry Kwidzyn). Nieoficjalnie mówi się, że do klubu spod Iławy może trafić Sebastian Szypulski (ostatnio Stomil Olsztyn) oraz Maddox Sobociński (Legia II Warszawa).

Kłopoty ostródzian

O kłopotach Sokoła Ostróda pisaliśmy w czwartek. Zespół grający w zeszłym sezonie w III lidze, a rok temu nawet w II lidze, teraz będzie grał w klasie okręgowej. Nowi działacze Sokoła Ostróda poinformowali już, kto będzie nowym trenerem i na stanowisku zastąpi Wojciecha Tarnowskiego. Misję wprowadzenia zespołu do IV ligi otrzymał 29-letni Andrzej Burchart. Przez wiele lat związany jako piłkarz z Sokołem, grał także m.in. w Motorze Lubawa. **EM**

Gazeta Olsztyńska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: kupgazete.pl

eprasa.pl 8eed33330a

ZATANKOWAŁEŚ?

GAZETA OLSZTYŃSKA

DO KUPIENIA NA STACJACH ORLENU

1023otbp-A-K

eprasa.pl 8eed33330a